

ONTWERP JAARVERSLAG

Kerngegevens

Naam:	Veiligheidsregio Kennemerland
Bezoekadres:	Zijlweg 200 2015 CK Haarlem
Postadres:	Postbus 5514 2000 GM Haarlem
Telefoon:	023-5159500
Website:	www.vrk.nl
Dagelijks bestuur:	Dhr. drs.Th.L.N.Weterings, burgemeester Haarlemmermeer (voorzitter tot 1 november 2017) Dhr. O. Hoes, waarnemend burgemeester Haarlemmermeer Dhr. J. Wiene, burgemeester gemeente Haarlem (voorzitter vanaf 1 november 2017) Dhr. F.C. Dales, burgemeester gemeente Velsen Dhr. C.M. Beentjes, wethouder volksgezondheid gemeente Heemskerk Mevrouw mr. C.D.M. Kuiper-Kuijpers, wethouder Volksgezondheid gemeente Heemstede)
Directie:	De heer ing. A.F.M. Schippers MPA, directeur Veiligheidsregio De heer A. van de Velden, directeur Publieke Gezondheid

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	4
2. Algemeen beeld	5
3. Programmaverantwoording	8
3.1 Programma Publieke Gezondheid	8
3.2 Programma Jeugdgezondheidszorg (JGZ)	16
3.3 Programma Regionale Brandweezorg	20
3.4 Programma Ambulancezorg	24
3.5 Programma GHOR	27
3.6 Programma Multidisciplinaire samenwerking	30
3.7 Programma Bevolkingszorg	34
3.8 Programma Veiligheidshuis	36
3.9 Programma Interne Dienstverlening	38
3.10 Programma Financiële middelen	43
3.11 BDUR	45
4. Paragrafen	48
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	48
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen	51
4.3 Verbonden partijen	52
4.4 Financiering	53
5. Jaarrekening	55
5.1 Grondslagen	55
5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	56
5.3 Balans en toelichting	66
6. Controleverklaring onafhankelijke accountant	74
7. Bijlagen	78
Bijlage 1: Gemeentelijke bijdragen 2017	78
Bijlage 2: Overzicht salariskosten en formatie 2017	79
Bijlage 3: Staat van vaste activa 2017	80
Bijlage 4: Restantkredieten 2017	81
Bijlage 5: Overzicht reserves en voorzieningen 2017	85
Bijlage 6: Langlopende leningen 2017	86
Bijlage 7: Verantwoording in het kader van SISA	87

I. Voorwoord

Wie had lopende het jaar 2017 verwacht dat ik als voorzitter dit jaarverslag van een voorwoord zou voorzien? De heer Weterings was voorzitter en werd daarin breed gewaardeerd. Zelf was ik met landelijke thema's bezig, die achteraf gezien best een goede voorbereiding waren op een rol als voorzitter van de Veiligheidsregio Kennemerland: een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag en de aanbesteding van de forensische geneeskunde. De heer Weterings verraste de regio in november 2017 met zijn vertrek naar Tilburg. Er is hem een warm afscheid als voorzitter van de veiligheidsregio gegeven. Als 'founding father' van de VRK is hij van groot belang geweest voor de veiligheid en gezondheid in de regio Kennemerland en Haarlemmermeer.

De VRK is één van de drie veiligheidsregio's waar zorg en veiligheid geïntegreerd zijn. Ik hecht daar zeer grote waarde aan want juist vanuit die integrale werkwijze kan de VRK meer zijn dan "slechts" een crisisorganisatie. Komende jaren zal dit model in het hele land overgenomen worden zodat de zorg- en veiligheidsketens onlosmakelijk worden en ze hun beleid nog beter op elkaar kunnen afstemmen. Dat de VRK een gezonde organisatie is met medewerkers, die hart hebben voor hun werk, heb ik inmiddels kunnen ervaren. Tot mijn genoegen kan ik ook constateren dat de organisatie financieel gezond is. De randvoorwaarden zijn aanwezig voor een organisatie, die haar rol op het gebied van gezondheid en veiligheid in Kennemerland en Haarlemmermeer kan blijven spelen en uitbouwen. De inzet van de VRK blijft hard nodig in een wereld, die niet altijd zo veilig en gezond is, als we voor onze burgers, ondernemers en bezoekers zouden willen. De oorzaak hiervan ligt over het algemeen buiten het bereik van de gemeenten en van de VRK en veel factoren nemen eerder toe dan af. Meer mensen, die verminderd zelfredzaam zijn, wonen zelfstandig. De bebouwing in de regio wordt intensiever. Verkeersbewegingen nemen toe. Antibioticaresistentie maakt dat het gevaar van epidemieën groeit. Klimaatwijziging verhoogt het gevaar van zowel ongezond grote hitte als van overstromingen.

Ook terrorisme vormt een nieuwe dreiging. Het wil wel wat zeggen dat alle hulpverleners, van brandweermensen tot andere medewerkers die een rol hebben in de crisisorganisatie in de Veiligheidsregio Kennemerland de training 'stop de bloeding' volgen, bedoeld om levens te redden van slachtoffers van explosies. De 'commanders intent' die de organisatie heeft opgesteld, en die medewerkers 'in het veld' algemene richtlijnen meegeeft voor hun optreden in het hectische eerste uur na een aanslag, is ook een voorbereiding op de heftige situaties, die zich voor kunnen doen, waarin vooraf voorbereide protocollen geen enkel nut hebben.

Cybersecurity is ook een dreiging die dichterbij komt. In de bestuurlijke netwerkbijeenkomst van 2017 was dit hét onderwerp. Ooit waren trollen fictieve wezens uit Noorse sprookjes, nu zijn het mensen van vlees en bloed, die de voorhoede vormen van een klein leger aan boze krachten, die de veiligheid en integriteit, ook van Kennemerland en Haarlemmermeer, bedreigen. Als, zoals in Rotterdam, een hele containerhaven door een cyberaanval plat kan worden gelegd, dan is ook het platleggen van infrastructuur in Kennemerland een reëel risico.

Voorkomen daarvan is een zaak van specialisten, de voorbereiding op eventuele consequenties, als het toch mis gaat, een zaak van de VRK. De VRK probeert met preventieve maatregelen de steeds veranderende risico's altijd weer te verkleinen. Liefst al zo vroeg mogelijk en op een zo breed mogelijk terrein. Door mee te denken met omgevingsvisies en omgevingsplannen. De VRK doet er alles aan om in de voorhoede mee te lopen van de collega's bij gemeenten en andere organisatie, die zich voorbereiden op de Omgevingswet. Een tweede manier om risico's te verkleinen is het uitvoeren van inspecties rond brandveiligheid en hygiëne. Door inspecties slim in te richten, met een oog op waar de risico's het grootst zijn, wordt een maximaal effect beoogd. Dit type van een integrale aanpak laat zich ook zien in de gecombineerde voorlichtingsacties rond brandveilig wonen en valpreventie.

Jeugdartsen en –verpleegkundigen zijn van dag tot dag bezig om gezondheids- en sociale problemen te voorkomen. Zij zijn gespecialiseerde professionals, die zich met hart en ziel inzetten voor dit doel. Doordat zij alle kinderen in Kennemerland zien, kunnen zij een grote bijdrage leveren aan een gezond en veilig opgroeiende jeugd. Zo ondersteunen zij de gemeenten, die meer taken hebben gekregen op dit gebied. Weinig mensen zullen passief op de overheid wachten als dan toch die grote of kleine crisis uitbreekt. Burgers organiseren veel zelf en willen daarin vooral niet gehinderd worden door de overheid. Ook leert de ervaring dat mensen veel doen om hun naasten te helpen. Maar toch zal men ook professionele hulp en coördinatie verwachten. De VRK moet er dus vooral ook staan als het mis gaat. Van een grote ramp tot een kleine brand, van een uitbraak van een wereldwijde infectieziekte tot een verkeersongeval met gewonden.

Om dat in de toekomst te kunnen blijven doen, moet de organisatie een stevige basis hebben. Met medewerkers van goed niveau, die ook echt altijd klaar staan, midden in de nacht, in vakantieperiodes, in het weekend. Dat betekent dat er voor de organisatie ook taken moeten zijn in de perioden dat incidenten – zoals iedereen hoopt – achterwege blijven. Taken met uitdaging voor medewerkers en betekenis voor de gemeenten. Een solide financiële basis helpt, evenals het daarover afleggen van een transparante verantwoording. Met dit jaarverslag 2017 hoop ik dat helder is welke taken zijn uitgevoerd, wat de resultaten zijn, welk middelenbeslag dat heeft gevraagd, zodat de gemeenteraden hun controlerende taak goed kunnen uitvoeren.

Ik heb de VRK de laatste maanden leren kennen als een toegewijde organisatie, dienstbaar aan de gemeenten in Kennemerland. De VRK heeft samenwerking voorop staan, en investeert veel in goede contacten met de vele partners in de regio. Honderd procent veiligheid en gezondheid kan niemand creëren. Ingrijpen waar het kan, en klaar staan waar het nodig is, daar staat de VRK voor; iedere dag weer.

Onno Hoes
voorzitter

2. Algemeen beeld

Nieuwe presentatie Jaarverslag

In navolging van de programmabegroting 2017 is ook het Jaarverslag 2017 opgesteld in een vernieuwde vorm, die aansluit op het vernieuwde BBV. De wijziging van het BBV brengt met zich mee dat de presentatie van de kosten van de interne dienstverlening in een apart programma zichtbaar zijn. Daarnaast is in de programmabegroting 2017 nadruk gelegd op het benoemen van bestuurlijke doelen en het daaraan verbinden van activiteiten en ten doel gestelde resultaten. Dit is gepresenteerd in de vorm van een zogenaamde doelenboom. In dit jaarverslag wordt per programma in dezelfde vorm verantwoording afgelegd in hoeverre deze doelen bereikt zijn en wat daarvoor is gedaan.

Financieel resultaat

De VRK sluit 2017 af met een positief exploitatieresultaat van € 1.435.131. Inclusief een onttrekking van € 82.000 aan de bestemmingsreserves is het resultaat uiteindelijk 1.517.131. Dat resultaat ligt ruim boven de verwachting aan het begin van het boekjaar (€ 100.000 na verwerking van de eerste begrotingswijziging) en is ook meer dan de verwachting bij de 2e bestuursrapportage (€ 604.000 positief). Met deze rapportage wordt verantwoording afgelegd over de resultaten en worden de afwijkingen verklaard. Gelet op het aanzienlijke verschil tussen de oorspronkelijke begroting en het nu gepresenteerde resultaat zal er separaat van dit verslag een verdiepende analyse worden uitgevoerd. De lering daaruit zal worden doorvertaald naar de bedrijfsvoering.

Overzicht resultaten per programma

Resultatenrekening	Rekening 2016			Programma- begroting 2017			Actuele Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
<i>Resultaten per programma:</i>												
Openbare Gezondheidszorg	18.022	8.665	-9.357	5.862	4.920	-942	6.998	5.269	-1.729	7.043	5.174	-1.869
Brandweertzorg	41.704	1.398	-40.306	33.184	1.620	-31.564	34.294	1.379	-32.915	33.713	1.145	-32.568
Multidisciplinaire Samenwerking	4.725		-4.725	2.990		-2.990	2.859	-	-2.859	2.367	-	-2.367
Ambulancezorg	7.848	1.219	-6.629	6.832	1.054	-5.778	6.756	719	-6.037	7.629	1.228	-6.401
GHOR	1.913	49	-1.864	1.541		-1.541	1.440	-	-1.440	1.480	8	-1.472
Veiligheidshuis	525	366	-159	396	329	-67	350	327	-23	420	380	-40
Financiële middelen	2.762	449	-2.313	1.079		-1.079	613	290	-323	524	340	-184
Interne Dienstverlening			-	17.604	409	-17.195	16.547	212	-16.335	16.373	442	-15.931
Jeugdgezondheidszorg			-	6.370	3.384	-2.986	6.609	3.485	-3.124	6.477	3.487	-2.990
Bevolkingszorg			-	624		-624	624	-	-624	539	-	-539
Totaal programma's	77.499	12.146	-65.353	76.482	11.716	-64.766	77.090	11.681	-65.409	76.565	12.204	-64.361
<i>Dekkingsbronnen:</i>												
BDUR	-	12.636	12.636	-	12.610	12.610	-	12.650	12.650	-	12.709	12.709
Bestuursafspraken	-	33.304	33.304	-	33.389	33.389	-	33.389	33.389	-	33.389	33.389
Inwonerbijdrage	-	12.451	12.451	-	12.446	12.446	-	12.398	12.398	-	12.398	12.398
Onttrekking voorziening	-	94	94	-	-	-	-	48	48	-	48	48
Zorgverzekeraars	-	6.643	6.643	-	6.814	6.814	-	6.948	6.948	-	7.252	7.252
Totaal dekkingsbronnen	-	65.128	65.128	-	65.259	65.259	-	65.433	65.433	-	65.796	65.796
Resultaat voor bestemming	77.499	77.274	-225	76.482	76.975	493	77.090	77.114	24	76.565	78.000	1.435
Onttrekking reserve vernieuwing preventiecontroles		11	11		26	26		26	26		15	15
Onttrekking efficiencyverbetering VRK		599	599									
Tarieven GGD		115	115		50	50		50	50		50	50
Veiligheidshuis		32	32								17	17
Reservering Individueel Keuzebudget (IKB)	1.458		-1.458									
Budgetoverheveling het nieuwe werken		246	246									
Resultaat na bestemming	78.957	78.277	-680	76.482	77.051	569	77.090	77.190	100	76.565	78.082	1.517

Opbouw van het resultaat (bedragen x € 1.000):

• Exploitatieresultaat	€ 1.435
• Onttrekkingen aan bestemmingsreserves	€ 82
Resultaat	€ 1.517

Opbouw van het begrotingssaldo:

De programmabegroting 2017 voorzag een overschot van Effecten programmabegroting 2018 op lopend jaar 2017:	€ 569
• Loon en prijsindexeringen	€ - 584
• Loonontwikkeling BDUR	€ 40
• Actualisatie MJIP 2018-2021	€ 434
• Renteresultaat	€ - 84
• Wegvallen OMS inkomsten	€ - 300
• Convenant TATA steel	€ 25
Begrotingssaldo na bovenstaande begrotingswijzigingen:	€ 100

Bij de 2e bestuursrapportage 2017 werd uitgegaan van een verwacht resultaat van € 604.000. Een nadere specificatie van de verschillen is weergegeven in Hoofdstuk 5 (paragraaf 2). Naar het zich nu laat aanzien bestaat de verwachting dat deze voornamelijk incidenteel van aard zijn.

Investerings

De ervaring leert dat aan het eind van een jaar meestal € 2 á 2,5 miljoen aan kredieten voor geplande activa nog niet is aangewend. Zaken zijn dan nog in ontwikkeling of nog niet afgeleverd. In 2017 stond eind december nog een bedrag van € 5,9 miljoen aan restantkredieten open. (zie bijlage 4 voor gedetailleerd overzicht). Dit hoge bedrag wordt verklaard doordat er tien tankautospuiten zijn aangeschaft, die echter in 2018 worden afgeleverd. Dit maakt het nodig een bedrag van € 3,1 miljoen door te schuiven. Daarnaast heeft de voorbereiding van de aanbesteding voor een hoogwerker ad € 780.000 in 2017 plaatsgevonden, maar ook deze levering vindt plaats in 2018.

De geplande bouwkundige maatregelen in brandweergarages in het kader van beveiliging C2000 en puntafzuiging € 768.400 komen ook pas in 2018 tot uitvoer; evenals de besteding van restantkredieten inzake aanpassingen aan het gebouw Zijlweg ad € 190.400.

De effecten van het doorschuiven op de kapitaallasten in de begroting 2018 zijn verwerkt bij de actualisatie van het investeringsplan als onderdeel van de programmabegroting 2019.

Het krediet voor de verbouwing van de meldkamer ad € 6,1 mln. is in 2017 voor een bedrag van € 2,9 mln. aangewend. Het restantkrediet ad. € 3,1 mln. schuift door naar 2018. Van het eind 2017 beschikbare krediet voor de investeringen ICT meldkamer schuift een bedrag van € 1 mln. door.

Enkele investeringen zijn duurder uitgevallen dan verwacht. Daartegenover valt een bedrag van € 541.000 vrij, doordat sommige investeringen voor een lager bedrag dan gepland konden worden aanbesteed en uitgevoerd. Hogere kosten waren aan de orde bij:

- Vernieuwing website: € 23.000. Bij de aanbesteding is abusievelijk geen rekening gehouden met BTW. Tevens is meerwerk uitgevoerd.
- Systeem Front-backoffice Ambulancedienst: € 13.200. Dit systeem is volledig nieuw gebouwd en gaandeweg het traject en met name bij de implementatie zijn er urgente zaken bijgekomen, die ontwikkelcapaciteit vroegen. Hierdoor zijn de kosten toegenomen.
- Elektrische brancards Ambulancedienst: € 20.800. De brancards, nodig om te voldoen aan eisen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ten aanzien van de arbeidsomstandigheden, bleken duurder dan vooraf ingeschat.
- Bepakking twee tankautospuiten (4x4): € 13.000.

Bovenstaande overschrijdingen krijgen bij vaststelling van het jaarverslag alsnog goedkeuring.

3. Programmaverantwoording

3.1 Programma Publieke Gezondheid

Belangrijke gebeurtenissen 2017

Nota prioriteit voor preventie

Uitvoering is gegeven aan nota 'Prioriteit voor preventie'. In lijn met deze nota is de GGD als regisseur aangewezen voor gezondheidsprojecten als JOGG Heemskerk, Eenzaamheid Bloemendaal en de Rookvrije wijk Haarlem-Oost.

Aanpak personen met verward gedrag

Na vaststelling van de nota "Ontwarring in Kennemerland (november 2016)", heeft de GGD het op zich genomen om de voortgang van het proces te monitoren. Ter ondersteuning van de gemeentelijke opgave, heeft de GGD Kennemerland zich blijvend gericht op het verbinden van partijen en domeinen.

Voorbeelden hiervan zijn het onderhouden van contacten met ambtenaren die betrokken zijn bij dit dossier; het leggen van verbinding met de zorgpartners, waaronder GGZ Ingeest, het organiseren van een multidisciplinair gesprek om ervaringen te delen, het namens de gemeenten indienen van een subsidieaanvraag bij ZonMW voor het initiëren van het programma Mental Health First Aid en de uitrol daarvan, het voorbereiden van een subsidieaanvraag voor het versterken van de crisisdienst (opvang, vervoer en street triage), het volgen van de landelijke ontwikkelingen en het leveren van input aan het landelijk Schakelteam en nog veel meer.

Op het niveau van de politie-eenheid Noord-Holland zijn de directeurs GGD gevraagd een integrale netwerkaanpak te ontwikkelen voor die onderdelen, waarbij gemeenten te doen hebben met partners, die op een bovenlokaal en zelfs bovenregionaal niveau zijn georganiseerd, zoals GGZ organisaties, ambulancevoorzieningen, politie, verzekeraars en anderen. Een verkenning is gemaakt van de achtergrond van het vraagstuk en wat – gegeven de context – de meest passende oplossing zou kunnen zijn. Een start is gemaakt met het voeren van ketenregie overleg en in de drie regio's (Noord-Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Kennemerland) wordt het Vroegsignaleringsoverleg geëvalueerd en zijn de voorbereidingen getroffen om een leertafel voor betrokkenen op strategisch, tactisch en uitvoerend niveau op te tuigen.

Meldingen

In 2017 hebben het Meldpunt Zorg & Overlast en de Brede Centrale Toegang ruim 1300 nieuwe meldingen geregistreerd, waaronder bijna 600 nieuwe daklozen. De groep mensen, die bekend staan als 'zorgwekkende zorgmijders', kenmerkt zich door vaak zware en complexe achterliggende problemen. Opvallend is de toename van het aantal nieuwe meldingen van zwaar vervuilde en/of overvolle woningen. Ouderen zijn daarin duidelijk kwetsbaar: meer dan de helft van de nieuwe meldingen betreft burgers boven de 60 jaar.

Vroegsignaleringsoverleg (VSO)

Het VSO in de veiligheidsregio Kennemerland is na een pilotfase voortgezet in 2017 en heeft zijn meerwaarde bewezen als het gaat om het bieden van zorg aan mensen met verward gedrag. De samenwerking tussen politie, GGZ, verslavingszorg en GGD resulteert in korte lijnen, waardoor burgers, waarvan wordt vermoed dat zij zorg nodig hebben, ook daadwerkelijk snel naar zorg worden toegeleid. De Veiligheidsregio Kennemerland heeft als eerste regio in Nederland een convenant en werkprotocol gegevensuitwisseling opgesteld, dat door alle partijen is onderschreven en ondertekend. Dat helpt in het realiseren van een doeltreffende aanpak. De partijen, die deelnemen in het VSO, worden hiervoor gecompenseerd.

Zero Suicide

Sinds 2016 loopt in Kennemerland de proeftuin Zero Suicide. In 2017 is een grote regionale bijeenkomst georganiseerd om het belang hiervan breder bekend te maken en zodoende het effect van de proeftuin te vergroten. Ook zijn de verbindingen versterkt tussen de partijen, die hierbij betrokken en nodig zijn, zoals huisartsen, het UWV, maatschappelijke organisaties en ervaringsdeskundigen. Met het realiseren van die betere verbindingen is de belangrijkste randvoorwaarde voor het welslagen van deze proeftuin gecreëerd. Daarnaast is een eerste groep professionals opgeleid om signalen beter te kunnen herkennen, zodat zij beter en sneller in staat zijn een hulpaanbod te doen (zogenaamde gatekeepers).

Landelijke Onverzekerdenregeling

In maart 2017 is een landelijke Onverzekerdenregeling van kracht geworden voor medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden. Apothekers, specialisten, huisartsen etc. kunnen hierdoor de kosten voor medisch noodzakelijke hulp aan onverzekerden declareren. De GGD coördineert deze subsidieregeling voor Kennemerland.

Uitvoeringsprogramma Publieke Gezondheid Asielzoekers 2017

De instroom van statushouders, die in 2017 in de gemeenten in de veiligheidsregio Kennemerland zijn komen wonen, hebben geleid tot extra taken voor de GGD, zoals het bieden van jeugdgezondheidszorg, screening TBC, gezondheidsadvies, voorlichting ten aanzien van seksuele gezondheid e.a. De opgave voor de GGD Kennemerland is beschreven in het uitvoeringsprogramma Publieke Gezondheid Statushouders 2017. Bij het vaststellen van het uitvoeringsplan zijn ook afspraken gemaakt over de financierings- en afrekeningsystematiek. Afsproken is voor de uitvoering van taken die onder de Wet Publieke Gezondheid vallen, uit te gaan van een vaste vergoeding en voor de overige activiteiten af te rekenen op basis van werkelijk geleverde prestaties. Aan de kosten is een plafond meegegeven van € 286.725.

Aangezien het uitvoeringsplan gaande het jaar 2017 tot stand is gekomen, is de specifieke afspraak gemaakt om bij het opmaken van de jaarrekening te zien of de niet begrote uitgaven dekking zouden kunnen krijgen uit een positief jaarrekeningresultaat. Bij het opmaken van de jaarrekening blijkt dat de werkelijke kosten € 206.085 hebben bedragen. Dit is te verklaren door verminderende instroom statushouders in de regio en het feit dat veel werkzaamheden binnen het bestaande kader zijn uitgevoerd. Door slim te organiseren, scherp te prioriteren en verstandige keuzes te maken, is dit mogelijk gebleken.

Omgevingswet

Hoewel de feitelijke ingangsdatum van de wet nog niet bekend is, is de Omgevingswet al een realiteit waar lokale overheden en hun adviseurs niet omheen kunnen. De VRK wil gemeenten laten beschikken over een integraal leefomgevingsadvies waarin gezondheid en veiligheid en milieu zijn gewogen. Daarvoor wordt nauw samengewerkt met de twee Omgevingsdiensten in de regio. Het afgelopen jaar is deelgenomen aan diverse pilots en is samen met de Omgevingsdienst IJmond een aantal scholingsdagen georganiseerd. Gemeenten onderkennen het belang van gezondheid in relatie tot ruimtelijke ordening en de GGD handelt daardoor een groeiend aantal adviezen hierover af.

Van keukeninspecties naar infectieziektepreventie

Begin 2017 zijn de inspecties voedselveiligheid bij zorg- en verpleegtehuizen afgebouwd, en is de aandacht verlegd naar advisering en zorghygiënebezoeken in de ouderenzorg. Op deze wijze is de scope verlegd naar hygiëne en infectieziektepreventie in zorg- en verpleegtehuizen.

Hygiëne basisscholen

In 2017 is deelgenomen aan een landelijk project gericht op hygiënebegeleiding op basisscholen in het kader van het tegengaan van de ziektelast. Dit project heeft de opmaat gevormd tot het Kennemerlandse schone scholen project dat in 2018 van start gaat en waarbij in een periode van vijf jaar alle basisscholen in de regio worden bezocht.

Doorontwikkeling toezicht WMO

De gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer en Zandvoort hebben de GGD gevraagd het toezicht WMO uit te voeren. Dat doet de GGD aan de hand van signalen of klachten. Intentie is steeds geweest om dit toezicht te verbreden en verder te professionaliseren naar proactief en risico gestuurd toezicht. In 2017 hebben gemeenten en de GGD samen die nieuwe aanpak ingevuld, zodat hiermee in 2018 gestart kan worden.

Integrale samenwerking versterkt

Toeziehouders kinderopvang komen op alle kinderopvanglocaties en bij veel gastouders thuis, waardoor zij naast een toetsende rol ook een signalerende functie kunnen vervullen. In 2017 is geïnvesteerd in de samenwerking met ketenpartners. De brandweer heeft alle betrokken GGD-medewerkers bijgeschoold op het gebied van brandveiligheid en brandweer en GGD hebben de handen ineen geslagen in het project brandveilig leven. Samen zorgen zij ervoor dat gastouders

zich meer bewust worden van het thema brandveiligheid, zowel via individuele contacten als door het bijwonen van bijeenkomsten voor gastouderbureaus. Ook met de belastingdienst is de samenwerking geïntensiveerd, zodat fraude met kinderopvangtoeslag nog beter kan worden aangepakt en toezichthouders beter in staat zijn om signalen hiervan te herkennen.

Psychosociale Hulpverlening

Psychosociale Hulpverlening (PSH) is ingezet in enkele situaties waarin sprake was van dreigende maatschappelijke onrust. Met gemeenten wordt overleg gevoerd over de werkwijze en de rol die de GGD hierin kan spelen. Naar verwachting zal dit in 2018 leiden tot nieuwe afspraken.

Met Zaanstreek Waterland en Amsterdam Amstelland zijn afspraken gemaakt over interregionale PSH-hulp bij grote incidenten.

Forensische geneeskunde

De artsen Forensische geneeskunde zien een toename van euthanasiegevallen en lijkschouwingen; het beroep op het team groeit daarmee. Deze stijging is in lijn met de landelijke trend. Er is in 2017 een project gestart met de vier GGD'en in Noord Holland om te komen tot een intensievere samenwerking en een uniforme werkwijze. Eerste aanleiding hiervoor waren de plannen van de politie om forensische taken aan te besteden.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van wettelijke taken en het bieden van speciale arrangementen voor lokale behoeften t.b.v. de Publieke Gezondheid	Signaleren en monitoren van infectieziekten en het uitvoeren van preventieve activiteiten om verspreiding van infectieziekten te voorkomen. Indien nodig bestrijden van grote uitbraken / epidemieën (Infectieziekte bestrijding, TBC en SOA/Aids bestrijding)	<p>De diverse activiteiten van het cluster infectieziektebestrijding (reizigersadvisering, infectieziektemeldingen, tuberculosebestrijding en SOA poli) kennen geen of beperkte afwijkingen ten aanzien van de geplande productie. De SOA poli ziet een toename van complexe casuïstiek. Specifiek voor 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 meldingen van Legionella-longontsteking binnen 2 weken uit hetzelfde postcodegebied. Uitgebreid brononderzoek heeft niet uitgewezen waar de ziekte is opgelopen. • Een toename van hepatitis A, namelijk 17 (In 2016: 3.) De toename is in lijn met de trend die landelijk en Europees wordt gezien. • MRSA-casus in woonruimte 20 statushouders. GGD heeft een overleg georganiseerd met betrokken hulpverleners en voorlichting gegeven aan bewoners. • Twee casussen rondom een melding vanuit een vliegtuig. Eenmaal verdenking lassakoorts bij drie kinderen en eenmaal verdenking van MERS. In beide gevallen bleek het uiteindelijk niet om deze ziektes te gaan. • Het project Antibiotica Resistentie is in 2017 ingevuld door participatie in het regionale Coördinatie-team(RCT) en in de Stuurgroep van het Regionaal Zorgnetwerk Noord Holland –Flevoland. In 2017 heeft GGD Kennemerland een eerste netwerk-bijeenkomst met zorgpartners uit de eigen regio georganiseerd. Hierin is aandacht geweest voor de gevolgen van antibioticaresistentie en bewustzijn op het gebied van infectiepreventie in de verschillende zorginstellingen. • Het aantal tuberculosepatiënten is in de regio Kennemerland voor het derde opeenvolgende jaar licht gedaald. Bij één patiënt is sprake van een multiresistente tuberculose. Het aantal behandelingen is gestegen ten opzichte van 2016. Dit past bij het Nederlandse commitment aan 'The End TB Strategy' van de World Health Assembly. • In 2017 is voor vier binnenkomende vluchten een contactopsporing ingezet. Hierbij zijn 137 passagiers geïnformeerd, die in de buurt hebben gezeten van een Tbc-besmettelijke passagier. De afdeling Tbc bestrijding heeft verder op verzoek van collega-GGD'en bron- en contactonderzoek verricht in vier verschillende bedrijven in de regio. Dit ging samen met het geven van voorlichting. 	Voorkomen van verspreiding van infectieziekten en te komen tot een beperking van antibiotica resistentie
	Uitvoeren van toezicht volgens de Wet Kinderopvang	<ul style="list-style-type: none"> • Ieder kindercentrum, peuterspeelzaal en gastouderbureau in de regio is minstens eenmaal onderzocht (100%). Ruim 15% van de geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang is bezocht. Dit is boven de wettelijke norm van 5%. Alle toezichthoudende medewerkers van de GGD zijn geschoold voor het nieuwe toezicht, dat volgt uit de per 2018 gewijzigde wetgeving (Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang [IKK]). Ook op andere wijze is die nieuwe wet voorbereid. 	Goed toezicht op de kinderopvang en daar uit voortvloeiende handavingsadviezen

Vervolg tabel ▼

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
	Advies en inspecties technische hygiënezorg om te voorkomen dat infectieziekten uitbreken of zich verspreiden. Dat kan zich richten op het individu of op instellingen of locaties waar sprake is van een verhoogd risico	<ul style="list-style-type: none"> Hygiëne-inspecties zijn verricht bij schepen, evenementen, zorg- en verpleegtehuizen, tattoo- en piercingshop, blijf van mijn lijfhuis e.o. Daarnaast zijn hygiëne-adviesbezoeken uitgevoerd bij tijdelijke huisvesting statushouders en twee basisscholen in het kader van het Landelijke schoon onderwijs project (SOP). 	Het bewaken, bevorderen en beschermen van de gezondheid van alle inwoners in het werkbied van GGD Kennemerland door toezicht te houden op de aanwezigheid en kwaliteit van de technische (hygiëne) voorzieningen en het beoordelen en begeleiden van het hygiënisch handelen van de gebruikers van deze voorzieningen
	Adviseren van burgers en bedrijven om in het geval van contact met schadelijke stoffen, de gevolgen hiervan te beperken. (Medische Milieukunde)	<ul style="list-style-type: none"> Advisering n.a.v. vragen, klachten en meldingen van zowel burgers als overheidsorganen (zoals gemeente, provincie, milieudienst). Het aantal vragen m.b.t. gezonde leefomgeving stijgt. De verwachting is dat deze stijging de komende jaren doorzet. 	Voorkomen of beperken van gezondheidsklachten en ongerustheid als gevolg van een verontreinigd leefmilieu. Het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van Kennemerland door het geven van informatie & advies, het uitvoeren van projecten en onderzoeken en door het signaleren van voor de gezondheid ongewenste situaties in de leefomgeving vanwege biologische, chemische en fysische agentia
	Signaleren en monitoren van de gezondheid van de inwoners van Kennemerland (Epidemiologie)	<ul style="list-style-type: none"> In 2017 is de gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen 2016 gepresenteerd, waarin voor alle gemeenten en deels ook op wijkniveau inzicht wordt geboden in de gezondheidssituatie. Eind 2017 is bovendien het daarop gebaseerde belevingsonderzoek hinder en slaapverstoring als gevolg van vliegverkeer uitgebracht. In 2017 zijn de voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor de kindermonitor die in 2018 wordt uitgerold. Ook is in 2017 geïnvesteerd om te komen tot valide overgewichtscijfers. Eind 2017 is een jaarrapportage overgewicht opgesteld, waarin ook een regionale trend is opgenomen voor de jaren 2010-2013-2016. 	
	Ondersteunen van gemeenten en regionale/lokale ketenpartners bij het bevorderen en behouden van de gezondheid van de gehele bevolking in de regio. Specifiek is aandacht voor risicogroepen zoals jongeren, volwassenen met een lage sociaal economische status en ouderen (advisering publieke gezondheid)	<ul style="list-style-type: none"> De GGD heeft masterclasses georganiseerd rondom personen met verward gedrag en over het thema armoede. De regionale nota volksgezondheid is vastgesteld waarin deze thema's staan opgenomen. Na vaststelling van de regionale nota is/wordt voor 2017 en 2018 prioriteit gegeven aan de thema's bewegen (onder meer jongeren op gezond gewicht, JOGG) en de sociaal economische gezondheidsverschillen. 	
	Voorkomen en verminderen van uitsluiting en dakloosheid; realiseren van een aanvaardbare kwaliteit van leven voor kwetsbare mensen die vaak meervoudige problemen hebben (OGGZ)	<ul style="list-style-type: none"> Zorgwekkende zorgmijders zijn middels bemoeizorg toegeleid naar zorg, waardoor teloorgang is verminderd of tegengegaan. Dakloze burgers hebben de juiste hulp en ondersteuning ontvangen. Medisch noodzakelijke zorg voor daklozen is gegeven. Het opgezette vroegsignaleringsoverleg (VSO) heeft bijgedragen aan snelle en adequate signalering van personen, die door hun verward gedrag met de politie in aanraking zijn gekomen, en zijn vroegtijdig naar zorg toe geleid. 	
	Preventief en actief stoppen van bedreigingen van de volksgezondheid en/of overlast in de directe leefomgeving van mensen (Hygiënisch Woningtoezicht)	<p>Hygiënisch Woningtoezicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> Inspecties op brandveiligheid en hygiëne zijn uitgevoerd bij zwaar vervuilde woningen. Waar nodig is ingegrepen. Overlast is tegengegaan. 	

Vervolg tabel ▼

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
	Voorkomen en beperken van gezondheidschade van burgers als gevolg van crises, rampen en zware ongevallen (Psychosociale Hulpverlening)	<ul style="list-style-type: none"> • PSH medewerkers zijn opgeleid en getraind ter voorbereiding op een inzet. De GGD is ingezet bij casussen waar sprake was van dreigende maatschappelijke onrust. 	
	Uitvoeren forensische geneeskunde voor politie en gemeenten (Forensische geneeskunde)	<ul style="list-style-type: none"> • Taken van de gemeentelijke lijkschouwer zijn uitgevoerd. Arrestanten zijn waar gewenst gezien door een forensisch arts t.b.v. medische zorg en advisering van de politie. 	
Het handhaven en bouwen aan het vertrouwen in de samenleving dat adequaat wordt gehandeld in het geval dat risico's zich aandienen ten aanzien van de Publieke Gezondheid	Het permanent op peil houden van inzetcapaciteit bij calamiteiten en crises	<ul style="list-style-type: none"> • De GGD heeft kennis en vaardigheden voor opgeschaalde zorg in geval van een crisis beschikbaar; betreffende medewerkers worden regulier ingezet voor reizigersadviesing en -vaccinaties. • Om de zelfredzaamheid van burgers te stimuleren worden EHBO-, Bedrijfs hulpverlening-, reanimatie- en AED-cursussen aangeboden en uitgevoerd. 	Effectieve en snelle(re)actie bij calamiteiten
Behouden en verstevigen van de unieke kennis-positie op het gebied van Publieke Gezondheid en Veiligheid	Anticiperen op behoeften van klanten en partners op het gebied van Publieke Gezondheid en Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Op verzoek van de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Zandvoort en Beverwijk zijn inspecties WMO verricht op basis van signalen en meldingen. Daarnaast is het WMO toezicht doorontwikkeld naar proactief toezicht dat in 2018 van start gaat. • In voorbereiding op de omgevingswet zijn beleidsadviezen milieu en planontwikkeling aan gemeenten verstrekt. • Er is deelgenomen aan het project Gezond in Nederland/ Eritreeërs Gezond. 	<p>Het toezicht WMO geeft invulling aan de wettelijke taak van de gemeente om de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning te toetsen</p> <p>De advisering door de GGD bij ruimtelijke plannen draagt bij aan een grotere bewustwording en stimulering van een gezonde leefomgeving. Hierbij besteedt de GGD zowel aandacht aan gezondheidsbescherming (milieufactoren die de gezondheid negatief beïnvloeden) als aan gezondheidsbevordering (inrichting van de omgeving die gezond gedrag stimuleert)</p> <p>Het project Gezond in Nederland heeft er aan bijgedragen dat Eritrese nieuwkomers laagdrempelig (via Facebook) informatie tot zich hebben kunnen nemen over gezondheid en de Nederlandse gezondheidszorg</p>
	Streven naar integraal beleid en afstemming met gemeentelijke beleidsterreinen, zoals milieu, jeugdbeleid, ruimtelijke ordening, veiligheid, welzijn	<ul style="list-style-type: none"> • In 2017 is toegewerkt naar een meer integrale advisering in het kader van de omgevingswet. Er is een multidisciplinair kernteam actief om de samenhang van de verschillende terreinen in kaart te brengen en tot voorstellen te komen op welke wijze invulling te geven aan de integrale afweging, die daarbij in het kader van de inrichting van de openbare ruimte wordt gevraagd. • Actief is bijgedragen aan de landelijk afgesproken kernwaarden voor een gezonde leefomgeving. 	

Vervolg tabel ▼

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
	Publieke gezondheid verbinden aan het sociale domein door het vergaren, analyseren, verrijken en duiden van (onderzoeks) informatie	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet was om in 2017 te komen tot meer verrijking en duiding ten behoeve van de beleidspraktijk. Dit op thema's die domein overstijgend zijn. Zo is in 2017 een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de invloed van armoede op de gezondheid en de betekenis van gezondheid voor mensen, die leven in armoede. • Daarnaast is ook bij de academische werkplaats publieke gezondheid Sarphati een initiatief voor het doen van onderzoek gehonoreerd om effectief gebruik van onderzoeksgegevens op het gebied van sociaal economische gezondheidsverschillen mogelijk te maken. Dit met het doel dat onderzoek nog meer wordt afgestemd op de vragen en dilemma's, die vanuit beleid (en sociaal domein) leven. Dit onderzoek moet een gerichtere inzet van onderzoek stimuleren, alsmede zorgen voor gemakkelijker gebruik van onderzoeksgegevens. In 2018 worden de resultaten hiervan gepresenteerd. 	
	Continu beeld van en inzicht in de gezondheid van de inwoners van Kennemerland	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt structureel uitvoering gegeven aan de wettelijke verplichte monitors en toegezien op valide onderzoeksresultaten op wijkniveau. 	

Wat heeft het gekost?

714. Openbare Gezondheidszorg

Bedragen x € 1000	Rekening 2016			Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
Wettelijke taken OGZ									
Infectieziekte bestrijding Alg	832	67	-765	654	37	-617	650	21	-630
Tuberculosebestrijding	504	75	-429	442	73	-369	432	73	-359
Technische hygiënezorg	1.208	795	-413	767	824	57	674	761	87
Psychosociale hulp bij ongevallen en rampen (PSHOR)	60	-	-60	38	-	-38	39	-	-39
Gezondheidsbeleid & Beleidsadviesing	270	-	-270	156	-	-156	157	-	-157
Epidemiologie	790	-	-790	459	-	-459	453	-	-453
Gezondh.Bevordering&Preventie	549	-	-549	324	-	-324	324	-	-324
Medische Milieukunde	433	-	-433	272	-	-272	268	-	-268
OGZ te bestemmen	-78	-	78	-	-	-	-	-	-
Toekomstbestendige GGD	96	-	-96	-	-	-	-	-	-
Vroegsignalering	-	-	-	-	-	-	145	45	-100
Seksuele gezondheid	1.099	870	-229	859	827	-32	804	822	18
Totaal Wettelijke taken OGZ	5.763	1.807	-3.956	3.972	1.761	-2.210	3.947	1.721	-2.226
Markttaken OGZ									
Reizigersadviesing	918	918	-	873	975	102	909	909	-1
Toezicht WMO	14	14	-	36	36	-	32	32	-
Forensische geneeskunde	542	602	60	464	542	79	558	617	59
Cursussen GGD	185	172	-13	180	187	7	100	118	18
Totaal Markttaken OGZ	1.659	1.706	47	1.552	1.740	188	1.599	1.675	76
Subsidietaken OGZ									
Zorgcoördinatie OGGz	38	38	-1	39	39	-	39	39	-
Hygienisch Woningtoezicht (V&A)	194	191	-3	199	197	-2	200	196	-5
OGZ subsidies algemeen	122		-122	51		-51	51	39	-12
Brede Centrale Toegang Kennemerland	1.220	1.220	-	1.028	1.370	342	944	1.273	329
Totaal Subsidietaken OGZ	1.574	1.449	-126	1.317	1.606	289	1.234	1.547	312
Totaal producten OGZ	8.998	5.076	-3.922	6.841	5.107	-1.733	6.780	4.943	-1.838
Totaal projecten OGZ	185	183	-2	157	162	5	263	231	-32
Totaal Openbare gezondheidszorg	9.183	5.259	-3.924	6.998	5.269	-1.728	7.043	5.174	-1.870
Dekkingsbronnen:									
BDUR	-	155	155	-	155	155	-	155	155
Inwonerbijdrage	-	8.999	8.999	-	3.436	3.436	-	3.436	3.436
Totaal dekkingsbronnen	-	9.154	9.154	-	3.591	3.591	-	3.591	3.591
Resultaat voor bestemming Openbare gezondheidszorg									
	9.183	14.413	5.230	6.998	8.860	1.863	7.043	8.765	1.721
Onttrekking bestemmingsreserve		115	115		50	50		50	50
Resultaat na bestemming Openbare gezondheidszorg	9.183	14.528	5.345	6.998	8.910	1.913	7.043	8.815	1.771

Toelichting op de resultaten:

Het programma Openbare gezondheidszorg sluit 2017 af met een tekort van € 142.000 ten opzichte van de begroting. Dit resultaat bestaat uit verschillende positieve en negatieve afwijkingen. De belangrijkste afwijkingen worden hieronder verklaard:

Seksuele gezondheid (1*)

Het product seksuele gezondheid valt € 50.000 goedkoper uit als begroot. Dit voordeel zit in lagere kosten voor testen van monsters.

Reizigersadviesing (2)

De reizigersadviesing komt uit op een negatief resultaat van € 102.000. Door de overgang naar een nieuw softwaresysteem, is er enige tijd sprake geweest van dubbele kosten. Daarnaast heeft de implementatie van het nieuwe systeem extra inzet gevraagd. Gekoppeld aan een relatief hoog ziekteverzuim, was minder capaciteit beschikbaar in de directe uitvoering van de reizigersadviesing, waardoor de omzet achter is gebleven bij de begroting. Daarbovenop heeft de GGD een paar weken geen mensen kunnen ontvangen, vanwege verbouwingen.

Vrijval voorziening(3)

In het verleden is er een voorziening getroffen voor frictiekosten als gevolg van het verlagen van de werkzaamheden op de subsidie BCT. Inmiddels is er geen grondslag meer voor het in stand houden van deze voorziening en valt het restant van € 39.000 vrij.

Vroegsignalering (4)

In 2017 is € 100.000 uitgegeven voor het vervolg van de pilot Vroegsignaleringsoverleg. In de begroting van 2017 waren hier geen middelen voor gereserveerd. Vanaf 2018 is de financiering structureel geregeld.

Opleiden, trainen en oefenen PSH (5)

Het Opleiden, Trainen en Oefenen PSH betreft een subsidie voor het organiseren van trainingen op het vlak van de psychosociale hulpverlening na rampen of crises met de ketenpartners van de GGD. De subsidie voorziet wel in de dekking van de kosten van de trainingen zelf, maar niet in dekking van de vergoedingen, die de GGD haar ketenpartners betaalt voor deelname aan deze activiteiten. Dit leidt tot een nadeel van € 32.000 op dit product.

Overig (6)

Overige kleine resultaten € 3.000 voordelig.

*de nummering verwijst naar de tabel jaarresultaten op blz. 57-61

3.2 Programma Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

GGD Kennemerland heeft in 2017 actief en systematisch jeugdgezondheidszorg aangeboden aan alle kinderen van 4 tot 18 jaar in Kennemerland en aan kinderen van 0 tot 18 jaar in de gemeente Haarlemmermeer. Naast de reguliere jeugdgezondheidszorg tot 18 jaar, wordt ook zorg geboden aan de leerlingen tot 23 jaar op het MBO. De drie belangrijkste taken zijn preventie, vroegsignalering en ondersteuning. In contacten met ouders, kinderen en samenwerkingspartners signaleren JGZ –professionals problemen of belemmeringen in de ontwikkeling, in de opvoeding en in de omgeving van het kind. JGZ-professionals kijken altijd samen met ouders en jeugdigen wat nodig is. Normaliseren is hierbij een belangrijke taak. Indien nodig wordt vroegtijdig (vaak lichte) zorg ingezet, waarmee de inzet van zwaardere zorg wordt teruggebracht. Ook de kwetsbare ouder wordt gezien en dat biedt mogelijkheden tot interventie. Artsen en verpleegkundigen ondersteunen ouders bij hun alledaagse zorg en in bijzondere omstandigheden.

Belangrijke gebeurtenissen 2017

Uitvoeringsprogramma vluchtelingen/statushouders

Ook op het terrein van jeugdgezondheidszorg is bijgedragen aan het uitvoeringsprogramma voor statushouders, dat in april 2017 is vastgesteld en waarover onder het programma publieke gezondheid al het een en ander is opgemerkt en waarnaar korthedshalve wordt verwezen. In 2017 zijn er 293 contactmomenten jeugdgezondheidszorg nieuwkomers geweest met kinderen van statushouders. Zo kon de groei en ontwikkelingen van deze kinderen worden gevolgd, met als

doel mogelijke gezondheids- en ontwikkelingsproblemen in een vroeg stadium te signaleren en waar nodig hulp en ondersteuning te bieden. Daarnaast is aan al deze kinderen het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) aangeboden. Deze extra werkzaamheden zijn binnen het bestaande kader uitgevoerd.

Elektronische uitwisseling met RIVM

In 2017 is gestart met elektronische gegevensuitwisseling via het Landelijke Schakelpunt met het RIVM. Dit maakt het mogelijk om de actuele vaccinatiestatus van kinderen digitaal op te vragen en gegeven vaccinaties snel en efficiënt te verwerken. De digitalisering betreft de reguliere vaccinatie consulten, de groepsvaccinaties en de hielprik. Met het digitaal registreren van groepsvaccinatie-sessies is GGD Kennemerland één van de voorlopers in het land.

Rapportage Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (i.o.)

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft in 2017 het functioneren van jeugdgezondheidszorg organisaties in Nederland getoetst. De onderzoeksvraag luidde: leveren de JGZ organisaties verantwoorde zorg en hebben zij voldoende inzicht in de kwaliteit van zorg op een aantal risicovolle onderwerpen? In november 2017 heeft de Inspectie gerapporteerd. GGD Kennemerland voldoet aan de gestelde normen en biedt alle vereiste contactmomenten per leeftijdsfase aan. Daarnaast zijn enkele aanbevelingen gedaan ten aanzien van het systematisch melden en analyseren van (bijna) incidenten en klachten van medewerkers en het uitvoeren van een benchmark op het gebied van kindermishandeling. Deze aanbevelingen zijn ter hand genomen.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
Veilig en gezond opgroeien van alle kinderen in Kennemerland en Haarlemmermeer	Uitvoeren basistakenpakket volgens landelijk professioneel kader (bereik: 95% van alle contactmomenten)	<p>0-4 jarigen in 2017 Nieuw is het aanbod workshop Opvoeding voor ouders van kinderen van 18 maanden. Ouders die hebben deelgenomen aan de workshop zijn enthousiast en er wordt een stijgende opkomst gezien. De gemiddelde opkomst voor de diverse contactmomenten 0-4 jarigen is 97%.</p> <p>4 jaar en ouder in schooljaar 2016-2017 5 jarigen: 97% Groep 7: 95% 2e klas VO: 93% 4e klas VO: 91% De lagere opkomst op het VO wordt mogelijk verklaard door lagere motivatie bij jeugd en ouders.</p>	(Ervaren gezondheid) Gezonde kinderen met gelijkwaardige kansen en optimale ontwikkeling
	Uitvoeren Rijksvaccinatieprogramma (vaccinatiegraad 97%)	<p>Landelijk wordt er overal een lichte daling van de vaccinatiegraad waargenomen. De vaccinatiegraad onder zuigelingen in Haarlemmermeer en Haarlemmerliede/Spaarnwoude is goed en ligt boven het landelijke gemiddelde . In Haarlemmermeer varieert de vaccinatiegraad van 94 tot 95%. De vaccinatiegraad voor DKTP onder kleuters voor deze twee gemeenten is ruim 95% en zit hiermee ruim boven het landelijke gemiddelde. De vaccinatiegraad voor DTP en BMR voor kinderen van 10 jaar varieert sterk voor de tien gemeenten in de regio Kennemerland. In een aantal gemeenten is de vaccinatiegraad > 92,2 %, hetgeen ruim hoger is dan het landelijke gemiddelde (DTP 90,8 % en BMR 90,9%). In een aantal gemeenten is de vaccinatiegraad voor DTP en BMR onder de 90%. De verklaring hiervoor zijn kritische ouders, toename van asielzoekers en statushouders in de regio en laag kind-aantal in de regio. Landelijk is de vaccinatiegraad voor HPV laag, dat geldt ook voor de regio Kennemerland (ongeveer 50%).</p> <p>GGD Kennemerland heeft een aantal maatregelen genomen in 2017 om de vaccinatiegraad in de regio te stabiliseren en te verbeteren.</p>	
	Samen met ketenpartners de beste zorg voor het kind te realiseren	<p>Elektronische uitwisseling met RIVM JGZ/GGD is in 2017 gestart met de digitale uitwisseling van gegevens omtrent het Rijksvaccinatie Programma met het RIVM.</p> <p>Samenwerkingsverbanden In 2017 heeft JGZ geparticipeerd in diverse samenwerkingsverbanden en initiatieven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • JOGG • Alliantie IJmond 3.0 • CJG kernpartners overleg Haarlem • Schoolverzuim (samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs/Primair Onderwijs en Leerplicht) <p>Overleggen Jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen waren daarnaast actief in Zorg Advies Team (ZAT 0-4 en 4-18), Multidisciplinaire Overleggen (MDO), CJG-netwerken, gemandateerde professionals overleg Haarlemmermeer, en kraamzorgorganisatie gemeente Haarlemmermeer.</p>	

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
Proactief inspelen op behoeften van gemeenten en ouders op het gebied van jeugdgezondheidszorg	Uitvoeren subsidietaken	<p>In 2017 heeft JGZ uitvoering gegeven aan de volgende subsidietaken;</p> <ul style="list-style-type: none"> Preventieve logopedie (Heemskerk en Beverwijk) Voor de Haarlemmermeer: <ul style="list-style-type: none"> Verspreiden van de Pubergidsen Groepsbijeenkomsten, workshops en cursussen Opvoedsprekuren Stevig Ouderschap Vroegsignalering bij spraak- en taalproblematiek Kinderen die opvallen Bijwonen van diverse netwerkoeverleggen Vanuit het innovatiebudget: ontwikkelen van les-kist echtscheiding, versterken samenwerking Huisartsen en training Gezonde School 2 jeugdverpleegkundigen gedetacheerd bij gemeente Haarlemmermeer als consulent informatie en advies bij het Centrum voor Jeugd en Gezin Verstevigen samenwerking jeugdarts en huisarts 	
	Efficiënt inzetten van zorg	Door middel van normaliseren en (vroeg)signaleren wordt gepoogd zwaardere en daarmee duurder zorg te voorkomen.	
	Verbeteren digitale toegankelijkheid	<ul style="list-style-type: none"> Serviceportaal voor ouders: digitaal aanbieden van vragenlijst Primair Onderwijs <p>Verdere uitwerking in 2018/2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> Digitaal aanbieden van vragenlijsten op het Voortgezet Onderwijs Uitwisseling digitale scholenlijsten (DUO) <p>Vanaf 2017 worden de scholenlijsten vanuit Dienst Uitvoering Onderwijs digitaal ter beschikking gesteld aan JGZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Digitaliseren overzichten gegeven vaccinaties tussen JGZ en RIVM. Gerealiseerd door middel van de implementatie van digitale uitwisseling van vaccinatiegegevens met het RIVM. 	
Behouden en verstevigen van de unieke kennis-positie op het gebied van jeugdgezondheid	Voortdurend ontwikkelen van kennis en professionaliteit op basis van beroepspraktijk, veranderingen in het zorglandschap en veranderingen in de maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Inspelen op nieuwe gezondheidsvraagstukken: Implementatie van de aanpak en begeleiding bij overgewicht volgens Richtlijn van het NCJ (bloeddruk meten bij 5-jarigen). Landelijk programma Rookvrij Opgroeien; <ul style="list-style-type: none"> Scholing JGZ professionals met betrekking tot Rookvrij Opgroeien Aanpassing uitvragen rookgedrag ouders Vorming werkgroep Rookvrij Opgroeien Deelname aan academische werkplaats, samenwerking met universiteiten op het gebied van onderzoek: Er is een wetenschappelijk onderzoek gestart naar de werking van de interventies in de JOGG wijken en er is onderzocht of immigranten uit Oost-Europa een groter risico op overgewicht lopen. 	

Wat heeft het gekost?

715. Centra voor Jeugd en Gezin (Jeugdgezondheidszorg)

Bedragen x € 1000	Rekening 2016			Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
Wettelijke taken JGZ									
Basispakket uniform 4-18	5.155	165	-4.990	3.778	153	-3.625	3.737	186	-3.551
Jeugdarts MBO 2016	26	13	-13	-	-	-	-	-	-
Totaal wettelijke taken JGZ	5.181	178	-5.003	3.778	153	-3.625	3.737	186	-3.551
Subsidietaken JGZ									
Basistakenpakket uniform 0-4	2.634	2.322	-312	1.915	2.341	427	1.925	2.353	429
Basistakenpakket maatwerk 0-18	379	373	-6	342	339	-3	314	310	-3
DDJGZ	521	524	3	537	537	-	473	532	59
Subsidies JGZ overhead	-	-	-	-79	-	79	-79	-	79
Plusproducten JGZ	126	124	-2	115	114	-1	107	106	-2
Totaal subsidietaken JGZ	3.659	3.343	-316	2.830	3.331	502	2.740	3.301	562
Totaal producten JGZ	8.841	3.521	-5.320	6.609	3.485	-3.124	6.477	3.487	-2.990
Totaal projecten JGZ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Jeugdgezondheidszorg	8.841	3.521	-5.320	6.609	3.485	-3.124	6.477	3.487	-2.990
Dekkingsbronnen:									
Inwonerbijdrage (2016 onderdeel OGZ)	-	-	-	-	5.393	5.393	-	5.393	5.393
Totaal dekkingsbronnen	-	-	-	-	5.393	5.393	-	5.393	5.393
Resultaat Jeugdgezondheidszorg	8.841	3.521	-5.320	6.609	8.878	2.269	6.477	8.880	2.403

In navolging van de Programmabegroting 2017 is de presentatie van kosten van Jeugdgezondheidszorg middels een apart programma zichtbaar gemaakt.

Toelichting op de resultaten:

Het programma jeugdgezondheidszorg laat een positief resultaat zien van € 134.000 ten opzichte van de begroting.

De belangrijkste afwijkingen hebben betrekking op de producten Digitaal Dossier (€ 59.000) en het basistakenpakket uniform voor 4-18 jarigen (€ 74.000).

Basispakket 4-18 (7, 8)

Het resultaat op het basistakenpakket uniform voor 4-18 jarigen is voor € 34.000 toe te schrijven aan het vrijvallen van de voorziening Amstelland de Meerlanden. Deze voorziening diende om frictiekosten op te vangen als gevolg van het samengaan in 2008 van Haarlemmermeer en de Kennemerlandse gemeenten in één GGD.

Er is geen grondslag meer voor het aanhouden van deze voorziening, de gelden vallen daarmee vrij.

Het resterende voordeel van € 40.000 wordt veroorzaakt door enkele kleine voordelen in de reguliere exploitatie.

Digitaal dossier (9)

In de begroting van het digitaal dossier was gerekend met kosten voor een 'ouderportaal', bedoeld om meer zaken digitaal met de ouders af te handelen. Uiteindelijk zijn eerst de uitkomsten van de aanbesteding van het digitaal dossier afgewacht, voordat de opdracht voor het ouderportaal werd gegund. Hierdoor is er nu een positief financieel resultaat.

3.3 Programma Regionale Brandweezorg

Belangrijke gebeurtenissen

Nieuwe toezichtmethodiek (NTM)

De nieuwe werkwijze voor het uitvoeren van brandpreventiecontroles, waarbij ondernemers en beheerders van gebouwen zelf een controle brandveiligheid uitvoeren, draait sinds de zomer ook in Beverwijk, Heemskerk en Velsen. Hiermee is de systematiek in de hele regio uitgerold (gemeente Uitgeest uitgezonderd). Ruim 1500 ondernemers hebben een digitale vragenlijst toegestuurd gekregen om de controle uit te voeren. De respons op de verstuurde uitnodigingen is hoger dan werd verwacht. Ongeveer 70% van de verzonden uitnodigingen is ingevuld teruggekomen. Bij de niet-respondenten is alsnog een controle door de brandweer uitgevoerd. In 2018 zal een evaluatie over de behaalde resultaten worden opgesteld.

Brandveilig Leven

Brandveilig Leven heeft een vaste plek in de organisatie gekregen, met activiteiten om de fysieke en sociale (brand)veiligheid van vooral kwetsbare en minder mobiele mensen in hun eigen omgeving te verbeteren. In 2017 gaven 25 ambassadeurs uitvoering aan de afspraken, die per gemeente zijn gemaakt over de invulling van Brandveilig Leven in de domeinen wonen, zorg en onderwijs. Zo hebben de ambassadeurs ruim 3400 inspecties uitgevoerd bij zelfstandig wonende senioren en hen geadviseerd over brandveiligheid. Tijdens de woningbezoeken controleren de ambassadeurs ook of er mogelijk sprake is van koolmonoxidelekage van verbrandingstoestellen. Bij CO lekkage wordt de GGD ingeschakeld. Daarnaast is voorlichting gegeven aan bewoners van seniorencomplexen en aan thuiszorg-medewerkers en zijn systeemtesten uitgevoerd bij zorg- en kinderopvanggebouwen. Op 63 basisscholen is lesgegeven over het programma veiligheidsbewustzijn & zelfredzaamheid bij brand.

Bluswatervoorziening

Gemeenten waren in 2017 nog niet zover dat er een besluit kon worden genomen over de bluswatervoorziening. Anticiperend op een besluit is wel al een start gemaakt met drie deelprojecten (Materieelspreidingsplan, PvE Watertankwagens en Beheer secundaire bluswatervoorzieningen). Alles met de bedoeling ervoor te zorgen dat de bluswatervoorziening, waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn, na besluitvorming spoedig op orde kan komen.

Vakbekwaamheid

Het vakbekwaam houden van de brandweermedewerkers is een punt van aandacht. De hogere eisen, die aan het vak worden gesteld, maken een andere benadering van opleiden en trainen noodzakelijk. Het is een landelijke ontwikkeling om opleiden en trainen daardoor meer bovenregionaal op te pakken. In lijn daarmee is samen met de veiligheidsregio's Noord Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Amsterdam nagedacht over hoe dit vorm zou kunnen krijgen. Gedacht wordt aan een gezamenlijke brandweerschool. Dat zou dan het opleidingsinstituut moeten worden voor alle opleidingen binnen de brandweer (tot niveau officier). Alle opleidingen worden dan centraal georganiseerd, ze blijven overigens wel plaatsvinden vanuit diverse locaties in de vier regio's. Het doel van deze gezamenlijke inspanning is het versterken van de kwaliteit van de opleidingen en het vergroten van de diversiteit en flexibiliteit in het aanbod. Er wordt gewerkt aan een business case, waarover naar verwachting in 2018 besluitvorming plaatsvindt.

In 2017 (en een vervolg in 2018) heeft de initiële scholing TGB voor de brandweereenheden plaatsgevonden. Er is een oefenprogramma ontwikkeld waarbij medewerkers oefenen in het optreden bij aanslagen. Hierbij is het van groot belang dat de hulpdiensten gezamenlijk het redden van zoveel mogelijk mensen oefenen in de eerste 30 minuten (first Responders) na een aanslag.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
Brandveilige samenleving door minder branden	Bewustzijn creëren over brandveiligheid bij burgers en bedrijven	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn in 2017 3.431 woningen bezocht en hierbij zijn 2.648 rookmelders geplaatst. • Op 63 basisscholen is 167 keer een gastles gegeven over veiligheidsbewustzijn & zelfredzaamheid bij brand aan groepen 4 en 7. • Bij 25 zorginstellingen en kinderopvangbedrijven zijn systeemtesten (ontruimingsoefeningen) uitgevoerd. • Daarnaast zijn 26 centrale voorlichtingen, o.a. in seniorencomplexen en op markten, over Brandveilig Leven gegeven. 	Een grotere brandveiligheid en een groter veiligheidsgevoel in de samenleving
	Bijdragen aan brandveiligheid van bedrijven en hun omgeving	<ul style="list-style-type: none"> • In 2017 is in 9 gemeenten de nieuwe controlesystematiek tot uitvoering gekomen. Hierbij zijn totaal 1569 ondernemers benaderd om een zelfcontrole uit te voeren. • Sector P&P is samen met de GGD betrokken bij de voorbereiding op de komst Omgevingswet. De invoering van deze wet is uitgesteld tot 2021. 	
	Uitbreiden van de samenwerking met de Regionale Omgevingsdiensten	<ul style="list-style-type: none"> • Eind 2017 is gestart met een samenwerkingstraject om tijdens controles voor elkaar een aantal punten mee te nemen (zgn. oog-oorfunctie). 	
Effectief optreden bij brand en andere incidenten	Personeel in staat stellen op een professionele en veilige manier te werken	<ul style="list-style-type: none"> • Alle medewerkers zijn volgens een vooraf opgestelde planning periodiek geoefend. • Aan de hand van Risico inventarisatie en evaluaties zijn de aspecten rondom veilig werken in beeld gebracht en zijn maatregelen genomen om verbeteringen in de arbeidsveiligheid te creëren. 	Minder schade en slachtoffers bij brand en andere incidenten
	Verbeteren en vervangen van middelen en materieel nodig voor brandbestrijding en andere acute hulp	<ul style="list-style-type: none"> • Op basis van het MJIP is materieel vervangen, waarbij rekening is gehouden met innovaties op het gebied van materialen en materieel. 	
	Verbeteren van processen voor dagelijkse brandweezorg en hulpverlening	<ul style="list-style-type: none"> • We evalueren structureel onze brandweerinzetten en hebben procesafspraken gemaakt om de opgedane ervaringen om te zetten in verbetering van werkwijzen. • We werken op basis van gebiedsgerichte opkomsttijden, waarbij we als brandweer ernaar blijven streven om zo snel mogelijk ter plaatse te zijn. Dit proces loopt ook door in 2018. 	
	Uitbreiden interregionale samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • De inrichting regionaal opleidingscentrum met de regio's Amsterdam-Amstelland, Zaanstreek Waterland en Noord-Holland Noord heeft verder vorm gekregen door de wijze van samenwerken inzichtelijk te maken en hierover afspraken te maken. Het proces loopt door in 2018. 	
	Samenwerken met Schiphol, Tata Steel en partners in Noordzeekanaalgebied	<ul style="list-style-type: none"> • Op basis van afspraken hebben we samengewerkt op het gebied van opleidingen en oefeningen, we hebben informatie met elkaar uitgewisseld en we zijn gestart met het aan laten sluiten van de onderlinge processen. 	

Wat heeft het gekost?

120. Brandweer en rampenbestrijding

Bedragen x € 1000	Rekening 2016			Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
Alarmering brandweer	1.977	164	-1.813	1.672	19	-1.653	1.544	19	-1.525
Basis Brandweezorg	31.515	933	-30.583	25.988	1.299	-24.690	25.711	1.092	-24.619
Grootschalig optreden	1.538	-	-1.538	1.267	-	-1.267	1.267	-	-1.267
Risicobeheersing	4.361	159	-4.202	3.126	-	-3.100	3.074	-	-3.074
Publiek private samenwerking	1.587	60	-1.527	1.587	60	-1.527	1.573	34	-1.539
Kwaliteitszorg Brandweer	83	-	-83	83	-	-83	83	-	-83
Brandonderzoek	108	-	-108	107	-	-107	109	-	-109
Totaal producten brandweezorg	41.169	1.316	-39.853	33.830	1.378	-32.427	33.361	1.145	-32.216
Totaal projecten brandweezorg	535	82	-453	463	-	-463	351	-	-351
Totaal Brandweezorg	41.704	1.398	-40.306	34.293	1.378	-32.890	33.712	1.145	-32.567
Dekkingsbronnen:									
BDUR	-	4.334	4.334	-	4.402	4.402	-	4.402	4.402
Bestuursafspraken	-	33.304	33.304	-	33.389	33.389	-	33.389	33.389
Inwonerbijdrage	-	2.562	2.562	-	2.570	2.570	-	2.570	2.570
Onttrekking voorziening	-	94	94	-	48	48	-	48	48
Totaal dekkingsbronnen	-	40.294	40.294	-	40.409	40.409	-	40.409	40.409
Resultaat voor bestemming Brandweezorg	41.704	41.692	-12	34.293	41.787	7.519	33.712	41.554	7.842
Onttrekking bestemmingsreserve		11	11		26	26		15	15
Resultaat na bestemming Brandweezorg	41.704	41.703	-1	34.293	41.813	7.545	33.712	41.569	7.857

Het programma brandweezorg sluit 2017 af met een positief resultaat van € 312.000 ten opzichte van de begroting. Hiervan heeft € 128.000 betrekking op het onderdeel alarmering brandweer; € 57.000 op de onderdelen m.b.t. incidentbeheersing, € 15.000 op het onderdeel risicobeheersing en € 112.000 op projecten.

Alarmering brandweer (10)

Het voordelig resultaat ad € 128.000 op product alarmering brandweer is met name veroorzaakt door lagere personeelskosten ICT-GMK i.v.m. vacatureruimte en lagere personeelsinzet door de politie. Daarnaast bleek inhuur niet noodzakelijk en is een projectbudget t.b.v. verbindingen niet ingezet.

De verschillende producten, die samen betrekking hebben op incidentbeheersing, laten een resultaat zien van € 57.000. Onder dit resultaat liggen verschillende mee- en tegenvallers. De belangrijkste zijn:

Materiële budgetten (11)

Op de materiële budgetten voor vakbekwaamheid (€ 25.000) en het onderhoud van het materieel (€ 74.000) is meer uitgegeven als begroot.

Personele kosten (12)

Binnen repressie is er sprake van meevallers op de personele kosten als gevolg van tijdelijk niet ingevulde formatie bij de beroepsposities en lagere kosten voor vergoedingen aan vrijwilligers. Met betrekking tot deze laatste post fluctueren de kosten altijd per jaar, afhankelijk van de werkelijke inzetten. Hier tegenover stonden extra kosten om de bezetting op de beroepsposities in te vullen en nog in te vullen besparingen in de begroting. Per saldo leidt dit tot een voordeel van € 168.000.

Terrorismegevolgbestrijding (13)

In het kader van de terrorismegevolgbestrijding zijn medische terreurkits aangeschaft voor het brandweerpersoneel. De kosten hiervoor bedroegen € 47.000.

Vrijval voorziening frictiekosten Territoriale congruentie (14)

De voorziening frictiekosten Territoriale congruentie is in 2008 gevormd vanuit een bijdrage van het ministerie van Binnenlandse zaken ten behoeve van de harmonisatie inwonerbijdrage van de gemeente Haarlemmermeer. Deze harmonisatie had een looptijd van tien jaar en liep in 2017 af.

Een restsaldo van € 63.000 valt vrij.

Exploitatiekosten C2000 (15)

Voor de exploitatiekosten in het kader van de beveiligingsmaatregelen rondom C2000 was € 29.000 begroot met ingang van 2017. Deze kosten gaan zich evenwel pas voordoen vanaf 2018.

Overig (16)

Diverse kleine resultaten betreft een bedrag van € 36.000 nadelig.

Risicobeheersing(17)

Het onderdeel risicobeheersing sluit met een positief resultaat van € 15.000. Dit is geheel veroorzaakt door een positieve projectafrekening over voorgaande jaren. De reguliere exploitatie sluit neutraal.

Projecten(18)

De projecten van de brandweer laten een positief resultaat zien van € 112.000. Het budget voor 'samenvoeging team brandonderzoek' van € 21.000 is niet gebruikt, op het project AYMA zit door het uitstellen van een grote oefening een overschot van € 44.000 en het project informatievoorziening kende begin 2017 vertraging waardoor de uitgaven € 45.000 zijn achtergebleven op de begroting.

3.4 Programma Ambulancezorg

Belangrijke gebeurtenissen 2017

Productiegroei

In het overleg met zorgverzekeraars is aandacht geweest voor de productiegroei, ketenvraagstukken en de huidige arbeidsmarktsituatie. Om goede ambulancezorg te kunnen garanderen, hebben de zorgverzekeraars voor 2017 extra budget ter beschikking gesteld. In het bijzonder om de paraatheid op de weg uit te breiden, zodat beter het hoofd kan worden geboden aan de toegenomen vraag. De uitbreiding van de paraatheid heeft in 2017 bijgedragen aan verbetering van zowel de ritprestaties (snelheid waarmee een ambulance bij spoedindicatie ter plekke is) als de burenhulp (Ambulancezorg in de grensgebieden met andere Regionale Ambulance Voorzieningen, zoals Noord-Holland Noord en Amsterdam-Amstelland).

Bedrijfsvoering

Teneinde de bedrijfsvoering in 2017 te optimaliseren is sterk ingezet

op vervanging van diverse ondersteunende digitale systemen. Zo zijn de systemen voor roostering, opleiding, communicatie en digitale ritformulier, ritadministratie en -facturatie vervangen. Door de systemen beter op elkaar af te stemmen, is sprake van een efficiëntere en effectievere bedrijfsvoering.

Informatiebeveiliging (NEN7510)

Binnen de sector Ambulancezorg zijn landelijk afspraken gemaakt dat met het oog op informatieveiligheid voldaan dient te worden aan de NEN7510 norm. Dat heeft een aanzienlijke investering in tijd gevergd. Het vele werk dat hiervoor is verricht, heeft opgeleverd dat de sector Ambulancezorg NEN7510 is gecertificeerd.

Terrorisme Gevolg Bestrijding (TGB)

De sector Ambulancezorg heeft zich in 2017 voorbereid op het verlenen van ambulancezorg na een mogelijke terroristische aanslag. De voorbereiding heeft bestaan uit scholing, oefening en aanschaf van noodzakelijke extra middelen.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
Het leveren van hoogwaardige Ambulancezorg	Ambulancezorg leveren volgens de landelijke standaard	<ul style="list-style-type: none"> De Ambulancezorg is verleend conform het landelijk Protocol Ambulancezorg. De MKA heeft een hoge conformiteit gehaald met betrekking tot de indicatie en urgentiestelling via ProQA. Alle medewerkers van de sector Ambulancezorg hebben de benodigde scholing gevolgd conform het Activiteitenplan 2017. Het paraatheidsrooster is 24/7 uitgevoerd met minimale uitval. De Rittijdoverschrijding (RTO, percentage A1 ritten met langere responstijd dan 15 minuten) is bijzonder laag en gedaald t.o.v. 2016 (van 4,9% naar 3,8%). Daarmee is de RAV Kennemerland landelijk de RAV met het laagste RTO. 	Er is hoogwaardige Ambulancezorg verleend, door medewerkers die zowel goed opgeleid zijn maar ook handelen volgens protocol. Bovendien is de Ambulancezorg snel geleverd
	Innoveren	<ul style="list-style-type: none"> In 2017 zijn de laatste vijf mechanische brancards vervangen door elektrische brancards, waardoor alle ambulances nu voorzien zijn van elektrische brancards. De GGD Ambulancezorg heeft zich (met RAV-partners) voorbereid voor NEN7510 certificering (Informatie Beveiliging) in januari 2018. GGD website is vernieuwd. 	<ul style="list-style-type: none"> Veilig vervoer voor patiënten en een bijdrage m.b.t. de duurzame inzetbaarheid van medewerkers Met privacy gevoelige (patiënten) gegevens wordt omgegaan conform de norm NEN7510 Bereikbaarheid en toegankelijkheid van de sector Ambulancezorg is voor burgers en partners vergroot

Vervolg tabel ▼

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
Leveren van meerwaarde aan partners (RAV Kennemerland, acute ketenzorg, opgeschaalde zorg en GGD)	Fungeren als medische "ogen en oren" en hier actie op laten nemen.	<ul style="list-style-type: none"> De functionaris Kindermishandeling & Huiselijke Geweld heeft meldingen adequaat afgehandeld. Er is goed samengewerkt met GGD-onderdelen (en andere partners) als het gaat om bijvoorbeeld vervuilde woningen, opvang daklozen en personen met verward gedrag. 	Er is een doelmatig en goed afgestemde keten van zorgpartners voor zowel de acute als de opgeschaalde gezondheidszorg
	Verbeteren samenwerking met partners in de acute ketenzorg (ziekenhuizen, GGZ en HAP)	<ul style="list-style-type: none"> In diverse overlegvormen met GHOR, ziekenhuizen en huisartsenposten is de instroom, doorstroom en uitstroom van patiënten besproken en zijn er acties uitgevoerd. GGZ instelling Ingeest heeft bij ZonMW subsidie aangevraagd voor het kunnen vervoeren van psychiatrisch patiënten. Naar verwachting zal de vervoersdienst in het najaar van 2018 operationeel worden. Er zijn goede onderlinge contacten. Over de inzetcriteria, de vervoersstromen, de verwijzers en andere zaken moeten nog wel heldere afspraken gemaakt worden tussen GGZ en RAV. Hierbij wordt ook gekeken naar de Diligence pilot in Noord Holland Noord. De arbeidsmarkt problematiek is onderwerp van gesprek geweest tussen de sector Ambulancezorg en het Spaarne Gasthuis. In 2018 zal er een proef worden gedaan met combi-banen (Ambulanceverpleegkundige en SEH-verpleegkundige). 	
	Voorbereid zijn op incidenten conform Grootchalig Geneeskundige Bijstand (GGB, per 1 januari 2016)	<ul style="list-style-type: none"> Alle medewerkers van de RAV Kennemerland hebben scholing en training gehad in zowel Grootchalig Geneeskundigen Bijstand (GGB) als Terrorisme Gevolg Bestrijding (TGB). 	

Wat heeft het gekost?

711. Ambulancevervoer

Bedragen x € 1000	Rekening 2016			Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
Alarmering ambulance	1.680	2	-1.678	1.689	31	-1.658	1.761	60	-1.701
Ambulance Zorg	5.731	780	-4.950	4.712	308	-4.403	5.412	713	-4.700
RAV	436	436	-	355	379	24	456	456	-
Totaal Ambulancezorg	7.848	1.219	-6.629	6.756	719	-6.037	7.629	1.228	-6.401
Dekkingsbronnen:									
Zorgverzekeraars	-	6.643	6.643	-	6.948	6.948	-	7.252	7.252
Totaal dekkingsbronnen	-	6.643	6.643	-	6.948	6.948	-	7.252	7.252
Resultaat Ambulancezorg	7.848	7.861	14	6.756	7.667	911	7.629	8.480	851

Het nadelig saldo ad € 60.000 op dit programma betreft geheel de meldkamer Ambulance.

Alarmering ambulance (19)

Vanwege hoog ziekteverzuim zijn capaciteitsproblemen ontstaan bij de meldkamer ambulance (MKA). Om de continuïteit te waarborgen zijn maatregelen getroffen, zoals inhuur en het vormen van een flexibele pool centralisten. Deze maatregelen hebben ca. € 120.000 aan extra middelen gekost. Een belangrijk deel van deze maatregelen bleek gedekt te kunnen worden door onderuitputting op bestaande budgetten en lagere personeelskosten GMK-ICT. Daarnaast zijn overleguren i.v.m. evenementen vanuit het programma GHOR vergoed. Deze vergoeding was niet geraamd. De in de jaarrekening 2016 gevormde voorziening t.b.v. het Persoonlijk Levensfase Budget is op peil gebracht.

Ambulancezorg

Zorgverzekeraars hebben voor 2017 extra budget ter beschikking gesteld om de paraatheid op de weg uit te breiden. Deze uitbreiding is in de loop van 2017 geëffectueerd en heeft daarmee geleid tot personeelsuitbreiding en dus hogere personeelskosten, en daarnaast (vanzelfsprekend) ook tot stijging van o.a. de voertuigkosten. De in de jaarrekening 2016 gevormde voorziening t.b.v. het Persoonlijk Levensfase Budget is eveneens op peil gebracht.

3.5 Programma GHOR

Belangrijke gebeurtenissen 2017

Start LCMS-GZ

In de loop van 2017 zijn zorginstellingen en de GHOR aangesloten op het Landelijk Crisis management Systeem Geneeskundige Zorg. Dit maakt het mogelijk om, tijdens een crisis, binnen de geneeskundige hulpverlening snel en gelijktijdig informatie te delen en te anticiperen op ontwikkelingen. Deelnemende instellingen hebben informatiecoördinatoren benoemd en trainingen en oefeningen gevolgd. Een enkele keer is het LCMS-GZ al gebruikt, zoals bij een grote stroomonderbreking en onderhoud bij een ziekenhuis.

Terrorisme Gevolg Bestrijding (TGB)

Zowel in mono- als multidisciplinair verband is veel aandacht besteed aan de voorbereiding op de gevolgen van terroristisch geweld. De ontwikkeling van nieuwe planvorming en het oefenen hiermee heeft veel tijd en energie gekost. Ook buiten de directe geneeskundige hulpverlening heeft de GHOR hieraan bijgedragen, onder andere door het aanbieden van de training "Stop de Bloeding" en de ontwikkeling van het Commander's Intent (uitgangspunten bij TGB) welke ook door Brandweer Nederland is overgenomen. Met de partners in de acute

zorg is de projectgroep TGB dit jaar tweemaal bijeen geweest om de voorbereidingen op een mogelijke aanslag te bespreken en af te stemmen. Dit wordt als zeer positief ervaren.

Rijtrainingen met OGS

De crisisfunctionarissen die met een herkenbaar voorrangvoertuig rijden, zijn voor het eerst op de openbare weg getraind in het rijden met optische en geluidssignalen en/of het rijden onder voorrang.

Ketenpartneroverleg Acute Zorg

Begin 2017 heeft op verzoek van één van de ziekenhuizen een extra overleg plaatsgevonden over de capaciteitsproblemen in de Acute Zorgketen. Eén van de oorzaken was de griep epidemie, maar ook meer structurele zaken als bedden- en personeelstekort bleken mee te spelen. De acute problemen zijn opgelost door de instellingen zelf. In het najaar is vanwege dezelfde problematiek wederom een overleg geïnitieerd door de GHOR. Hierbij zijn en worden ook de partners in thuis- en verpleeg- en verzorgingssector betrokken. Resultaat is meer inzicht in elkaars mogelijkheden en onmogelijkheden en uitwisseling van best practices. Dit overleg krijgt in 2018 vervolg.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
De crisisorganisatie staat 24x7 paraat voor de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises	Crisisorganisatie conform landelijke en regionale regelgeving	Organisatie is sinds 2015 volledig conform landelijk model. In 2017 hebben enige verfijningen en verduidelijking van functies of rollen plaatsgevonden.	Wanneer nodig is op adequate wijze sturing gegeven aan de geneeskundige hulpverlening. Ook op momenten dat er geen sprake was van crisis, wisten zorginstellingen de GHOR te vinden en vice-versa
	Voldoende, gekwalificeerde crisisfunctionarissen	Er hebben zich enige wisselingen en verschuivingen voorgedaan onder crisisfunctionarissen. De bezetting is steeds zonder problemen 24x7 gegarandeerd geweest. Met nagenoeg alle crisisfunctionarissen zijn voortgangsgesprekken gevoerd. Alle nieuwe functionarissen zijn opgeleid, ingewerkt en hebben volop meegedraaid in de diverse piketpoules. Functionarissen zijn voorbereid op gevolgen van een terroristische aanslag of dreiging (TGB).	
	Materialen en uitrusting permanent op orde	Alle herkenbare piketvoertuigen zijn voorzien van een TGB-pakket. Betrokken functionarissen hebben hiervoor ook aanvullende scholing gehad. Eén piketvoertuig is voorzien van dubbele bediening om te fungeren als lesauto voor rijden met spoed.	

Vervolg tabel ▼

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
Regie van voorbereiding op de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises	Zorginstellingen zijn zich bewust van hun rol en eigen verantwoordelijkheid binnen de zorgketen	<ul style="list-style-type: none"> Zorginstellingen zijn nauw betrokken geweest bij o.a. overleg over de capaciteit in de Acute Zorgketen en maatregelen in het kader van terrorisme gevolgbestrijding. Met enkele zorginstellingen is samengewerkt tijdens oefeningen in de instelling. Instellingen melden verstoringen in hun bedrijfsprocessen aan de GHOR zodat hierop geanticipeerd kan worden (stroomstoring, groot onderhoud). Zorginstellingen in de Acute Zorgketen hebben zich aangesloten op het LCMS-GZ waardoor in geval van crisis informatie snel en eenduidig uitgewisseld en gebruikt kan worden. 	Grotere betrokkenheid van de zorginstellingen op het gebied van crisisbeheersing. Meer awareness op het gebied van TGB en capaciteitsproblematiek
Coördinatie en aansturing van de geneeskundige hulpverlening tijdens rampen en crises	24x7 paraatheid van kwalitatief hoogstaande crisisorganisatie	<ul style="list-style-type: none"> De 24x7 bezetting is het hele jaar gegarandeerd geweest. Er hoefde geen beroep te worden gedaan op andere regio's. Enkele keren heeft GHOR Kennemerland bijstand verleend aan buurregio's door inzet van OvD-G of ACGZ. 	Vorbereiding op rampen en crisis is continu verbeterd op basis van ervaringen bij inzetten en oefeningen, waarbij is ingespeeld op actuele maatschappelijke ontwikkelingen
	Verbinden van de geneeskundige hulpverlening met openbare orde en veiligheid tijdens inzet bij crises of rampen	<ul style="list-style-type: none"> In GRIP-situaties is op professionele wijze deelgenomen aan de multidisciplinaire crisisorganisatie. Alle GHOR inzetten zijn geëvalueerd waarbij leer- en verbeterpunten zijn geïdentificeerd. Er zijn voor de geneeskundige crisisorganisatie en de hulpverleningsketen geen fundamentele tekortkomingen geconstateerd. In de koude situatie zijn door de GHOR grote bijdragen geleverd aan het herzien en ontwikkelen van multidisciplinaire planvorming. Samenwerking met partners in het veiligheidsdomein is steeds meer in beeld. 	
GHOR is kenniscentrum op gebied van grootschalige geneeskundige hulpverlening	Adviseert over risicobeheersing (het voorkomen van rampen en crises)	<ul style="list-style-type: none"> Actieve deelname aan ontwikkeling van plannen en opleiden-trainen-oefenen ten behoeve van TGB. Uitwerking risicocommunicatie t.b.v. evenementen d.m.v. informatiebrochures op de website. 	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling en vaststelling van landelijke uitgangspunten voor het optreden van Ambulance en Brandweer bij terroristisch geweld (TGB) Adviezen van GHOR-GGD t.b.v. evenementen worden in het algemeen door gemeenten in vergunningen opgenomen
	Adviseert over crisisbeheersing (het optreden tijdens rampen en crises)	<ul style="list-style-type: none"> GHOR Kennemerland heeft deelgenomen aan landelijke afstemming op het thema TGB. Voor vele evenementen heeft de GHOR geadviseerd op het gebied van geneeskundige zorg en publieke gezondheid. 	

Wat heeft het gekost?

120. Brandweer en rampenbestrijding

Bedragen x € 1000	Rekening 2016			Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
Operationele activiteiten	517	39	-478	-	-	-	-	-	-
Interregionale activiteiten	230	-	-230	152	-	-152	158	-	-158
Opleiden, oefenen, trainen (OTO)	587	10	-577	338	-	-338	370	4	-366
Evenementen	156	-	-156	-	-	-	-	-	-
Planvorming	423	-	-423	282	-	-282	282	-	-282
Crisisbeheersing	-	-	-	562	-	-562	562	5	-557
Risicobeheersing	-	-	-	107	-	-107	108	-	-108
Totaal GHOR	1.913	49	-1.864	1.441	-	-1.441	1.480	9	-1.471
Dekkingsbronnen:									
BDUR	-	1.689	1.689	-	1.698	1.698	-	1.698	1.698
Inwonerbijdrage	-	369	369	-	371	371	-	371	371
Totaal dekkingsbronnen	-	2.058	2.058	-	2.069	2.069	-	2.069	2.069
Resultaat GHOR	1.913	2.107	194	1.441	2.069	628	1.480	2.078	598

Toelichting op de resultaten:

Operationele activiteiten

Het programma GHOR sluit met een beperkt negatief resultaat van € 30.000. Dit wordt bijna geheel veroorzaakt door hogere uitgaven op het onderdeel Opleiden, trainen, oefenen, waar meer activiteiten zijn uitgevoerd dan begroot.

3.6 Programma Multidisciplinaire samenwerking

Belangrijke gebeurtenissen 2017

Veiligheidsbureau

Het Veiligheidsbureau heeft op haar taakgebied in de multidisciplinaire crisisbeheersing (risicobeheersing, crisisorganisatie en herstel) een aantal belangrijke resultaten bereikt.

Staat van de rampenbestrijding

De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft de Staat van de Rampenbestrijding eind 2016 gepubliceerd; daarin wordt geconstateerd dat de VRK de samenwerking met netwerkpartners, de interregionale samenwerking, de kwaliteitszorg en het evalueren van incidenten op orde heeft. De operationele prestaties zijn, waar het gaat om het toetsingskader, in de basis op orde. De meer kwalitatieve aspecten van de taakuitvoering zijn overwegend in de basis op orde en deels voor verbetering vatbaar. De samenhang tussen plannen, samenwerking met gemeenten en het inzicht in de vakbekwaamheid van de multidisciplinaire functionarissen is voor verbetering vatbaar. De crisispartners binnen de VRK hebben met elkaar afgesproken vóór 2019 de verbeterpunten te realiseren en in 2017 is daar een start mee gemaakt.

Risicocommunicatie

De VRK heeft met gemeenten een gezamenlijke aanpak voor risicocommunicatie ontwikkeld. Daarbij zijn onder andere 'wat te doen bij'-boodschappen op de nieuwe VRK-website geplaatst en zijn voorlichtingsbijeenkomsten rond brand- en valgevaar georganiseerd. Bij het rampbestrijdingsplan voor Tata Steel en voor Airproducts is een risicocommunicatie-aanpak toegevoegd. Deze wordt in 2018 verder uitgevoerd. Ook aan het thema burgerhulpverlening is aandacht besteed.

Planvorming

Het interregionale coördinatieplan overstroming, wateroverlast & evacuatie voor boven het Noordzeekanaal is in werking getreden en er is gestart met het maken van een impactanalyse door de betrokken partijen aan de hand van een aantal overstromingsscenario's. Er is een nieuw rampbestrijdingsplan voor Tata Steel en voor Airproducts opgesteld dat eind 2017 ter inzage is gelegd. In 2017 is een start gemaakt met het opstellen van een aantal beleidsdocumenten, zoals het nieuwe regionale risicoprofiel, het beleidsplan crisisbeheersing, het regionale crisisplan, het evenementenbeleid en de procesbeschrijving voor de evenementenkalender. Hetzelfde geldt voor het geactualiseerde Crisisbestrijdingsplan Schiphol.

Multi Opleiden, Trainen, Oefenen

Met behulp van crisispartners is een ambitieus MOTO-jaarprogramma gerealiseerd, samen met o.a. Tata-steel, Spaarne Gasthuis, Schiphol en het Rijk (nationaal coördinatieplan luchtvaartongevallen).

In overleg met de crisispartners is het MOTO-oefenprogramma in het najaar (en doorloop in 2018) voor een belangrijk deel gericht op het voorbereiden van crisisfunctionarissen in het COPI, OT en BT op terrorismegevolgbestrijding.

De crisisfunctionarissen in het COPI zijn aan de slag gegaan met Team Resource Management (TRM); de introductie van TRM voor de OT- en BT-leden vindt in 2018 plaats.

De technische faciliteiten voor e-learning zijn gerealiseerd, waarbij een module voor het Noordzeekanaal is ontwikkeld. Er was veel belangstelling voor de regionale netwerkbijeenkomst met het thema Cyber.

Crisisorganisatie

Om ruimte te maken voor de nieuwe meldkamer van Noord-Holland, zijn de crisisruimtes op de Zijlweg (Stafsectie-ruimte, OT-ruimte, BT-ruimte en RAC-ruimte) verhuisd en opnieuw ingericht. Bovendien is met het oog op de samenvoeging van de meldkamers gestart met het synchroniseren van de multi-processen in de meldkamer voor de drie regio's. Voor de LCMS-gebruikers is ter voorbereiding een reeks trainingen aangeboden.

In 2017 zijn er binnen de regio Kennemerland 25 Grip opschalingen geweest: 22 x Grip 1; 2 x Grip 2 en 1 x Grip 3. De GRIP 2 incidenten en het GRIP 3 incident zijn in een multidisciplinaire setting geëvalueerd. De verbeterpunten uit de evaluaties worden gemonitord in de verbetercyclus van de VRK.

Meld- Informatie- en Coördinatiecentrum Kennemerland (MICK)

Instelling meldkamer Noord-Holland

In februari 2017 is de Meldkamer Noord-Holland ingesteld. Het bestuur van Kennemerland nam dit besluit gelijktijdig met de besturen van Zaanstreek-Waterland en Noord-Holland Noord.

Bij het nemen van dit besluit was de verwachting dat een uitgewerkt samenvoegingsplan voor de zomer 2017 gereed zou zijn. Dit is niet haalbaar gebleken. Belangrijkste oorzaak ligt in het feit dat niet alle benodigde informatie beschikbaar was, onder andere over de landelijke inrichting van het ICT-beheer. Dat heeft geleid tot een nieuwe planning, die erin voorziet dat in de eerste maanden van 2018 bestuurlijke besluitvorming door de betrokken organisaties kan plaatsvinden.

Fysieke realisatie gezamenlijke meldkamer Noord-Holland

Na de aanbesteding en gunningprocedures is begin 2e kwartaal gestart met de realisatie van de gezamenlijke meldkamer. De verbouwing is ter hand genomen. Alle bouwkundige en installatietechnische werkzaamheden zijn in 2017 op schema en binnen budget uitgevoerd. Gedurende 2017 zijn veel technische systemen voorbereid en aangepast. Alarmeringsprotocollen en werkwijzen in het samenvoegingsgebied moeten worden geüniformeerd en afgesproken. Daartoe zijn per meldkamerdiscipline politie, ambulance en brandweer, kwartiermakers gestart. Zij hebben hierin, onder verantwoordelijkheid van het directieteam meldkamer Noord-Holland, het voortouw genomen. Borging van de continuïteit van de meldkamer, in de verbouwing en tijdens de verhuizing, is en blijft prioriteit. De continuïteit is gedurende het gehele traject tot nu toe geborgd gebleven.

Vervroegd verhuizen meldkamer Zaanstreek-Waterland

Vanwege capaciteitsproblemen in de meldkamer Zaanstreek-Waterland is in december 2017 besloten deze in juni 2018 vervroegd naar de tijdelijke meldkamer in Haarlem te verhuizen. Dat maakt het nodig de tijdelijke meldkamer aan te passen en uit te breiden.

Ingebruikname

Door de verlate beschikbaarheid van de benodigde C2000 voorzieningen zal naar verwachting de gezamenlijke meldkamer

Noord-Holland in het 1e kwartaal 2019 operationeel worden. Dit is ongeveer een halfjaar later dan de oorspronkelijke planning. Tot 2020 zullen de gezamenlijke partners de huurlasten en servicekosten dragen. De VRK zal voor het gebruik van het meldkamergebouw vanaf 2020 een huurovereenkomst met de Nationale Politie afsluiten met daarbij een serviceovereenkomst voor de dienstverlening.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
Wij staan voor optimalisering van de crisisbeheersing	Het bevorderen van zelfredzaamheid en veerkracht	<ul style="list-style-type: none"> Gezamenlijke aanpak voor risicocommunicatie is vastgesteld. Risico-communicatie-boodschappen op www.VRK.nl en voorlichtingsbijeenkomsten 'brand- en valgevaar'. Risico-communicatie-advies voor RBP Tatasteel en RBP Airproducts. Brainstormsessies burgerhulp bij hulpverlening. 	Risicocommunicatie is de communicatie gericht op risico's waaraan mensen blootstaan. Het doel ervan is effecten van risico's beperken door creëren van risicobewustzijn (wat is het risico) en bieden van handelingsperspectieven (wat te doen bij), voor en samen met inwoners en partners
	Het verhogen van de professionaliteit van de crisisorganisatie	<ul style="list-style-type: none"> Gecertificeerde Operationeel Leiders, Leiders CoPI en Informatiemanagers. Introductie van Team Resource management op CoPI-niveau. Multidisciplinair programma voor Opleiden, Trainen en Oefenen. Vorbereiden elektronische leeromgeving. 	Door de goede voorbereiding zijn crisisfunctionarissen beter toegerust voor hun opdracht: het effectief bestrijden van het incident
	Versterking van de samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> De samenwerking met partners faciliteren en sturen op het gebied van planvorming en oefenen Het intensiveren van de samenwerking en borgen van samenwerkingsafspraken met partners zoals politie, KMAR, NCC, Defensie en beheerders van vitale infrastructuur en buurregio's. Samenwerkingsrelatie met het Rijk versterken. Risicobeheersing met de partijen rond Schiphol en het Noordzeekanaalgebied. Samenwerking op interregionaal (NW3/NW4) en landelijk niveau op de verschillende dossiers en strategische thema's. 	Afgestemde plannen en activiteiten met draagvlak van de samenwerkingspartners
	Bevordering van informatie-uitwisseling en innovatie op terrein van publieke veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> Digitaal toegankelijk maken van actuele informatie voor crisisfunctionarissen en alle betrokken partners. Delen van kennis en informatie met landelijke instituten, partners en andere regio's. Inrichten en beheer van koppeling van meldkamersystemen van Veiligheidsregio, Schiphol & Koninklijke Marechaussee. Verkenning voor een Veiligheids Informatie Centrum. Groeiplan 2019-2022 voor de netcentrische werkwijze opgesteld. 	Beschikbaarheid van actuele informatie voor de crisisbeheersing
	Bevorderen interregionale samenwerking in Noord-Holland	<ul style="list-style-type: none"> Vorbereiding op de samenvoeging van de meldkamers (multi-processen). Afstemming over evenementenbeleid. Afstemming over evalueren. Netwerkdag IM NW4. 	Kwaliteit van werkprocessen en betere samenwerking

Wat heeft het gekost?

120. Brandweer en rampenbestrijding

Bedragen x € 1000	Rekening 2016			Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
Risicobeheersing	221	-	-221	157	-	-157	144	-	-144
Incidentbeheersing	1.386	-	-1.386	845	-	-845	772	-	-772
Herstel	142	-	-142	83	-	-83	77	-	-77
Opschaling Meldkamer	803	-	-803	579	-	-579	739	-	-739
Systeemoefening	60	-	-60	60	-	-60	50	-	-50
Zelfredzaamheid	51	-	-51	50	-	-50	50	-	-50
Strategische agenda	36	-	-36	50	-	-50	50	-	-50
Multidisciplinaire Informatievoorziening (M.I.V.)	258	-	-258	69	-	-69	69	-	-69
Kwaliteitsverbetering MICK	220	-	-220	208	-	-208	38	-	-38
Versterking commandovoering Politie	-	-	-	128	-	-128	2	-	-2
Bureau Bevolkingszorg	669	-	-669						
Auditteam	318	-	-318	69	-	-69	-	-	-
Netcentrisch werken	316	-	-316	225	-	-225	220	-	-220
Opleiden en oefenen politie (M.O.O.P.)	-	-	-	140	-	-140	-	-	-
RCC Schiphol (voorheen Commandoruimte Triport-2)	111	-	-111	84	-	-84	36	-	-36
Totaal producten Multidisciplinaire Samenwerking	4.591	-	-4.591	2.747	-	-2.747	2.248	-	-2.248
Totaal projecten Multidisciplinaire Samenwerking	134	-	-134	112	-	-112	119	-	-119
Totaal Multidisciplinaire Samenwerking	4.725	-	-4.725	2.859	-	-2.859	2.367	-	-2.367
Dekkingsbronnen:									
BDUR	-	4.830	4.830	-	4.100	4.100	-	4.100	4.100
Inwonerbijdrage	-	397	397	-	505	505	-	505	505
Totaal dekkingsbronnen	-	5.227	5.227	-	4.605	4.605	-	4.605	4.605
Resultaat Multidisciplinaire Samenwerking	4.725	5.227	502	2.859	4.605	1.746	2.367	4.605	2.238

Het resultaat op het programma Multidisciplinaire samenwerking bedraagt ten opzichte van de begroting € 492.000. Het is als volgt opgebouwd:

Risicobeheersing en Incidentbeheersing en Herstel (21)

De resultaten op de producten Risico- en Incidentbeheersing en Herstel (€ 92.000) worden veroorzaakt door vacatureruimte bij het Veiligheidsbureau. De vacatures zijn in 2018 volledig ingevuld.

RCC Schiphol (22)

Het financieel resultaat op dit product wordt veroorzaakt door incidenteel meevallende kosten automatisering en geraamde inhuur.

Versterkingsgelden commandovoering en opleiden/oefenen politie (23)

De gesprekken met de politie over welke inspanning zij – bovenop de reguliere afspraken (kunnen) leveren voor Kennemerland – zijn nog niet afgerond. Zolang hier geen concrete afspraken over zijn, is geen sprake van een bijdrage aan de politie uit de versterkingsgelden. Voor 2017 betekent dit een incidenteel voordeel van € 266.000.

Kwaliteitsverbetering MICK/Auditteam (24)

Zoals verwacht is hier sprake van een financieel voordelig resultaat van uiteindelijk € 239.000. Door andere invulling van het project GMS-Schiphol zijn in 2017 geen beheerskosten gemaakt en vloeide uit de financiële afwikkeling een voordeel voort. Het budget t.b.v. Auditteam is in 2017 niet ingezet.

Opschaling meldkamer (25)

Naar aanleiding van de met ingang van 2017 van toepassing zijnde nieuwe BBV-regelgeving is in de gehele VRK begroting de doorberekende overhead verplaatst naar het programma Interne Dienstverlening. Echter, de opschalingsmeldkamer begroting bevatte slechts direct doorberekende personeelskosten (de kosten van de extra nachtbezetting i.v.m. het verhoogde risicoprofiel Schiphol) zonder overhead. Deze omissie zal in de begroting van de nieuwe meldkamer worden rechtgezet.

3.7 Programma Bevolkingszorg

Belangrijke gebeurtenissen 2017

Algehele bekendheid met Bevolkingszorg en crisiscommunicatie verbeteren

Er is in 2017 stevig ingezet om de betrokkenheid van de gemeenten te vergroten, waarbij de voornaamste focus lag op het verstevigen van het proces crisiscommunicatie. Over de voortgang is periodiek gerapporteerd. Om de laatste uitdagingen op het gebied van crisiscommunicatie op te lossen, zullen nog gesprekken worden gevoerd.

Zorgdragen voor permanente doorontwikkeling van het Bureau Bevolkingszorg

Bevolkingszorg is een belangrijke pijler in de crisisaanpak. In 2017 is

meer tijd en aandacht geweest voor beleidsvorming en de te voeren strategie voor de toekomst. Dat heeft geleid tot een actieplan, waarvan de resultaten rond de zomer van 2018 worden verwacht.

Verstevigen vakbekwaamheid functionarissen Bevolkingszorg

Er is in 2017 veel geïnvesteerd in de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen bevolkingszorg. Door eerder in beeld te hebben welke opleidingen en trainingen gepland staan, wordt bevorderd dat de deelname groter wordt. Daarenboven zal nog eens tegen het licht worden gehouden wat nodig is om elke crisisfunctionaris goed opgeleid te hebben en te houden.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
Borgen kwaliteit en continuïteit Bevolkingszorg	Professionalisering, zichtbaarheid en positionering van Bevolkingszorg vergroten	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeterplan Bevolkingszorg in BCOV van 10 juli 2017 vastgesteld met verdeling over korte, middellange en lange termijn op het gebied van algemene bevolkingszorg en crisiscommunicatie. • Project Bevolkingszorg Op Orde Kennemerland 2.0, inclusief vaststellen projectplan 'Actualisatie Deelplan Bevolkingszorg'. • Verruiming formatie adviseur crisiscommunicatie. • Campagne voor positie en werving intergemeentelijke crisisfunctionarissen. 	Een op de samenleving aangesloten bevolkingszorg
	Verstevigen vakbekwaamheid functionarissen Bevolkingszorg	<ul style="list-style-type: none"> • Intensivering opleidingstraject voor functionarissen op het gebied van crisiscommunicatie, met de focus op communicatieadviseurs OT en BT. • Geoptimaliseerd scholingsprogramma bevolkingszorg. • Start inkooptraject voor raamovereenkomst monodisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen. 	

Wat heeft het gekost?

120. Brandweer en rampenbestrijding

Bedragen x € 1000	Rekening 2016			Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
Bureau bevolkingszorg				624	-	-624	539	-	-539
Totaal Bevolkingszorg				624	-	-624	539	-	-539
<i>Dekkingsbronnen:</i>									
BDUR	-	-	-	-	728	728	-	728	728
Totaal dekkingsbronnen	-	-	-	-	728	728	-	728	728
Resultaat Bevolkingszorg				624	728	104	539	728	189

Met ingang van 2017 wordt het onderdeel Bevolkingszorg gepresenteerd als afzonderlijk programma en is daarmee geen onderdeel meer van het programma Multidisciplinaire samenwerking.

Vrijval huur (26)

Het resultaat Bevolkingszorg is over het boekjaar 2017 uitgekomen op € 85.000 positief.

€ 35.000 hiervan betreft structurele vrijval van huurlasten bij de gemeente Haarlemmermeer; deze middelen zijn bij het opstellen van de programmabegroting 2018, als onderdeel van de besparingsvoorstellen, structureel in de begroting verwerkt.

Opleiden, trainen, oefenen (27)

Daarnaast is er een overschot op het gebied van opleiden, trainen en oefenen (OTO). Er zijn maatregelen getroffen, die ertoe moeten leiden dat de beschikbare gelden ingezet gaan worden om de crisisfunctionarissen bevolkingszorg toegerust te laten zijn op hun taak.

3.8 Programma Veiligheidshuis

Belangrijke gebeurtenissen 2017

Contra Terrorisme en Radicalisering (CTER)

Het Integraal Informatie Overleg Contra Terrorisme en Radicalisering is doorontwikkeld en wordt uitgerold over de gehele regio. Daarbij is een grote bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van een privacy convenant voor de aanpak van radicalisering.

Personen met verward gedrag

Het Veiligheidshuis draagt bij aan het door gemeenten tot stand brengen van een sluitende aanpak.

Koerszetting

Er is een Koersnotitie Veiligheidshuis Kennemerland 2017-2020 vastgesteld, met daarin een meerjaren agenda voor de doorontwikkeling vanaf 2018. In de Koersnotitie is beschreven dat de rol van het Veiligheidshuis vooral draait om het leggen van verbinding, waarbij veiligheid, zorg en sociaal domein gelijkwaardig zijn in de aanpak van de gezamenlijke opgave. Dat is reden geweest om met ingang van 2018 dit organisatieonderdeel een andere benaming te geven, namelijk het Zorg & Veiligheidshuis Kennemerland.

Privacy

Het beschermen van persoonlijke gegevens is een belangrijk ding, maar kan als meerdere partijen betrokken zijn, soms wel eens een doeltreffende aanpak in de weg zitten. Omdat vanuit de professionals behoefte bestond aan een helder kader, is landelijk een Handvat gegevensdeling Zorg & veiligheid vastgesteld. Op basis daarvan zijn in Kennemerland de werkprocessen aangepast en zijn aan alle partners trainingen aangeboden.

Nazorg ex-gedetineerden

Het Regionaal Coördinatiepunt Nazorg ex-gedetineerden heeft een actieve rol gehad in de evaluatie van nazorg in de gemeente Haarlem en in de ontwikkeling van het daarop aansluitende plan van aanpak.

Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE)

In 2017 is een projectplan voor de ontwikkeling van een Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE) opgesteld en de uitvoering is ter hand genomen. Vanuit de kennis- en netwerkfunctie zijn twee thematische bijeenkomsten voor partners over dit onderwerp georganiseerd.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
Bijdrage leveren aan vermindering criminaliteit, overlast en veiligheidsproblemen in de regio Kennemerland	Een platform waar partnerorganisaties complexe casuïstiek, waarbij een combinatie van repressie, bestuur en zorg wenselijk is, kunnen voorleggen en het faciliteren van een gezamenlijke aanpak	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn 295 meldingen beoordeeld. • Daarvan zijn er 120 opgepakt als nieuwe casussen. • Er hebben 157 Individueel Casus Overleggen plaatsgevonden. • Eind 2017 werden er 199 casussen actief gemonitord. • Het Integraal Informatie Overleg Radicalisering is verder uitgerold. • Er zijn diverse trainingen gevolgd, met name op gebied gegevensdeling en aanpak radicalisering. 	Een bijdrage aan de veiligheid in de regio door een loketfunctie te bieden aan professionals uit zowel zorg- als veiligheid domein, waardoor een meer effectieve aanpak van complexe casuïstiek mogelijk werd. Bijdrage aan het realiseren van betere zorg en voorzieningen in de regio
	Vrijwillige nazorg aan meerderjarige (ex) gedetineerden voor de aangesloten 9 gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn circa 500 gedetineerden gemeld bij het Regionaal Coördinatiepunt Nazorg. • Elk van deze gedetineerden is gescreend op 5 leefgebieden en er is een (beknopt) plan van aanpak opgesteld. • Er zijn spreekuren gehouden voor gedetineerden in PI Zaanstad, Heerhugowaard en Schiphol. • Er is een apart overleg gestart om de (na)zorg voor ISD-ers (Inrichting Stelselmatige Daders) beter en meer gestructureerd te regelen. 	
	Vervullen van een adviesrol voor gemeenten en andere partners	<ul style="list-style-type: none"> • Er is regelmatig op casuïstiek niveau meegedacht met partners in de aanpak van (complexe) casuïstiek. • Er is een bijdrage geleverd aan het plan van aanpak nazorg Haarlem. • Er is een eerste trendanalyse op basisteamniveau gemaakt voor de driehoek Zorg & Veiligheid Haarlem. Dit wordt in 2018 verder uitgerold naar alle driehoeken. • Er is deelgenomen aan diverse regionale en landelijke overleggen en projectgroepen. 	

Wat heeft het gekost?

140. Openbare orde en Veiligheid

Bedragen x € 1000	Rekening 2016			Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
Veiligheidshuis basis	357	200	-157	241	219	-21	258	220	-38
Nazorg ex-gedetineerden	120	118	-2	109	108	-1	109	108	-1
DJI 2014 begeleiding ex gedetineerden	49	49	-	-	-	-	52	52	-
Totaal producten Veiligheidshuis	526	367	-159	350	327	-22	419	380	-39
Totaal Veiligheidshuis	526	367	-159	350	327	-22	419	380	-39
<i>Dekkingsbronnen:</i>									
Inwonerbijdrage	-	120	120	-	123	123	-	123	123
Totaal dekkingsbronnen	-	120	120	-	123	123	-	123	123
Resultaat voor bestemming Veiligheidshuis	526	487	-39	350	450	101	419	503	84
Onttrekking bestemmingsreserve (aandeel basis)		32	32					17	17
Resultaat na bestemming Veiligheidshuis	526	519	-7	350	450	101	419	520	101

Het programma Veiligheidshuis kent geen financieel resultaat ten opzichte van de begroting. Conform besluitvorming door het Algemeen Bestuur worden positieve dan wel negatieve resultaten op dit programma verrekend met de bestemmingsreserve Veiligheidshuis. Op het product Veiligheidshuis basis is een bedrag van € 17.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve. Ter compensatie van het

resultaat op het team Veiligheidshuis is een bedrag onttrokken van € 92.095; dit is € 20.000 lager dan waar in de begroting rekening mee werd gehouden. De totale onttrekking uit de bestemmingsreserve bedraagt hiermee € 109.000.

Ook buiten deze verrekening om is er geen sprake van financiële bijzonderheden.

3.9 Programma Interne Dienstverlening

Belangrijke gebeurtenissen 2017

Vernieuwing websites

De vernieuwde website vrk.nl ondersteunt de organisatie in de taak van risico- en crisisbeheersing en de voorbereiding daarop. Met de nieuwe website worden burgers en bedrijven op één centrale plek geïnformeerd over de risico's en gevaren in hun omgeving en handelingsperspectieven daarbij. In geval van een crisis kan de burger hier de stand van zaken volgen.

De vernieuwde GGD website biedt actuele, juiste en relevante informatie die helpt bij het gezond maken en houden van inwoners van de regio. De nieuwe website biedt de informatie zo aan dat deze aansluit bij de wensen en beleving van de bezoekers. De website richt zich voornamelijk op inwoners maar voorziet daarnaast ook in informatie voor professionals.

De website van Brandweer Kennemerland is onderdeel van een landelijke website. De vernieuwing is een landelijk project, waar regio's aan bijdragen met specifieke informatie en berichten. Het nieuwe portaal biedt de mogelijkheid om doelgroepen interactiever te bereiken, er is een koppeling met social media en berichten landelijk of lokaal zijn eenvoudig te delen. Het laat de brandweer zien als dé autoriteit op het gebied van (brand)veilig leven, risicobeheersing en incidentbestrijding, om de (brand)veiligheid van onze maatschappij te vergroten.

'Werken bij de VRK' is het digitale platform waarop de organisatie zich met al haar bedrijfsonderdelen presenteert op de arbeidsmarkt. Het platform is gekoppeld aan de brandweer, GGD en VRK website. Voor al deze websites zijn de verbeteringen: publieksvriendelijker; vraaggerichter; een betere integratie met sociale media en het beter borgen van contentbeheer.

Cao-effecten

In juli 2017 is geconstateerd dat, o.a. door stijging van de pensioenlasten, de raming van de loonindexering 2017 met € 584.000 moest worden bijgesteld. Dit leidde tot een 1e begrotingswijziging 2017 (bij vaststelling programmabegroting 2018). Het effect is in deze jaarrekening verwerkt.

De cao-ontwikkelingen hebben verder tot gevolg dat, conform het bestaande beleid, de ramingen voor de loonindexering 2018 met 1,65 % naar boven zullen moeten worden bijgesteld. Dit zal in de besluitvorming over de programmabegroting 2019 worden meegenomen.

Privacy/informatieveiligheid (cybersecurity)

Na de vaststelling van het privacy-beleid in 2016 is de implementatie ter hand genomen. Daarbij is de focus gericht op het opstellen van een privacy-register en het organiseren van een bewustwordingscampagne voor VRK-medewerkers over het werken met gevoelige persoonsinformatie en het veilig omgaan met mobiele devices. Daarnaast wordt met het aanstellen van een Functionaris Gegevensbescherming ingespeeld op de komst van de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming mei 2018. Informatiebeveiliging/cybersecurity is een speerpunt voor de komende jaren. Het wordt van belang geacht de veiligheid van persoons- en bedrijfsinformatie en ICT afdoende te borgen. Daarnaast dient de organisatie vanuit landelijke afspraken (convenant Informatieveiligheid) en door de komende certificering van de VRK over beveiligingsbeleid te beschikken en tevens te voldoen aan de vigerende normen (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten/NEN 7510). Om te beoordelen wat de huidige stand van zaken is heeft een tweetal nulmetingen plaatsgevonden. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in een beleidsnota, die naar verwachting in de eerste helft van 2018 kan worden vastgesteld. Voor de medewerkers worden workshops georganiseerd om hen bewust te maken van de gevaren en risico's van cybercrime en om het belang van cybersecurity te benadrukken.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
Doelmatige en doeltreffende organisatie	Realiseren efficiency als aandeel in "bezuinigingen" 2016-2018	<ul style="list-style-type: none"> Voor 2017 bedroeg de geldende taakstelling efficiency € 950.000 waarvan € 600.000 is gerealiseerd door de opzegging van de huur van de locatie Spaarnepoort en het inpassen van deze groep medewerkers in de locatie Zijlweg. Taakstellingen voor een bedrag van € 200.000 zijn verwerkt in het bijstellen van de budgetten. Binnen de brandweer is de taakstelling 2017 van € 150.000 ingevuld met een aantal incidentele maatregelen. Naar verwachting zal vanaf 2018 deze taakstelling met structurele maatregelen worden ingevuld. 	Betaalbare overheid met gewenste dienstverlening op adequaat niveau
	Meer voor minder	<ul style="list-style-type: none"> Door het professionaliseren van de inkoop zijn er inkoopvoordelen behaald die het realiseren van de taakstellingen mogelijk hebben gemaakt en daarnaast bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van de bedrijfsvoering door het beter contracteren van leveranciers. Door het werken met een prestatiebestek is de bouwkundige realisatie van de nieuwe meldkamer gedurende 2017 op schema en op budget gebleven. De ervaringen met deze nieuwe aanbestedingsmethode zullen waar mogelijk in de toekomst worden gebruikt. 	
Gezonde financiële huishouding	Adequaat budgetteren en transparant verantwoorden	<ul style="list-style-type: none"> Een aantal onderdelen van de budgettering zijn in 2017 vanaf de basis opnieuw opgebouwd en nauwkeurig met het bedrijfsplan van de betreffende sectoren afgestemd waardoor de beschikbare middelen optimaal worden besteed. In opvolging van adviezen van de accountant is in 2017 een kwaliteitsslag gemaakt bij het transparant en controleerbaar verantwoorden van bestedingen en de procesgang die rapportages gebruikt wordt. 	Gemeenschapsgeld is verantwoord besteed
	Realiseren van voldoende financiële weerstand	<ul style="list-style-type: none"> Het risicoprofiel in relatie tot het vastgestelde reservebeleid is in deze jaarrekening geactualiseerd en met elkaar in evenwicht. 	
Kwaliteit van de externe (bestuurlijke) informatie en communicatie verhogen	Voldoen aan de archiefwetgeving voor digitalisering	<ul style="list-style-type: none"> In 2017 heeft de VRK, naar aanleiding van de archiefinspectie, in het kader van het interbestuurlijk toezicht het predicaat "redelijk adequaat" gekregen. Dat is een positieve ontwikkeling t.o.v. 2016. Daarnaast is in 2017 het digitale personeelsdossier volledig gevuld, waardoor het toegankelijk is geworden voor de medewerkers van P&O. In 2018 wordt het digitale personeelsdossier opengesteld voor de medewerkers van de VRK. 	<ul style="list-style-type: none"> Transparante informatievoorziening naar gemeenten, burgers en (keten)partners Verbeterde werkrelaties met gemeente Inzicht in de mate van tevredenheid bij de partners over de samenwerking en mogelijke verbeterpunten. Bescherming van en veilige omgang met gevoelige persoonsinformatie Gebundelde en eenduidige data-informatie

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we gedaan	Wat was het maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2017	
	Tevredenheid bestuursorganen/raden over de opgeleverde informatie	<ul style="list-style-type: none"> • Verdere verbetering programmabegroting 2018 en voorbereiding nieuwe opzet jaarverslag (in aansluiting op programmabegroting). • Uitbrengen publieksjaarverslagen GGD en Brandweer en Sociaal Jaarverslag. • Intensivering contacten gemeentelijke adviseurs (w.o. werklunches). • Organisatie raadsledeninformatieavond (mei 2017). • Stakeholdersonderzoek bij externe partners. 	
	Tijdige, rechtmatige en juiste informatie delen met ketenpartners en burgers	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgangspunten inrichting informatiehuishouding conform de landelijke afspraken over de Veiligheidsregio Referentiearchitectuur (VERA). • Herijkt beleid informatiemanagement 2017-2018. • Geïmplementeerd privacy beleid. • Nulmetingen informatiebeveiliging. • Opzetten kernregistraties (personeel/objecten). • Gemoderniseerde websites VRK, GGD en Brandweer. • Openbaar bestuurlijk informatiesysteem gerealiseerd voor vergaderingen van bestuurscommissies en AB. 	
Goed werkgeverschap	Realiseren duurzaam inzetbaar personeel en gevarieerd medewerkersbestand	<ul style="list-style-type: none"> • Strategische Personeelsplanning per afdeling • Duurzaam inzetbaar personeel (Loopbaanontwikkeling, planning, bevordering van interne mobiliteit en inzetbaarheid). • Een evenwichtig medewerkersbestand waarbij actief gewerkt wordt aan verjonging (continuïteit). • Charter diversiteit opgesteld om diversiteit te bevorderen. • Opleidingsbeleid dat aansluit bij welke ontwikkeling medewerkers nodig hebben om de visie van de VRK te realiseren. • Arbobeleid waarbij aandacht is voor o.a. duurzame inzetbaarheid, vitaliteit, fysieke veiligheid, agressie, BHV en werken achter een beeldscherm. • Week van de mobiliteit. 	Een organisatie die een afspiegeling vormt van de maatschappij met medewerkers die vakbekwaam zijn én blijven waarbij continu geanticipeerd wordt op ontwikkelingen
	Aantrekkelijk werkgever zijn nu en in de toekomst (borgen continuïteit van de organisatie)	<ul style="list-style-type: none"> • Generatiepact. • Herziening arbeidsvoorwaarden. • Realisatie nieuwe website. Meer zichtbaar voor het verzorgingsgebied. • Medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO). 	
Het bevorderen van leren, verbeteren en innoveren	Realiseren kwaliteitsbeleid "Koers op kwaliteit"	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgangspunt kwaliteitszorg "werken vanuit de bedoeling". • ISO 9001 2015 succesvol geprolongeerd bij GGD en Veiligheidsbureau. • HKZ certificaten vernieuwd voor ambulancevervoer en meldkamer ambulance. • Voorbereiding gestart certificering gehele VRK. • Uitbreiding interne auditpool. 	

Wat heeft het gekost?

002. Ondersteuning en organisatie

Bedragen x € 1000	Rekening 2016			Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
Communicatie				481	-	-481	483	-	-483
Financiën Toezicht en controle				2.048	88	-1.960	2.139	92	-2.047
Centraal aangeschafte middelen				203	-	-203	181	-	-181
Informatie Beheer (DIV)				445	-	-445	410	-	-410
Inkoop				350	-	-350	576	-	-576
Juridische Zaken				183	-	-183	174	-	-174
Kantoorhuisvesting				1.040	-	-1.040	1.104	-	-1.104
HRM				2.157	-	-2.157	2.119	85	-2.034
Facilitaire zaken				1.137	-	-1.137	1.120	-	-1.120
Informatievoorziening en automatisering				3.319	-	-3.319	2.989	20	-2.968
Bestuurszaken en bestuursondersteuning				1.055	34	-1.020	983	34	-948
Leidinggevendend primair proces				4.129	90	-4.040	4.096	211	-3.885
Totaal Interne Dienstverlening			-	16.547	212	-16.335	16.374	442	-15.930
<i>Dekkingsbronnen:</i>									
BDUR	-	-	-	-	317	317	-	317	317
Totaal dekkingsbronnen	-	-	-	-	317	317	-	317	317
Resultaat Interne Dienstverlening			-	16.547	529	-16.018	16.374	759	-15.613

In navolging van de programmabegroting 2017 is de presentatie van kosten van interne dienstverlening middels een apart programma zichtbaar gemaakt.

Het programma Interne Dienstverlening sluit af met een positief resultaat van € 405.000 en bestaat uit de volgende onderdelen:

Facilitair Bedrijf

Het (intern) Facilitair Bedrijf laat een positief financieel saldo zien van € 179.000. Dit saldo is samengesteld uit:

Personele kosten (28)

Door vacatureruimte, externe inhuur en specialistische advisering resteert per saldo een voordeel van € 52.000 op de personele budgetten. Binnen het Facilitair Bedrijf wordt een deel van de formatie niet ingevuld teneinde flexibel op de vraag vanuit de organisatie te kunnen inspelen. Daarnaast wordt gezocht naar een verbeterde vorm van (interne) dienstverlening.

ICT (29)

De materiële budgetten ICT sluiten met een voordelig resultaat van € 53.000. In 2017 zijn diverse beheersmaatregelen getroffen en nieuwe contracten afgesloten. Naar verwachting zal m.i.v. 2018 de kostenbesparing verder kunnen oplopen.

Digitalisering en informatiemanagement (30)

Op het budget voor Digitalisering en Informatiemanagement resteert een voordeel van € 52.000.

De inzet van dit budget begint vorm te krijgen en wordt naar de toekomst ingezet als incidenteel aanjaagbudget t.b.v. diverse digitaliseringsvormen.

Sociale premies voorgaande jaren (31)

Een bedrag van € 80.000 is ontvangen als gevolg van terug ontvangen bedrag sociale premies voorgaande jaren.

Overige budgetten (32)

Tegenover de incidenteel hogere accountantskosten als gevolg van het inwerkjaar van ca. € 27.000 en naheffingsrente op de aanslag 2013-2015 ZVW-premies vrijwilligers ad € 30.500 staan diverse voordelen op overige budgetten waardoor het resultaat per saldo eindigt op € 5.000 voordelig.

Kantoorhuisvesting (33)

Door hogere energiekosten, meerkosten onderhoud en kosten van interne verhuizingen sluit het product kantoorhuisvesting met een nadelig saldo van € 64.000.

Bestuurszaken en bestuursondersteuning (34)

Het saldo ad € 72.000 op dit onderdeel wordt veroorzaakt door incidentele onder uitputting op verschillende relatief kleine budgetten van directie en holdingstaf.

Leidinggevende primair proces (35)

Op het product leidinggevenden primair proces is een voordeel ontstaan van € 155.000. Dit wordt veroorzaakt door vacatureruimte.

3.10 Programma Financiële middelen

In het programma Financiële middelen wordt ingegaan op zaken, die niet gerelateerd zijn aan specifieke programma's. Dit zijn met name het financieringsresultaat, het budget onvoorzien en het aandeel BDUR gelden voor Amsterdam-Amstelland.

922. Algemene baten en lasten

Bedragen x € 1000	Rekening 2016			Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
Generatiepact	-	-	-	67	-	-67	-	-	-
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-	-	66	-	-66
Saldi Kostenplaatsen	1.251	-11	-1.262	-	-	-	-	-	-
Financieringsresultaat	-	460	460	-	290	290	-	340	340
Aandeel A'dam-Amstelland interreg. versterkingsgelden	1.250	-	-1.250	1.250	-	-1.250	1.250	-	-1.250
Onvoorzien	60	-	-60	124	-	-124	29	-	-29
Onderuitputting kapitaallasten	-	-	-	-828	-	828	-821	-	821
BDUR WVR brandweertaken een wettelijke taak van de Veiligheidsregio	200	-	-200	-	-	-	-	-	-
Totaal Financiële middelen	2.761	449	-2.312	613	290	-323	524	340	-184
Dekkingsbronnen:									
BDUR	-	1.628	1.628	-	1.250	1.250	-	1.309	1.309
Inwonerbijdrage	-	5	5	-	-	-	-	-	-
Totaal dekkingsbronnen	-	1.633	1.633	-	1.250	1.250	-	1.309	1.309
Resultaat voor bestemming Financiële middelen	2.761	2.082	-679	613	1.540	927	524	1.649	1.125
Onttrekking efficiencyverbetering VRK		599	599						
Budgetoverheveling het nieuwe werken		246	246						
Reservering Individueel Keuzebudget	1.458		-1.458						
Resultaat na bestemming Financiële middelen	4.219	2.927	-1.292	613	1.540	927	524	1.649	1.125

Renteresultaat (36)

Het financieringsresultaat bestaat uit het verschil tussen het totaal aan betaalde rente en het totaal van de renteontvangsten plus de doorberekende rente over de vaste activa.

Het financieringsresultaat over 2017 bedraagt € 340.183 Dit is een voordeel van € 50.183 ten opzichte van het geraamde resultaat. Dit voordeel is ontstaan, omdat er pas eind 2017 een langlopende lening is aangetrokken en daarmee meer gefinancierd is met kort geld. Hierdoor is minder rente betaald.

Onvoorzien (37)

Een bedrag van € 94.000 is dit boekjaar niet aangewend.

Extra ontvangst BDUR (38)

In verband met loonbijstelling is eind 2017 een extra uitkering BDUR uitbetaald van € 58.686. Deze bijdrage heeft structurele werking.

Reservering personeelsverplichtingen (39)

Binnen de organisatie wordt erop ingezet om alle functies te bezetten door gemotiveerde, betrokken en goed opgeleide medewerk(st)ers. Met het voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken, het voeren van een actief ziekteverzuimbeleid, het bevorderen van doeltreffend werkoverleg, het opleiden en trainen en andere ondersteunende activiteiten, wordt gewerkt aan de balans tussen wat aan resultaten wordt gevraagd en wat individuele medewerkers hieraan kunnen bijdragen.

Als het kan wordt hierin ook levensfasebewust gehandeld. Dat laat onverlet dat in enkele gevallen de kwaliteiten van medewerkers niet aansluiten op wat er nodig is en er ook geen uitzicht is dat dit binnen de VRK binnen bereik ligt. In die gevallen wordt erop ingezet de medewerker toe te leiden naar ander, meer passend werk. Dat brengt in de regel incidentele kosten met zich mee, waar binnen de reguliere personeelsbegroting geen rekening mee is gehouden. Voor 2017 gaat het om een bedrag van € 289.000. Daartegenover staat een vrijval van € 223.000 van eerder opgenomen verplichtingen doordat medewerkers toch elders eerder dan ingeschat een passende functie gevonden hebben.

Generatiepact (40)

Het generatiepact biedt de oudere medewerkers de mogelijkheid minder te gaan werken. Zij krijgen daarvoor gedeeltelijk financiële compensatie. Gevolg hiervan is dat ruimte ontstaat om jongeren in te laten stromen. Na een introductieperiode heeft de organisatie het

denken over het gebruik maken van de generatiepact mogelijkheden goed opgepakt. Eind 2017 waren er 27 deelnemers. De vrijgekomen middelen zijn benut om 4 jonge medewerkers in te laten stromen. Aangezien besparing en inzet niet gelijk oplopen wordt voorgesteld de bedragen die vrijkomen en nog niet zijn ingezet voor herbezetting te reserveren middels een bestemmingsreserve. Op deze wijze wordt voorkomen dat de vrijgekomen middelen, waarover in het Generatiepact is vastgelegd dat deze beschikbaar dienen te komen voor herbezetting, wegvloeien in het rekeningresultaat. Voor 2017 gaat het om een bedrag van € 66.000.

3.11 BDUR

Standaard wordt BDUR-financiering ontvangen. Daarnaast wordt € 5 miljoen aan extra BDUR-middelen, de zogenaamde regionale versterkingsgelden, ontvangen. Ten slotte stelt het Rijk € 2,5 miljoen aan BDUR-middelen beschikbaar voor interregionale versterking van de regio's Kennemerland en Amsterdam-Amstelland.

De BDUR-middelen zijn bij de verschillende programma's verantwoord. De middelen zijn over het algemeen ingezet voor structurele versterking van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

De BDUR-middelen zijn toereikend voor de directe kosten van vastgestelde versterkingsprojecten. Wanneer de indirecte kosten van versterkingsprojecten (indirecte kosten van personeel en materieel) worden meegerekend, blijkt dat er meer kosten worden gemaakt dan het rijk bekostigt.

Veel investeringen in kwaliteit van de crisisbeheersing zijn rechtstreeks opgebracht uit de versterkingsgelden, en ook zo budgettair vertaald.

Maar er zijn ook kwalitatieve verbeteringen, zoals het verbeteren van de samenwerking met partners, die moeilijk(er) kwantificeerbaar zijn en ook niet altijd rechtstreeks terug te voeren zijn op inzet van extra middelen. Gezien de vele risicofactoren in de regio, waaronder Schiphol, is een blijvende investering van de BDUR gelden in de kwaliteit van alle facetten van hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing noodzakelijk. Bij de laatste landelijke herijking van de BDUR is dat uitgangspunt door het Rijk in ieder geval gehonoreerd.

Helaas heeft dit nog niet geleid tot jaarlijkse indexering van de versterkingsgelden, waardoor het beschikbare budget op interregionale versterkingsprojecten geleidelijk afneemt. Sedert de start van de VRK en de toekenning van de versterkingsgelden is de intensiteit van de luchthaven en de regio sterk gewijzigd. Daarnaast is de maatschappelijke omgeving veranderd en wordt het gevoel van veiligheid door terrorismedreiging, cybercriminaliteit etc. daarin een toenemende factor. In 2018 zal de inzet van de versterkingsgelden in dit kader worden herijkt en waar nodig opnieuw gericht.

Overzicht ontvangen BDUR middelen 2017

BDUR	BDUR circulaire	BDUR ontvangen	BDUR middelen verantwoord in programma's	BDUR middelen verantwoord in financiële Middelen
Basis BDUR 2017	5.150.180	5.208.866	5.150.180	58.686
Regionale versterking	5.000.000	5.000.000	5.000.000	
Interregionale versterking KL	1.250.000	1.250.000	1.250.000	
Interregionale versterking AA	1.250.000	1.250.000		1.250.000
	12.650.180	12.708.866	11.400.180	1.308.686

Overzicht gerealiseerde BDUR middelen 2017

	Ontvangen	Realisatie in programma's	Realisatie in financiële middelen	Indirecte uren	Totaal BDUR besteed in 2017
Basis BDUR	-5.208.866	5.150.180	58.686		5.208.866
Regionale BDUR	-5.000.000	4.733.573		578.770	5.312.343
Interregionale BDUR	-2.500.000	1.020.200	1.374.000	114.017	2.508.217
	-12.708.866	10.903.953	1.432.686	692.788	13.029.427

Regionale versterking

Overzicht inzet BDUR middelen Regionaal Versterkingsplan Kennemerland 2017

Verantwoord onder:	Begroting	Realisatie	Onderwerp
Gemeentelijke processen	623.734	538.577	Bevolkingszorg
Interne dienstverlening	954.448	954.448	Adviseur Bestuur/aandeel overhead
Regionale Brandweezorg	1.570.550	1.570.550	Brandweezorg
	83.100	83.221	Kwaliteitszorg brandweer
Multi (niet VBK)	68.712	68.712	Multidisciplinaire informatie-voorziening
	69.000	0	Auditteam
Politie	127.826	0	Multi opleiden en oefenen politie
	139.810	1.663	Versterking commandostructuur
GHOR	206.000	206.000	Regie acute zorgketen
	77.000	77.000	Kwaliteitsverbetering PSGHOR
	44.000	44.000	Versterking commandostructuur
AGZ	155.000	155.000	Quarantaine functie
Veiligheidsbureau	224.788	220.027	Netcentrisch werken
	84.312	36.475	Inrichting triport-2, incl 2e COH
MICK	579.121	739.472	Meldkamer opschaling
	207.599	38.428	Kwaliteitsverbetering Mick
Totaal	5.215.000	4.733.573	
Dekking regionale middelen	-5.000.000	-5.000.000	
Dekking nominaal uit interregionale middelen	-215.000	-215.000	
Totaal	0	481.427	

De BDUR middelen voor regionale versterking zijn verwerkt in de verschillende programma's.

Interregionale versterkingsgelden

Het gaat hier om samenwerking met de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. De beschikbare middelen bedragen € 2.500.000, voor iedere regio € 1.250.000. Onderstaande tabel toont de projecten voor Kennemerland.

Interregionale projecten		
Onderwerp	Begroting	Realisatie
Amsterdam Amstelland	1.250.000	1.250.000
Zelfredzaamheid	50.000	50.000
Versterking expertise risicobeheersing	112.154	112.154
Interregionale samenwerking brandonderzoek	21.000	0
Bijstandsbureau	79.500	79.500
Interregionale Brandweercompagnie	9.990	9.990
Informatiemanagement	113.200	68.006
Veiligheidspaspoort	99.900	92.723
AYMA	44.900	1.272
Interregionale samenwerking vakbekwaamheid	12.500	28.336
Interregionale samenwerking incidentbestrijding	12.500	1.832
Interregionale samenwerking VRK	69.700	69.700
GHOR	224.000	230.030
Interne Dienstverlening	61.656	61.656
Compensatie bezuiniging reguliere BDUR	124.000	124.000
Compensatie lonen en prijzen regionale BDUR	215.000	215.000
Totaal	2.500.000	2.394.200
Dekking BDUR	-2.500.000	-2.500.000
Totaal	0	105.800

In bovenstaande projecten is de samenwerking met de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland goed verlopen. Hierdoor ontstaat een betere kwaliteit en grotere slagkracht. Specifieke afwijkingen worden bij de betreffende programma's toegelicht.

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicoprofiel

Hieronder een schouw van de belangrijkste risico's en risicodragers, het zogenaamde risicoprofiel. In de begroting van 2017 zijn de onderstaande risico's ten behoeve van het risicoprofiel beoordeeld.

1. Externe loopbaanbegeleiding

De VRK heeft als beleid om talenten van medewerkers zoveel mogelijk te benutten en daarnaast ook actief te blijven streven naar een optimale functievervulling. Op een personeelsbestand van circa 830 medewerkers komt het incidenteel voor dat na inspanningen blijkt dat redelijkerwijs voor een medewerker binnen de organisatie geen emplot meer wordt gezien en dat er moet worden omgezien naar een extern perspectief. Voor dit soort onvermijdbare situaties is geen voorziening in de begroting aanwezig en worden deze lasten jaarlijks als incidentele lasten in de jaarrekening verantwoord. In het afgelopen jaar is € 66.000 aan kosten gemaakt in dit verband, te weten een noodzakelijke reservering van € 289.000 met daar tegenover een vrijval van € 223.000 doordat bij sommige dossiers de afloop voorspoediger ging dan ingeschat.

2. Fluctuerende vraag, ontvlechtingen, teruglopende inkomsten en bezuinigingen

In de programmabegroting 2017 werd als risico benoemd dat als gevolg van een terugtrekkende en kleinere overheid de middelen en soms ook de taken van de VRK af kunnen nemen. Daarnaast werd vermeld dat de VRK geconfronteerd zou kunnen worden met landelijke ontwikkelingen, die van invloed zijn op de huidige organisatie, zoals daar zijn de ontwikkeling van de LMO, de veranderingen in het sociaal domein en de komst van de omgevingsdiensten. De regionale omgevingsdiensten zijn slechts van marginale invloed geweest op het takenpakket van de VRK. De veranderingen in het sociaal domein hebben nog geen effect laten zien en de uitwerking van de regionale gezondheidsnota is binnen de bestaande kaders opgevangen. De komst van statushouders / asielzoekers heeft wel geleid tot extra activiteiten, die deels ook tot hogere uitgaven hebben geleid.

3. Prijsstijging door Europese regelgeving

Nieuwe Europese richtlijnen (euro 6) leiden ertoe dat er sprake is van versterkte milieueisen aan voertuigen. Er werd rekening mee gehouden dat die aanvullende eisen konden leiden tot prijsstijgingen voor zowel dienstauto's als het groot materieel. Gebleken is dat de kostenverhogende maatregelen ten aanzien van de Euro 6 normering enkel betrekking hebben op de grote vrachtwagens (Tankautospuiter en dergelijke) en niet op reguliere personenauto's. De in 2017 gedane aanbesteding van de Tankautospuiter paste binnen het bestaande budget.

4. Mobiele telefonie

Het oude contract voor mobiele telefonie was bijzonder gunstig,

hierdoor werd rekening gehouden met een structurele lastenstijging van minimaal € 100.000. In 2017 heeft een aanbesteding naar mobiele telefonie plaatsgevonden. Dit heeft uiteindelijk niet geleid tot een structurele lastenstijging.

5. Herziening FLO (functioneel leeftijdsontslag) overgangsrecht

In verband met het afschaffen van de levensloopregeling en in verband met het opschuiven van de AOW-gerechtigde leeftijd, is de bestaande FLO-grondslag niet meer toereikend. Er is in de loop van 2016 een principeakkoord bereikt, dat is uitgewerkt in een nieuwe regeling. Momenteel heeft de organisatie bijna 20 repressieve medewerkers in dienst, waarvoor een 2e loopbaan in de toekomst voor rekening komt van de VRK zelf. Het gaat hier om medewerkers die na 2008 in dienst van de VRK zijn gekomen. Dat aandeel zal in de loop van de tijd groeien. Er ontstaan kosten vanaf 2023. Te zijner tijd zullen die kosten in de meerjarenbegroting moeten worden verankerd. Er is een pro forma berekening gemaakt op basis van het nieuwe FLO om de verhoogde kosten in te schatten per gemeente, die met FLO te maken hebben gehad. Deze berekening is gedeeld met de betreffende gemeenten. Verder is de nieuwe leeftijd gekoppeld aan de combi-medewerkers (dit is nog niet vastgesteld). Per 1-1-2018 is het nieuwe FLO beleid in de CAR-UWO opgenomen en acteert de VRK (voor zover mogelijk) conform nieuw beleid.

6. Onevenwichtig samengesteld personeelsbestand / vergrijzing

De VRK vindt een gevarieerd samengesteld medewerkersbestand belangrijk, wil (verdere) vergrijzing voorkomen en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. Daarom is er actief ingezet op diversiteit en verjonging. De instroom van jongeren, mensen met een arbeidshandicap en een niet-Westerse migratieachtergrond is gestimuleerd. In relatie tot een evenwichtigere man/vrouw-verdeling hebben extra inspanningen in de werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie geresulteerd in een toename van o.a. vrouwen in leidinggevende functies bij de brandweer. Verder zijn er de nodige activiteiten verricht om medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt in te laten stromen. Alhoewel er wel plaatsen zijn gecreëerd is het in 2016 geformuleerde ambitieniveau nog niet behaald.

Verjonging is bewerkstelligd door op bepaalde vacatures jongeren voorrang te geven. Het inmiddels ingevoerde generatiepact en de vrijkomende formatie biedt ook mogelijkheden voor instroom van jongeren. Om nieuwe kennis binnen te halen, jongeren te laten kennismaken en te interesseren voor een toekomstige baan bij de VRK, zijn er inmiddels veel (praktijk- en/of afstudeer) stageplaatsen gecreëerd. Gezien het aantal stagiaires/stageplaatsen is deze ambitie ruimschoots gehaald.

7. Integriteit

De VRK heeft in haar strategisch beleidsplan integriteit opgenomen als belangrijk thema voor de komende jaren. Hiermee wordt het belang van integriteit voor de organisatie onderstreept. De VRK heeft een unieke en verantwoordelijke maatschappelijke taak en het is belangrijk om dit uit te dragen in alle werkzaamheden, die door of namens de VRK worden uitgevoerd. In voorgaande jaren is veel aandacht besteed aan (het aanspreken op) ongewenste omgangsvormen, zoals seksuele intimidatie, pesten, discriminatie, agressie e.d..

Om meer bewustzijn te creëren aangaande overige integriteitsvraagstukken c.q. integriteitsoverschrijdingen zijn er workshops georganiseerd voor het management. In de workshops is aandacht besteed aan onderwerpen als declaratiegedrag, (privé) gebruik van bedrijfsmiddelen, het aannemen van cadeaus van burgers en klanten, het bekleden van nevenfuncties die het imago van de VRK kunnen schaden e.d. In de workshops is aan de hand van concrete casussen de huidige waarden set (voornamelijk beschreven in de gedragscode medewerkers VRK) met leidinggevendenden besproken (Wat kan wel en wat kan niet? Waar liggen voor de deelnemers grenzen en op grond van welke motivatie?) en zijn er tools aangeboden hoe om te gaan met integriteitsdilemma's. De workshops krijgen in 2018 een vervolg.

8. Landelijke Meldkamer Organisatie

In 2014 is een start gemaakt met het traject tot de vorming van de Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO). Daarmee worden de 25 bestaande meldkamers in Nederland samengevoegd tot 10 nieuwe meldkamerlocaties. Eén daarvan is de Meldkamer Noord-Holland. De vorming van en transitie naar de Meldkamer Noord-Holland is een verantwoordelijkheid van de gezamenlijk partners: de veiligheidsregio's NHN, ZaWa en VRK, de Nationale Politie, de Regionale Ambulancevoorziening (RAV's) en de Koninklijke Marechaussee (KMar). Achterliggend doel van deze ontwikkeling is een stapsgewijze bezuiniging op landelijk niveau tot een bedrag van € 50 miljoen. Het transitieakkoord dat ten grondslag ligt aan de vorming van de LMO is in 2015 nog een keer tegen het licht gehouden. Dat heeft tot het besluit geleid om de bezuiniging voor de veiligheidsregio's op te schorten. Het is niet ondenkbaar dat deze bezuiniging uiteindelijk niet gaat plaatsvinden.

De vorming van de LMO is een bestuurlijk en organisatorisch complex proces. Het verloop laat zich moeilijk voorspellen en draagt risico's met zich mee op gebied van met name personeel, ICT en huisvesting. In het transitieakkoord LMO is opgenomen dat frictie- en transitiekosten voor rekening van de veiligheidsregio's, voor zover die niet gedekt kunnen worden uit besparingen bij de veiligheidsregio's, gedragen worden door het ministerie van J&V. Uitgangspunt daarbij is dat de veiligheidsregio's het maximale doen om frictiekosten te voorkomen. Op landelijk niveau is overleg gaande of het uitgangspunt dat J&V per veiligheidsregio de frictiekosten gaat compenseren, wordt vervangen door een vast bedrag per veiligheidsregio. In het geval dat doorgang gaat vinden ontstaat een andere situatie, die zowel kansen als risico's met zich meebrengt. Zodra aan de orde, zal hier een nadere analyse naar worden uitgevoerd.

9. Implementatie C2000

De vernieuwing van C2000 was oorspronkelijk gepland in november 2017, maar is uitgesteld. Op landelijk niveau is nog niet besloten wanneer de vernieuwing wel wordt geïmplementeerd. Recent is besloten dat het netwerk in 2018 wel wordt vernieuwd (november 2018), maar voorlopig nog met de oude bedienstations zal worden gewerkt. Op een later moment, moet dan nog een migratie plaatsvinden naar de nieuwe apparatuur.

10. Onvoldoende waarborg van continuïteit

Voor de optimale bedrijfsvoering in zowel warme als koude situaties is continuïteit van personeel, ICT, elektriciteit, en materieel van groot belang. Uitval hiervan kan grote gevolgen hebben voor de (crisis) organisatie. In 2014 is daarom het continuïteitsplan VRK vastgesteld en de beheersmaatregelen hieruit worden uitgevoerd. In 2017 is geen sprake geweest van een dergelijke grootschalige uitval. De noodstroom en het aggregaat dat zorgdraagt voor de continuïteit van systemen en netwerken is ook in 2017 getest en in orde bevonden.

11. Grootschalige incidenten en weersinvloeden

Met grootschalige incidenten kan veel geld gemoeid zijn. De financiële positie van de VRK is daar niet tegen bestand. Daarnaast geeft de rijksregeling voor vergoedingen van kosten van zulke incidenten weinig zicht op de te verwachten mate van compensatie. Anders dan grootschalige incidenten kunnen ook weersinvloeden hun impact hebben. Hierbij valt te denken aan forse stormen (waardoor meer dienstverlening door de brandweer) of flinke gladheid (waardoor meer inzet door AZ en brandweer). In 2017 hebben zich geen grootschalige incidenten voorgedaan waarbij de crisisorganisatie voor langere tijd is ingezet.

12. Infectieziektebestrijding

In 2017 heeft geen grootschalige inzet zoals ten tijde van de Ebola in 2014/2015 plaatsgevonden. Wel was er sprake van een uitbraak van longpest op Madagaskar waarna afstemming met Europese partijen en de partners op Schiphol over de te nemen maatregelen heeft plaatsgevonden.

13. Niet voldoen aan (Europese) wet- en regelgeving

Als (overheids)organisatie moet worden voldaan aan diverse, veranderende wet- en regelgeving (inclusief kwaliteitsmanagement) en aan financiële rechtmatigheidseisen. Het niet voldoen aan eisen en wetten kan leiden tot imagoschade en financiële schade. Hiertoe werden ook in 2017 periodiek rechtmatigheidsaudits uitgevoerd en actie- en verbeterpunten, die hieruit zijn gekomen, zijn geborgd in de bedrijfsvoering.

14. Onvoldoende informatievoorziening

Het uitwisselen van bestanden, het delen van informatie met ketenpartners en het koppelen van financiële en personele gegevens blijft een punt van aandacht. De urgentie hiervan wordt in een omgeving waarbij informatiedeling zeer relevant is, steeds groter. Prioriteit zal worden gegeven aan het op orde brengen van interne

informatiedeling en het koppelen van financiële en personele gegevens. Voor de informatievoorziening binnen de crisisbestrijdingsorganisatie zijn door middel van goede afstemming met de ketenpartners gezamenlijke belangen onderkend teneinde zorg te dragen voor een betere informatiedeling.

15. Onvoldoende oriëntatie op (maatschappelijke) ontwikkelingen

Allerlei veranderingen zijn van invloed op de inzet van personeel. Deze veranderingen kunnen vakinhoudelijk van aard zijn (bijv. variabele voertuigbemanning), maatschappelijk (bijv. social media, burgerinitiatieven als Stichting Landelijk SOS Alarm Hulpdienst) of wettelijk (bijv. veranderingen in normtijden, CAO). Op veel van deze ontwikkelingen heeft de VRK zelf geen invloed. Onduidelijkheid over de gevolgen van deze veranderingen kan enerzijds onrust veroorzaken bij de medewerkers. Anderzijds kan de organisatie bij te late borging van de veranderingen onvoldoende toegerust zijn voor haar taken. Een genomen maatregel hierbij is het zo goed mogelijk op de hoogte houden van medewerkers van de VRK van landelijke initiatieven en ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op hun werk en hun arbeidsvoorwaarden. Ook is een goede communicatie met de burgers van belang; wat kunnen zij van de VRK verwachten en hoe ziet de VRK de rol van burgers. In 2017 zijn hiertoe tevens de internetpagina's van de brandweer, de GGD en de VRK vernieuwd.

16. Borgen kennis en leerpunten uit evaluaties

Het proces van evalueren is verbeterd. Interne evaluaties worden afgenomen in een 'leerarena'. De uitkomsten uit deze leerarena en die uit externe evaluaties worden behandeld in een multidisciplinair platform. Hierin worden evaluaties behandeld en uitgewerkt in verbeterpunten.

De voortgang van deze verbeterpunten wordt opgenomen in het kwaliteitssysteem VRK. Bij interne evaluaties wordt vervolgens weer bekeken of de verbeterpunten hun uitwerking hebben gehad.

17. Ambulancezorg

De Tijdelijke Wet Ambulancezorg (TWAZ) is per 1 januari 2013 aangenomen als tijdelijke wet om alle betrokkenen meer ruimte te geven, omdat de toen voorgenomen WAZ niet Europees-aanbestedingsproof was. De minister gaf de sector en betrokken partijen (m.n. VWS en zorgverzekeraars) 5 jaar de tijd om van TWAZ naar WAZ te gaan. Inmiddels is de overgang naar de WAZ al twee keer uitgesteld en staat nu gepland voor 1 januari 2021.

Beschouwing

In 2017 heeft zich een aantal ontwikkelingen met mogelijke risico's gemanifesteerd, die niet in de programmabegroting 2017 waren voorzien. Het betreft voornamelijk ontwikkelingen op het gebied van privacy, informatieveiligheid/cybersecurity en terrorismegevolgbestrijding. Na de vaststelling van het privacy beleid in 2016 is geïnvesteerd in de implementatie van het beleid, waarbij de wijze waarop de VRK wordt omgaat met het verzamelen, verwerken, delen en opslaan van persoonsgegevens centraal staat.

Naast privacy is ook een aanzet gegeven om te komen tot

informatiebeveiligingsbeleid voor de VRK. De interne behoefte, landelijke afspraken en bestaande normen (Baseline Informatiebeveiliging gemeenten/NEN en ISO) vormen de voornaamste aanleiding hiertoe.

Verder zijn in het verslag al de diverse maatregelen beschreven die genomen zijn in het kader van terrorismegevolgbestrijding.

In de begroting 2017 werd uitgegaan van een benodigd weerstandsvermogen van 5% van de begroting. In januari 2017 is het reservebeleid herijkt. Dit heeft geresulteerd in een besluit dat naar de toekomst toe een reserve wordt aangehouden ter grootte van € 1,8 miljoen, horende bij het huidige risicoprofiel van € 3,3 miljoen.

In de loop van 2017 zijn verschillende risico's voorzien van beheersmaatregelen en zijn geen bijzondere nieuwe risico's gebleken. Gezien de beschreven risico's is er weinig reden aanpassingen te doen aan bestaand beleid. Nieuwe risico's voor de toekomst worden beschreven in de programmabegroting 2019.

Kengetallen

Artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording kent een nieuwe verplichting om kengetallen op te nemen, conform onderstaande tabel. De kengetallen dienen tot doel om gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie van een overheidsorganisatie. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de VRK.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2016	Begroting 2017	Verslag 2017
netto schuldquote	39%	40%	41%
solvabiliteit	6.5%	5.0%	7.8%
structurele exploitatieruimte	0.6%	0.4%	1.7%

Netto Schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlasten ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De netto schuldquote van de VRK van 41.36% blijft ruim onder dit gestelde maximum.

Solvabiliteit

Naast een buffer tegen optredende risico's, wordt eigen vermogen benut voor de financiering van investeringen. Investeringen worden ook gefinancierd met vreemd vermogen (leningen). Een gezonde verhouding tussen vreemd en eigen vermogen (solvabiliteit) draagt bij aan een doeltreffende en efficiënte vervulling van de publieke functie van de VRK. Deze solvabiliteit wordt uitgedrukt in een ratio.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een veiligheidsregio heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten

daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn goederen waarvoor investeringen nodig zijn. Het gaat om zaken die daarna regelmatig onderhoud vergen. Binnen de VRK zijn de belangrijkste kapitaalgoederen de hulpverleningsvoertuigen, beschermende kleding, de meldkamer met inrichting (MICK) en het Regionaal Crisiscentrum (RCC).

In 2013 zijn vijf brandweerposten op verzoek van de betreffende gemeenten overgenomen, waarbij het beheer bij de gemeenten is gebleven. Daarbij blijven de gemeenten verantwoordelijk voor de kwaliteit en de kosten van deze brandweerposten.

In 2014 is de combinatie hoofdkantoor/brandweerpost Haarlem-West van gedeeld eigendom met de gemeente Haarlem overgegaan naar volledig eigendom. Voorts wordt de brandweerpost Haarlem-Oost van de gemeente gehuurd en in eigen beheer geëxploiteerd. Voor het Meerjarig Onderhoudsprogramma (MJOP) van deze brandweerposten, die integraal in de begroting van de VRK zijn opgenomen, wordt gebruik gemaakt van de NEN 2767 norm.

De overige brandweerposten zijn in eigendom en beheer van de gemeenten en worden aan de VRK ter beschikking gesteld. Daarbij zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de kwaliteit en kosten van deze brandweerposten.

Hulpverleningsvoertuigen worden met name onderhouden op basis van de kilometerstand, en uiteraard wanneer zich gebreken voordoen. Vervanging van de voertuigen is opgenomen in het Meerjareninvesteringsplan. Het onderhoud is opgenomen in de begroting.

Beschermende kleding wordt direct na een incident geïnspecteerd. Bij schade vindt reparatie of vervanging plaats. Voor vervanging en onderhoud is budget beschikbaar. In verband met nieuwe inzichten in de noodzakelijke bescherming van de repressieve medewerkers is de hoeveelheid beschermende kleding vergroot.

De meldkamer met inrichting wordt onderhouden op basis van een onderhoudsplan. De inrichting van de meldkamer is opgenomen in het Meerjareninvesteringsplan. Hetzelfde geldt voor het Regionaal Crisiscentrum. In verband met de samenvoeging van de Noord Hollandse meldkamers in het kader van de Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO) zal de inrichting van de meldkamer worden aangepast en de meerjarige investeringsplanning en de onderhoudsplanning worden herzien.

4.3 Verbonden partijen

Onder verbonden partijen worden verstaan die partijen waarin de VRK bestuurlijk en of financieel deelneemt en waardoor zij in de realisatie van haar doelstellingen financieel risico's loopt.

Overzicht Verbonden Partijen 2017						
Naam	Vestigingsplaats	Openbaar belang	Eigen Vermogen		Vreemd Vermogen	
			1-1-2017	31-12-2017	1-1-2017	31-12-2017
Coöperatieve vereniging Regionale Ambulancevoorziening (RAV)	Haarlem	Vergunninghouder ambulancevervoer, in stand houden meldkamer ambulance	0	0	4.827.000	4.841.000
Sociaal Voorzieningen Fonds personeel VRK	Haarlem	nvt	11.152	19.850	0	0

Coöperatieve vereniging Regionale Ambulancevoorziening (RAV)

De VRK neemt, sinds 2012, deel in de Coöperatieve vereniging Regionale Ambulancevoorziening (RAV). Deze vereniging, statutair gevestigd te Haarlem, is opgericht met de ambulancevervoerders Witte Kruis en Ambulance Amsterdam-Kennemerland en heeft als doel het (daadwerkelijk) verlenen van ambulancezorg in het algemeen en in de regio Kennemerland in het bijzonder, en het in stand houden van een meldkamer ambulancezorg. De RAV is houder van de ambulancevergunning. De RAV is met ingang van 2013 aanspreekpunt voor budgettering en verantwoording naar het ministerie van VWS en de zorgverzekeraars. De VRK zorgt, op basis van een met de RAV gesloten Service Level Agreement (SLA), voor de operationele kwaliteit van de Meldkamer Ambulance (MKA). Jaarlijks wordt door het bestuur van de RAV het, met de zorgverzekeraars afgesproken, budget verdeeld over de deelnemers volgens een budgetverdeelmodel. De deelnemers dienen daarmee hun bedrijfsvoering te dekken. Eventuele financiële risico's daarbinnen dient elke deelnemer voor eigen rekening te voorzien. Het financieel risico RAV is daarmee voor de VRK nihil.

Sociaal Voorzieningen Fonds personeel VRK

In 2013 is de stichting Sociaal Voorzieningen Fonds personeel VRK in het leven geroepen. De stichting heeft tot doel het verlenen van geldelijke en/of andere bijstand aan contribuanten die naar het oordeel van het bestuur van het fonds in (financiële) nood verkeren.

Convenant met politie

De VRK heeft ook een samenwerkingsverband met de Nationale Politie (J&V) bij de meldkamer (MICK). De politie draagt 53% van de algemene kosten van de meldkamer. Deze samenwerking valt niet onder de strikte definitie van verbonden partij, maar wordt vanwege het belang hier toch aangestipt.

4.4 Financiering

Wet financiering decentrale overheden (fido)

Het Rijk heeft regels gesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld ze mogen lenen voor een periode van maximaal 1 jaar. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar:

Gemeenten en provincies mogen liquide middelen aanhouden bij de schatkist (schatkistbankieren). Hier krijgen ze een rentevergoeding voor. Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal. De VRK mag € 578.357 buiten de schatkist houden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)				
	Verslagjaar			
Drempelbedrag	578			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	200	194	188	93
Ruimte onder het drempelbedrag	378	384	391	485
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag				
	Verslagjaar			
Begrotingstotaal verslagjaar	77.114			
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	77.114			
Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
Drempelbedrag	578			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.029	17.678	17.257	8.569
Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	200	194	188	93

Renterisico kort en langlopende financiering

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld (< 1 jaar) per kwartaal tot 8,2% van de totale lasten van de programmabegroting.

Gerealiseerd saldo kortlopende schulden:

Bedragen x € 1.000	Realisatie
1e kwartaal	1.882
2e kwartaal	1.379
3e kwartaal	-715
4e kwartaal	1.865
Kasgeldlimiet 8,2% van begrotingstotaal 77 mln.	6.314

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Het maximale bedrag aan aflossing en herfinanciering bedroeg daardoor in 2017 € 15 miljoen.

Financiering

Om inzicht te krijgen in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn wordt een liquiditeitsplanning gemaakt. Op basis van deze planning was de verwachting dat er voor € 4.3 miljoen aan langlopende

leningen zou moeten worden aangetrokken. In 2017 zijn twee nieuwe leningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 10.4 mln. Het verschil ten opzichte van de begroting is veroorzaakt door een niet in de begroting geplande lening voor de verbouw van de meldkamer ten behoeve van de samengevoegde meldkamer Noord-Holland ten bedrage van € 6.1 mln. Hierover is een apart besluit genomen.

Bedragen x € 1.000	Realisatie
Stand leningenportefeuille per 1 januari 2017	20.607
Nieuwe leningen / herfinanciering	10.400
Reguliere aflossingen	-1.729
Extra aflossingen	0
Stand per 31 december 2017	29.278

Het gemiddeld rente percentage van de leningenportefeuille 2017 bedraagt 2,9%

Renteomslag

De rentelasten worden toegerekend aan de producten met het renteomslag-percentage. Dit percentage is voor 2017 vastgesteld op:

- 3,75% voor alle materiële vaste activa
- 2,6% voor de overgenomen kazernes

Financieringsresultaat

Het financieringsresultaat bestaat uit het verschil tussen het totaal van de betaalde rente en het totaal van de rente ontvangsten en de doorberekende rente over de vaste activa. Het financieringsresultaat over 2017 bedraagt € 340.183. Dit is een voordeel van € 50.183 ten opzichte van het geraamde resultaat.

Dit voordeel is ontstaan doordat er pas eind 2017 een langlopende lening is aangetrokken en hierdoor meer gefinancierd is met kort geld. Hierdoor is er minder rente betaald.

5. Jaarrekening

5.1 Grondslagen

De jaarrekening 2017 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De samenstelling van de jaarrekening vindt plaats op basis van een aantal grondslagen voor de waardering en de bepaling van het resultaat. Er zijn drie categorieën:

- a. algemene grondslagen
- b. waarderingsgrondslagen
- c. grondslagen voor resultaatbepaling

Ad a. Algemene grondslagen

Als algemeen uitgangspunt wordt het voorzichtigheidsbeginsel gehanteerd, wat wil zeggen dat de VRK bij de toepassing van de grondslagen voorzichtigheid in acht neemt.

Ad b. Waarderingsgrondslagen

Voor zover niet anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Duurzame activa met een economisch nut zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde, verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats op grond van vastgestelde afschrijvingstermijnen. Is een object niet ingedeeld, dan geldt de verwachte gemiddelde levensduur van een soortgelijk object. Op grond wordt niet afgeschreven.

Afschrijving vindt plaats in het jaar volgend op de investering. De objectspecificatie, het verloop van de boekwaarden, gedurende het verslagjaar en een specificatie van de vermeerderingen en verminderingen blijken uit de staat van geactiveerde investeringen.

Vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarden onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Onder de voorzieningen zijn de (op het moment van opstellen van de jaarrekening) bekende latente verplichtingen opgenomen, evenals verwachte verliezen en risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De overige activa en passiva zijn tegen de nominale waarde gewaardeerd. Toelichting op het drempelbedrag ten aanzien van schatkistbankieren wordt gegeven in de paragraaf Financiering. Alle kortlopende schulden zijn opgenomen met een rente typische looptijd korter dan een jaar.

Ad c. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Bij de bepaling van het resultaat wordt het volgende in acht genomen: Het toerekeningbeginsel: de baten en lasten in het boekjaar worden in de jaarrekening verantwoord, ongeacht of zij tot daadwerkelijke ontvangsten of uitgaven in het boekjaar hebben geleid. Het realisatiebeginsel: alleen gerealiseerde resultaten worden verantwoord.

Financiële administratie

De financiële administratie van de VRK wordt gevoerd met het pakket Agresso Business World.

5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

De VRK sluit 2017 af met een positief exploitatieresultaat van € 1.435.131. Inclusief een onttrekking van € 82.000 aan de bestemmingsreserves is het resultaat uiteindelijk € 1.517.131. De programmabegroting 2017 voorzag na begrotingswijzigingen in een overschot van € 100.000.

Resultatenrekening	Rekening 2016			Programma- begroting 2017			Actuele Begroting 2017			Rekening 2017		
	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo	Uitg.	Ink.	Saldo
Bedragen x € 1000												
Resultaten per programma:												
Openbare Gezondheidszorg	18.022	8.665	-9.357	5.862	4.920	-942	6.998	5.269	-1.729	7.043	5.174	-1.869
Brandweertzorg	41.704	1.398	-40.306	33.184	1.620	-31.564	34.294	1.379	-32.915	33.713	1.145	-32.568
Multidisciplinaire Samenwerking	4.725		-4.725	2.990		-2.990	2.859	-	-2.859	2.367	-	-2.367
Ambulancezorg	7.848	1.219	-6.629	6.832	1.054	-5.778	6.756	719	-6.037	7.629	1.228	-6.401
GHOR	1.913	49	-1.864	1.541		-1.541	1.440	-	-1.440	1.480	8	-1.472
Veiligheidshuis	525	366	-159	396	329	-67	350	327	-23	420	380	-40
Financiële middelen	2.762	449	-2.313	1.079		-1.079	613	290	-323	524	340	-184
Interne Dienstverlening			-	17.604	409	-17.195	16.547	212	-16.335	16.373	442	-15.931
Jeugdgezondheidszorg			-	6.370	3.384	-2.986	6.609	3.485	-3.124	6.477	3.487	-2.990
Bevolkingszorg			-	624		-624	624	-	-624	539	-	-539
Totaal programma's	77.499	12.146	-65.353	76.482	11.716	-64.766	77.090	11.681	-65.409	76.565	12.204	-64.361
Dekkingsbronnen:												
BDUR	-	12.636	12.636	-	12.610	12.610	-	12.650	12.650	-	12.709	12.709
Bestuursafspraken	-	33.304	33.304	-	33.389	33.389	-	33.389	33.389	-	33.389	33.389
Inwonerbijdrage	-	12.451	12.451	-	12.446	12.446	-	12.398	12.398	-	12.398	12.398
Onttrekking voorziening	-	94	94	-	-	-	-	48	48	-	48	48
Zorgverzekeraars	-	6.643	6.643	-	6.814	6.814	-	6.948	6.948	-	7.252	7.252
Totaal dekkingsbronnen	-	65.128	65.128	-	65.259	65.259	-	65.433	65.433	-	65.796	65.796
Resultaat voor bestemming	77.499	77.274	-225	76.482	76.975	493	77.090	77.114	24	76.565	78.000	1.435
Onttrekking reserve vernieuwing preventiecontroles		11	11		26	26		26	26		15	15
Onttrekking efficiencyverbetering VRK		599	599									
Tarieven GGD		115	115		50	50		50	50		50	50
Veiligheidshuis		32	32								17	17
Reservering Individueel Keuzebudget (IKB)	1.458		-1.458									
Budgetoverheveling het nieuwe werken		246	246									
Resultaat na bestemming	78.957	78.277	-680	76.482	7.051	569	77.090	77.190	100	76.565	78.082	1.517

Nieuwe indeling cf. gewijzigde BBV

In navolging van de programmabegroting 2017 is de presentatie van kosten van interne dienstverlening middels een apart programma zichtbaar gemaakt. Daarnaast zijn de onderdelen Jeugdgezondheidszorg en Bevolkingszorg met ingang van 2017 aparte programma's geworden.

Verantwoordingsniveau

In het jaarverslag 2017 wordt op programmaniveau verantwoording afgelegd. Dit houdt concreet in dat op de totalen van alle programma's in dit verslag een verantwoording is opgesteld. Deze toelichting in hoofdstuk 3 is onderverdeeld naar sectoren.

Balansposities

Voor de jaarrekening zijn alle balansposities gecontroleerd en zijn risico's geïnventariseerd. Toekomstige verplichtingen en onderhanden projecten zijn gecontroleerd en in kaart gebracht. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal voorzieningen zijn vrijgevallen. Anderzijds zijn risico's in de risicoparagraaf omschreven.

Jaarresultaten per programma in vergelijking met de 2e Bestuursrapportage 2017

(* € 1.000)	Jaarresultaat 2016	2e berap 2017	Jaarresultaat 2017	Verwijzing in tekst	I/S	Toelichting afwijking t.o.v. 2e berap
Openbare gezondheidszorg						
Voordeel kapitaalaasten PA&C	48					
Sexuele gezondheid			50	1	1	Jaarlijkse kosten testen monsters uiteindelijk lager dan begroot
Reizigersvaccinatie			-102	2	1	Dubbele kosten en extra inzet als gevolg van nieuw systeem
Vrijval voorziening BCT			39	3	1	Geen grond meer voor voorziening
Vroegsignaleringsoverleg (VSO)		-100	-100	4	1	Kosten pilot VSO, structureel in begroting verwerkt
OTO PSH			-32	5	1	Geen dekking van vergoeding voor ketenpartners bij deelname activiteiten
Brede Centrale Toegang	18		-14	6	1	Hogere kosten softwarepakket "clientennet"
Diverse resultaten	132		19	6	1	
Technische hygienezorg	-49					
Epidemiologie	-48					
Nabetaling 2014 subsidie SOA	62					
Programma Openbare Gezondheidszorg	163	-100	-140			
Jeugdgezondheidszorg						
Lagere inzet op pilot jeugdarts MBO	60					
Basispakket 4-18			41	7	S	Voordeel als gevolg besparingen huisvesting JGZ locaties
Vrijval voorziening Amstelland-Meerlanden		34	34	8	1	
Digitaal dossier			59	9	1	Vertraging bij implementatie 'Ouderportaal'
Programma Jeugdgezondheidszorg	60	34	134			

(* € 1.000)	Jaarresultaat 2016	2e berap 2017	Jaarresultaat 2017	Verwijzing in tekst	I/S	Toelichting afwijking t.o.v. 2e berap
Brandweer						
Alarmering brandweer	35	100	128	10	I	Lagere personeelskosten GMK-ICT en lagere personeelsinzet door de politie
Repressie: koude taken	-157		-99	11	I	Extra materiele kosten Vakbekwaamheid en onderhoud materieel
Repressie: meerkosten combiposten	-30					
Repressie: warme taken	-151		168	12	I/S	Vacatureruimte en lagere kosten vrijwilligers door afbouw piketregeling
Terreurkits		-47	-47	13	I	Medische hulpmiddelen t.b.v. slachtoffers terreuraanslag
Vrijval voorziening Territoriale congruentie		63	63	14	I	
Exploitiatiekosten beveiliging C2000		29	29	15	I	A.g.v. de doorlooptijd implementatie, middelen nog niet besteed
Diverse resultaten			-36	16	I	
Repressie: voorziening afbouw piketten	-137					
Intensiveringsmiddelen t.b.v. HOVD	206					
Risicobeheersing	147					
Risicobeheersing: voorgaand boekjaar		16	15	17	I	Nabetaaling werkzaamheden project Impuls Omgevingsveiligheid 2016
Voordeel kapitaallasten	636					
Projecten	65	65	112	18	I	Vertraging project informatiemanagement en uitstel grote oefening AYMA
Programma Brandweer	614	226	333			
Ambulancezorg						
Ambulancezorg	14				I	
Alarmering ambulance	0	-150	-60	19	I	Lagere personeelskosten GMK-ICT en diverse voordelen overige budgetten
Programma Ambulancezorg	14	-150	-60			

(* € 1.000)	Jaarresultaat 2016	2e berap 2017	Jaarresultaat 2017	Verwijzing in tekst	I/S	Toelichting afwijking t.o.v. 2e berap
GHOR						
Operationele activiteiten	146		-30	20	I	Hogere kosten opleiden, trainen en oefenen
Opleiden, trainen, oefenen (OTO)	66					
voordeel kapitaallasten	4					
Programma GHOR	216	0	-30			
Multidisciplinaire samenwerking						
VBK						
Producten VBK	67	120	102	21	I	Vacatureruimte
RCC Schiphol	46		47	22	I	incidenteel meevallende kosten automatisering en geraamde inhuur.
Projecten						
Versterkingsgelden politie	265	230	265	23	I/S	
Multidisciplinaire informatievoorziening (MIV)	68					
Auditteam	11	39	69	24	I	
MICK						
Kwaliteitsverbetering MICK	43	85	169	24	I	andere invulling van het project GMS-Schiphol
Opschaling meldkamer	-30		-160	25	I	Abusievelijke uitname overhead a.g.v. herzien BBV.
Afrekening TATA steel convenant	202					
Aandeel politie TATA en inhaalafschrijving	51					
Aandeel meldkamers opschaling, brandweer en ambulancezorg TATA en inhaalafschrijving	46					
Inhaalafschrijving meldkamerdeel	-299					
Programma Multidisciplinaire samenwerking	470	474	492			
Bevolkingszorg						
Vrijval huur		35	35	26	S	Vrijval reeds structureel in begroting verwerkt
Opleiden, trainen, oefenen (OTO)	56	26	50	27	I	
Programma Bevolkingszorg	56	61	85			
Programma Veiligheidshuis	-					

(* € 1.000)	Jaarresultaat 2016	2e berap 2017	Jaarresultaat 2017	Verwijzing in tekst	I/S	Toelichting afwijking t.o.v. 2e berap
Interne dienstverlening						
Facilitair Bedrijf : Personeelskosten	239	93	52	28	I	Ruimte flexibele schil om op vraag organisatie in te kunnen springen
ICT	-377	110	53	29	I	Voordeel als gevolg beheersmaatregelen en nieuwe contracten
Digitalisering en informatiemanagement	227	12	52	30	I	
Het Nieuwe Werken	241					
Terugontvangst sociale premies voorgaande jaren		80	80	31		
Facilitair Bedrijf : Overige budgetten	-90	-95	5	32	I	Hogere accountantskosten en naheffingsrente ZVW premie, ad € 95.000 uiteindelijk gedekt door overige voordelen binnen het FB
Kapitaallasten Huisvesting	179					
Huisvesting Zijweg en Spaarnepoort en OZB 2015	-73					
Meerkosten verbouwing Zijweg	-395					
Dotatie voorziening onderhoud kazerne Oost	-130					
Overige huisvestingslokaties	43					
Meidoornweg teruggave OZB 2014/2015	34					
Gebruikskosten kazernes en kst bureau KWK	-168					
Huisvesting MICK (afwaardering gebouw)	-110					
Kantoorhuisvesting			-64	33	I	Hogere energiekosten, meerkosten onderhoud en interne verhuizingen
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	78		72	34	I	
ILB	324				I	
Personeelskosten primair proces		100	155	35		Extra voordeel door vacatureruimte
Programma Interne Dienstverlening	22	300	405			

(* € 1.000)	Jaarresultaat 2016	2e berap 2017	Jaarresultaat 2017	Verwijzing in tekst	I/S	Toelichting afwijking t.o.v. 2e berap
Financiële middelen:						
Renteresultaat	85	24	50	36	I	
Overig	-20		-7			
Onvoorzien	64	95	96	37	I	Geen aanspraken
Extra ontvangst BDUR	46	58	59	38	S	Extra bijdrage in kader loon- en prijsontwikkelingen
Personeelsverplichting, vrijval			223	39	I	vrijval laatste kwartaal door gunstigere re-integraties dan vooraf ingeschat
Personeelsverplichting	-292	-300	-289	39	I	Aanvulling en reservering drie dossiers
cao verhoging		-218			S	Loonstijging verwerkt in alle programmaresultaten
Generatiepact			66	40	I	Niet benutte middelen generatiepact einde jaar, voorstel op te nemen in bestemmingsreserve
Totaal Financiële middelen	-117	-341	198			
af. aandeel kapitaallasten	-720					
IKB	-1.458					
Begrotingsaldo 2017		100	100			
Resultaat	-680	604	1.517			

Naar het zich nu laat aanzien bestaat de verwachting dat de resultaten voornamelijk incidenteel van aard zijn. Gelet op het aanzienlijke verschil tussen de oorspronkelijke begroting en het nu gepresenteerde resultaat zal er separaat van dit verslag een verdiepende analyse worden uitgevoerd. De lering daaruit zal worden doorvertaald naar de bedrijfsvoering.

Een aantal structurele effecten zijn al voorzien van maatregelen. Het betreft de volgende onderdelen:

Bevolkingszorg

Het voordelig resultaat op Bevolkingszorg van € 85.000 heeft voor een deel een structureel effect.

Medio 2016 heeft het onderdeel Bevolkingszorg zijn intrek genomen

op de locatie Zijlweg. Het bijbehorende budget voor de huurlasten van € 35.000 valt vanaf 2017 in de begroting vrij en deze vrijval is bij het opstellen van de programmabegroting 2018 structureel in de begroting verwerkt.

Extra ontvangst BDUR

In verband met loon en prijs indexering is eind 2017 een extra uitkering BDUR ontvangen van € 58.686. Deze verhoging heeft een structurele doorwerking en is in de programmabegroting 2019 verwerkt.

CAO verhoging

De effecten van de CAO verhoging zijn structureel in de programmabegroting 2019 verwerkt.

Incidentele baten en lasten per programma

Incidentele baten en lasten	baten	lasten
(*€ 1.000)		
Programma Openbare Gezondheid		
Vrijval voorziening BCT en frictiekosten AM	73	
Onttrekking bestemmingsreserve tarieven GGD	50	
Reizigersvaccinatie		102
Totaal OGZ	123	102
Programma Brandweezorg		
Vrijval voorziening frictiekosten TC	63	
aanschaf terreurkits		47
Extra afschrijving voertuig		22
Totaal Brandweer	63	69
Programma Ambulancezorg		
Dotatie voorziening Persoonlijk levensfase budget		188
Totaal Ambulancezorg	0	188
Programma Multidisciplinaire Samenwerking		
Vervallen bijdrage GMS Schiphol		-100
Totaal Multidisciplinaire samenwerking	0	-100

Incidentele baten en lasten	baten	lasten
(*€ 1.000)		
Programma Bevolkingszorg		
Vrijval huur	35	
Totaal Bevolkingszorg	35	0
Programma Financiële Middelen		
Extra uitkering BDUR	58	
Externe loopbaanondersteuning medewerkers	223	289
Totaal Financiële middelen	281	289
Programma Interne Dienstverlening		
Terugontvangst sociale premies voorgaand jaar	80	
Totaal Interne Dienstverlening	80	0
Incidentele baten en lasten	582	548

Informatie over maximum inkomensnorm voor de publieke sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de VRK. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000.

I. Bezoldiging topfunctionarissen

Ia. Leidinggevende topfunctionarissen

	A.F.M. Schippers	A. van de Velden
Functiegegevens	Algemeen Directeur	Directeur Publieke Gezondheid
<i>Bedragen x € 1.000</i>		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1.00	1.00
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	155.928	138.058
Beloningen betaalbaar op termijn	17.712	17.247
Subtotaal	173.640	155.305
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000	181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totale bezoldiging	173.640	155.305
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1.00	1.00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	140.898	127.053
Beloningen betaalbaar op termijn	15.538	15.589
Totale bezoldiging 2016	156.436	142.642

I d. Toezichthoudende Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
Dagelijks bestuur:	
de heer drs. TH.L.N. Weterings	Burgemeester Haarlemmermeer, voorzitter dagelijks bestuur tot 1 november 2017
De heer O. Hoes	Waarnemend Burgemeester Haarlemmermeer vanaf 1 november 2017
de heer J. Wienen	Burgemeester Haarlem, voorzitter dagelijks bestuur vanaf 1 november 2017
De heer C.M. Beentjes	Wethouder volksgezondheid Heemskerk
De heer F.C. Dales	Burgemeester Velsen
Mevrouw mr. C.D.M. Kuiper-Kuijpers	Wethouder volksgezondheid Heemstede
Algemeen bestuur:	
De heer M.E. Smit	Burgemeester Beverwijk
dhr. drs. E.J. Roest	Burgemeester Bloemendaal
de heer J. Wienen	Burgemeester Haarlem
de heer P.J. Heiliegiers	Burgemeester Haarlemmerliede-Spaarnwoude
de heer drs. TH.L.N. Weterings	Burgemeester Haarlemmermeer tot 1 november 2017
De heer O. Hoes	Waarnemend Burgemeester Haarlemmermeer vanaf 1 november 2017
mevrouw drs. A.E.H. Baltus	Burgemeester Heemskerk
mevrouw M.J.C. Heeremans	Burgemeester Heemstede
De heer F.C. Dales	Burgemeester Velsen
de heer mr. N. Meijer	Burgemeester Zandvoort
Mw. W.J.A. Verkleij-Eimers	Burgemeester Uitgeest

5.3 Balans en toelichting

(bedragen x € 1.000)

Activa	31-12-2016	31-12-2017	Passiva	31-12-2016	31-12-2017
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiële vaste activa			Algemene reserve	2.811	1.689
Bedrijfsgebouwen	19.277	18.192	Bestemmingsreserves	347	173
Vervoersmiddelen	7.788	7.737	Totaal reserves	3.158	1.862
Machines, apparaten en installaties	3.952	3.411			
Overig	1.979	2.708			
Totaal	32.996	32.048	Saldo Jaarrekening	-680	1.517
Activa in ontwikkeling VRK	115	626			
Activa in ontwikkeling verbouwing LMO		2.943			
Totaal	33.111	35.617			
Activa in ontwikkeling LMO ICT		38			
Totaal vaste activa	33.111	35.655	Totaal eigen vermogen	2.478	3.379
			Voorzieningen	2.234	2.186
			Totaal voorzieningen	2.234	2.186
Vlottende activa					
Voorraad	13	19	Langlopende leningen	20.607	29.279
Totaal vlottende activa	13	19	Totaal langlopende schulden	20.607	29.279
Vorderingen			Kortlopende schulden		
Vorderingen op openbare lichamen	2.442	1.119	Kasgeldleningen o/g	11	20
Rek. courant niet financ. instellingen	1.545	1.615	Transitoria overig	5.031	3.186
Overige vorderingen	485	231	Overige schulden	4.599	5.318
Uitzettingen met een rentetyp.looptijd < 1 jr	4.472	2.965			
Liquide middelen	25	1.900	Rekening courant BNG	3.245	0
Transitoria overig	584	2.829			
Overlopende activa	584	2.829	Totaal vlottende passiva	12.886	8.524
Totaal ACTIVA	38.205	43.368	Totaal PASSIVA	38.205	43.368

Toelichting op de balans

(bedragen x € 1.000)

Het verloop van de 'Materiële vaste activa' is als volgt:

Onderdeel	Boekwaarde 31-12-2016	Investing 2017	Desinvestering 2017	Afschrijving 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Bedrijfsgebouwen	19.277	0		-1.085	18.192
Vervoersmiddelen	7.788	1.507	-265	-1.293	7.737
Machines, apparatuur en installaties	3.952	463		-1.004	3.411
Overige materiële vaste activa	1.979	1.250		-522	2.708
	32.996	3.221	-265	-3.902	32.048
Activa in ontwikkeling	115	511			626
Activa in ontwikkeling LMO verbouwing		2.943			2.943
Totaal	33.111	6.674	-265	-3.902	35.617

ACTIVA

Materiële vaste activa

Voor de waarderinggrondslagen en gehanteerde afschrijvingsmethodiek wordt verwezen naar paragraaf 5.1

Investeringen VRK

In 2017 is door de VRK voor een bedrag van € 3.2 miljoen geïnvesteerd, gespecificeerd naar grootste posten (x € 1.000) :

Brandweermaterieel: € 2.060.123

- Twee tankautosputten (€ 886.873)
- (Piket)voertuigen (€ 214.527)
- Pre-com pagers (€ 289.686)
- MOI navigatiesysteem (€ 421.339)
- Arbeidshygiëne (persoonlijke beschermingsmiddelen) (€ 155.265)
- Ademluchttoestellen (€ 40.378)
- Diversen (€ 52.053)

Ambulancezorg:

- Ambulance (€ 133.096)
- Elektrische brancards (€ 95.809)

- Tablets digitaal ritformulier (€ 39.665)
- Front-back office (€ 87.205.111)
- Inrichting motorambulance (€ 19.408)

GHOR:

- Piketvoertuigen (€ 83.239)

Veiligheidsbureau:

- Regionaal Coördinatie Centrum (RCC) (€ 66.479)

Interne Dienstverlening:

- Meubilair (€ 291.049)
- ICT (€ 146.668)
- Website (€ 173.072)
- Overig € 24.017

De activa in ontwikkeling betreft voornamelijk de uitvoering van de nieuwbouw Meldkamer Noord-Holland (LMO) en de tien tankautosputten die in aanbouw zijn.

Voor een volledige specificatie van de investeringen wordt verwezen naar bijlage 4 overzicht kredieten en investeringen.

Investeringen LMO

Onderdeel	Boekwaarde 31-12-2016	Investing 2017	Desinvestering 2017	Afschrijving 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Tijdelijke meldkamer		844		-844	0
Activa in ontwikkeling LMO ICT		38			38
Totaal	0	882	0	-844	38

Om de nieuwe meldkamer te realiseren zijn de meldkameractiviteiten verplaatst naar een tijdelijke meldkamer die op een andere etage van het meldkamergebouw is ingericht. Gezien de korte levensduur zijn de kosten van de tijdelijke meldkamer meteen weer afgeboekt naar de post frictiekosten die conform het van toepassing zijnde bestuurlijk akkoord over de deelnemers worden verdeeld. De geactiveerde ICT posten betreffen de ICT van de nieuwe meldkamer en zullen te zijner tijd onderdeel vormen van de exploitatie van de meldkamer Noord-Holland.

Voorraden

Brandweerkazerne Hoofddorp beschikt over een eigen dieselpomp. De voorraad brandstoffen is per balansdatum € 19.000.

Vorderingen op openbare lichamen

Omschrijving	Bedrag per 31-12-2016	Bedrag per 31-12-2017
Vordering op openbare lichamen	2.442	1.119
Totaal	2.442	1.119

Deze balanspost bestaat uit de vorderingen op deelnemende gemeenten en zijn onderling afgestemd.

Rekening Courant RAV

Omschrijving	Bedrag per 31-12-2016	Bedrag per 31-12-2017
Rekening courant AZ	1.677	1.757
Rekening courant MKA	-136	-143
Totaal	1.541	1.614

Als partner in de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) heeft de VRK een rekening-courantverhouding met de RAV, waarop alle verrekeningen in RAV-verband plaatsvinden.

Overige vorderingen

Deze vorderingen zijn als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Bedrag per 31-12-2016	Bedrag per 31-12-2017
Dubieuze debiteuren	-4	-6
Overige nog te ontvangen bedragen	486	236
Overige vorderingen	3	1
Totaal	485	231

Liquide middelen

De saldi van de dagafschriften van kasbladen per 31 december 2017, die periodiek geteld worden, zijn in overeenstemming met het weergegeven bedrag van € 34.696 in de balans 2017.

Het saldo van de diverse bankrekeningen betreft € 1.865.130.

Transitoria overig

Omschrijving	Bedrag per 31-12-2016	Bedrag per 31-12-2017
Nog te ontvangen exploitatiebaten	203	831
Vooruitbetaalde exploitatielasten	381	639
Nog te verrekenen frictiekosten LMO	0	1.359
Totaal	584	2.829

Het saldo nog te ontvangen exploitatiebaten bestaat uit posten die na balansdatum nog over boekjaar 2017 ontvangen moeten worden. Enkele grote posten betreffen nog te ontvangen bijdrage afrekening FLO ambulancezorg ad. € 259.800, diverse nog te ontvangen bijdragen subsidies ad. € 285.000 en terug te ontvangen BPM ad. € 57.400.

Het saldo vooruitbetaalde exploitatielasten ad. € 638.545 betreft betalingen van facturen die in 2017 ontvangen zijn, maar die betrekking hebben op boekjaar 2018.

Nog te verrekenen frictiekosten LMO

De nog te verrekenen frictiekosten LMO ad. € 1.359.000 betreffen de conform afspraken gemaakte voorfinancieringskosten 2017 in verband met de instelling van de nieuwe meldkamer Noord-Holland. De collega-Veiligheidsregio's hebben inmiddels facturen ontvangen van de VRK voor hun afgesproken aandeel over 2017 ad. € 856.100 hierin. Het restant ad. € 501.000 wordt, conform het Samenvoegingsdocument, gedekt door het besparingspotentieel uit de samengevoegde meldkamer tot deze in beheer overgaat naar de Nationale Politie.

PASSIVA

(alle bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit:

Algemene reserve

Omschrijving	Saldo per 31-12-2016	Resultaat-bestemming 2016	Toevoeging 2017	Onttrekking 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene Reserve	2.811	-1.122			1.689
Totaal	2.811	-1.122			1.689

Bestemmingsreserves

Omschrijving	Saldo per 31-12-2016	Resultaat-bestemming 2016	Toevoeging 2017	Onttrekking 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Vernieuwing preventiecontrole	40			15	25
Veiligheidshuis	222			109	113
Tarieven GGD	85			50	35
Totaal	347			174	173

- De bestemmingsreserve vernieuwing preventiecontrole is bedoeld om de Nieuwe toegangsmethodiek (NTM) binnen de brandweer uit te rollen.
- In december 2013 is besloten om op verzoek van de gemeenten het Veiligheidshuis op te nemen als onderdeel van de VRK/GGD. Daarbij is ook besloten om voor het wisselende resultaat van het Veiligheidshuis (zowel opgebouwd tot en met 2013, als resultaat in de jaren daarna) een balanspost op te nemen. De mutatie in 2017 van € 109.000 bestaat uit een onttrekking van € 17.000 ten behoeve van het product Veiligheidshuis basis en € 92.000 ten behoeve van het team Veiligheidshuis.
- Bij de vaststelling van de begroting 2016 is besloten de GGD-tarieven te verlagen en de GGD een termijn te geven om naar een structureel lager kostenniveau toe te groeien. Ten behoeve van de aanpassingsperiode 2016 – 2019 is een bestemmingsreserve gevormd.

Saldo jaarrekening

Het voordelig saldo ad € 1.517.131 is het resultaat na onttrekking aan de diverse bestemmingsreserves.

Voorzeningen

Omschrijving	Saldo per 31-12-2016	Toevoeging 2017	Onttrekking 2017	Saldo per 31-12-2017
Onderhoudsfonds (AZ)	7		7	0
Egalisatievoorziening Kleding BRW	316	276	167	425
Boventalligen	574	15	78	511
Frictiekosten TC	111		111	0
Frictiekosten JGZ AM	34		34	0
Groot onderhoud Zijlweg	140	260	192	208
Wachtgeld verplichtingen	189	51	55	185
Onderhoud Kazerne Oost	204	13	57	160
Onderhoud Huisvesting Mick	298	110	55	353
Risico subsidie BCT	39		39	0
Subsidie DJI nazorg ex-gedetineerden	26		26	0
Opvolging aanwijzing Archiefinspectie	22		1	21
Afbouw piket vrijwilligers	137		137	0
Persoonlijk levensfase budget (PLB) AZ	101	111		212
Persoonlijk levensfase budget (PLB) MKA	35	77		112
Totaal	2233	913	959	2187

Onder de voorzieningen zijn de (op het moment van opstellen van de jaarrekening) bekende latente verplichtingen opgenomen, evenals verwachte verliezen en risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. Voorzeningen zijn dan ook resultaatbepalend.

Het vormen van een voorziening is aan de orde als:

- er sprake is van geoormerkte ontvangen middelen van derden, of;
- er sprake is van onvermijdbare kosten als gevolg van besluitvorming, welke niet in de normale begroting worden opgenomen, of;
- er sprake is van egalisatie van onvermijdbare kosten/risico's in de toekomst.

Aan iedere voorziening ligt een onderbouwing ten grondslag. Wanneer de grondslagen vervallen wordt een eventueel restant ten gunste van het resultaat gebracht.

Toelichting op bestedingen en toevoegingen uit voorzieningen

- Op basis van een bestedingsplan voor kleding Brandweer vindt een jaarlijkse dotatie plaats en zijn de jaarlijkse bestedingen in beeld gebracht.
- In de voorziening Boventalligen zijn de kosten van enkele bovenformatieve medewerkers opgenomen.
- De voorziening frictiekosten Territoriale congruentie was bedoeld ter compensatie van het verschil in inwonerbijdrage tussen Haarlemmermeer en de overige gemeenten. 2017 was het laatste jaar waar compensatie van toepassing was. Het restant valt vrij.
- De voorziening frictiekosten JGZ AM valt vrij. Er is geen grond meer deze voorziening aan te houden.

- De wachtgeldverplichting heeft per eind 2017 betrekking op vier personen.
- De onderhoudsvoorzieningen Zijlweg, kazerne Oost zijn gebaseerd op recente onderzoeksrapporten van het ingenieursbureau KWK.
- *Veiligheidshuis subsidie DJI nazorg ex-gedetineerden*
Deze subsidie is afgerekend en de voorziening komt hiermee te vervallen.
- *Opvolging aanwijzing archiefinspectie*
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland heeft in het kader van haar toezichthoudende rol op de uitvoering van de Archiefwet gewezen op de noodzaak van verbetering van de archivering bij de VRK. In 2018 zullen laatste werkzaamheden worden uitgevoerd.
- *Afkoop piket vrijwilligers*
Deze voorziening is bedoeld voor de afbouwregeling in verband met inkomensderving voor vrijwilligers. Deze afbouw is 2017 afgerond.
- *Persoonlijk levensfase budget (PLB) Ambulancezorg en Meldkamer Ambulance (MKA)*
Met ingang van de CAO-AZ 2011 hebben ambulancemedewerkers jaarlijks recht op het zogenaamde Persoonlijk Levensfase Budget (PLB). Jaarlijks wordt dit opgebouwd in uren. De voorziening is in 2017 op het gewenste peil van 100% gebracht.

Langlopende schulden

Vaste schulden

Lening-nummer	In-stelling	Datum overeenkomst	Oorspronkelijke bedrag	Rente %	Rente/afl.	Saldo 31-12-2016	Opname 2017	Aflossing 2017	Rente 2017	Saldo 31-12-2017
40.102078	BNG	9-10-2006	4.500	4,49	1-8-2048	3.572		-113	158	3.459
40.102079	BNG	12-9-2006	3.000	4,35	1-9-2021	3.000		0	131	3.000
40.102080	BNG	9-10-2006	6.500	4,45	1-11-2047	5.038		-163	221	4.875
40.104410	BNG	6-7-2009	8.000	3,76	6-7-2019	2.400		-800	90	1.600
40.108888	BNG	23-12-2013	4.000	3,29	1-11-2038	3.520		-160	114	3.360
40.109561	BNG	23-12-2014	3.420	1,54	1-2-2034	3.078		-171	46	2.907
40.111037	BNG	1-2-2017	0	0,65	1-2-2027	0	4.300	-323	20	3.978
40.111558	BNG	7-12-2017	0	0,84	1-11-2032	0	6.100	0	0	6.100
Totaal			29.420			20.607	10.400	-1.729	781	29.279

In 2017 zijn twee nieuwe leningen van 4.3 mln. en 6.1 mln. afgesloten.

Kortlopende schulden

Lening o/g looptijd kleiner dan 1 jaar.

Omschrijving	Bedrag per 31-12-2016	Bedrag per 31-12-2017
Sociaal Voorzieningen Fonds VRK	11	20
Totaal	11	20

In 2013 is de stichting Sociaal Voorzieningen Fonds personeel VRK in het leven geroepen. De stichting heeft tot doel het verlenen van geldelijke of andere bijstand aan contribuanten, die naar het oordeel van het bestuur van het fonds, in (financiële) nood verkeren. De Stichting heeft haar middelen in rekening-courant aan de VRK in bewaring gegeven.

Transitoria

De schuld is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Bedrag per 31-12-2016	Bedrag per 31-12-2017
Nog te betalen exploitatiekosten	3.137	1.509
Diversen nog te verrekenen posten	38	8
Nog te besteden projectbudget LMO		652
Tussenrekening salarissysteem	-2	-30
Niet gespecificeerde ontvangsten	3	3
Toekomstige verplichtingen	963	1.014
Vooruitontvangen exploitatiebaten	893	30
Totaal	5.032	3.186

De nog te betalen exploitatiekosten ad € 1.509.710 worden grotendeels bepaald door de verwerking van transitorische posten. Dit zijn lasten met betrekking tot het boekjaar 2017 waarvoor in 2017 nog geen inkoopfacturen ontvangen zijn.

Een bedrag van € 651.612 heeft betrekking op projectkosten, die door de Politie worden gefinancierd in het kader van de vorming van de landelijke meldkamer en die via rekening-courant door de VRK worden afgewikkeld.

De toekomstige verplichtingen ad € 1.013.503 worden in onderstaande tabel gespecificeerd.

Omschrijving	Saldo per 31-12-2016	Toevoeging 2017	Onttrekking 2017	Saldo per 31-12-2017
Diverse kleine projecten GGD	90	153	131	112
2e Loopbaanbeleid	739	35		774
Project Miracle	11			11
Maatwerkregeling	22	5		27
Brandveilig Leven Haarlemmermeer	70			70
Brandveilig Leven VRK	31		10	21
Totaal	963	192	141	1.014

Toelichting:

- Diverse projecten GGD, dit betreffen projecten waarvan de looptijd het boekjaar over gaat .
- Brandweer Kennemerland is verplicht een 2e loopbaanbeleid op te stellen voor de medewerkers, die maximaal 20 jaar een bezwarende functie mogen uitoefenen. Deze gereserveerde middelen komen van de drie gemeenten waar de medewerkers oorspronkelijk, voor de regionalisering in 2008, in dienst waren. Na duidelijkheid over de gewijzigde beleid in het kader van het 2e loopbaanbeleid zal een nieuw bestedingsplan worden opgesteld.
- Op het Europees project Miracle heeft een externe audit plaatsgevonden. In afwachting van het definitief oordeel op deze audit blijft het bedrag van € 11.000 gereserveerd staan.
- Brandveilig leven Haarlemmermeer: eind februari 2014 is Brandweer Kennemerland gestart met het project "Brandveilig Leven IV, minder zelfredzame bewoners eengezinswoningen Haarlemmermeer". In overleg met gemeente Haarlemmermeer worden deze middelen ingezet.
- Brandveilig leven VRK: de reservering betreft de bijdragen van gemeenten voor rookmelders.

Overige schulden

Omschrijving	Bedrag per 31-12-2016	Bedrag per 31-12-2017
Schulden aan leveranciers publiek	2.464	3.229
schulden aan leveranciers privaat	1.116	2.081
Betalingen onderweg	947	-7
Te betalen lonen en salarissen	67	15
Pensioen ABP	5	0
Totaal	4.599	5.318

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Categorie	Omvang totale contractwaarde
Brandstofkosten	219.000
Huur	744.901
ICT	2.157.782
Investerings	3.100.882
Onderhoud materieel	1.935.825
Opleidingskosten	330.000
Payrolling	200.000
Schoonmaak en drankautomaten	375.000
Verbruiksgoederen en diensten	837.000
Verzekeringen	135.500
Totaal	10.035.890

Brandstofkosten

De verplichting bedraagt € 219.000 en betreft een overeenkomst met Multi Tank Card. Dit betreft geen afnameverplichting maar de verplichting is gebaseerd op jaarbasis.

Huurovereenkomsten

De VRK heeft huurovereenkomsten voor diverse locaties. De hieruit voortvloeiende verplichtingen bedragen € 639.900. Eén contract kent geen vastgestelde looptijd, hiervoor is enkel de jaarverplichting ad. € 105.000 opgenomen. Totale verplichting betreft € 744.900.

ICT, telecommunicatie, etc.

De verplichtingen voortvloeiende uit overeenkomsten inzake licenties, onderhoud van hard en software, huur van print en kopieerapparatuur en vaste en mobiele telecommunicatie bedragen totaal € 2.157.782 per jaar. Vijf contracten kennen geen vastgestelde looptijd, hiervoor is enkel de jaarverplichting ad. € 797.000 opgenomen.

Investerings

Deze verplichting betreft investeringen in het kader van de verbouwing van de meldkamer en de aanschaf van tankautospuitten die in 2018 worden geleverd.

Onderhoud materieel

De verplichtingen voortvloeiende uit overeenkomsten voor onderhoud van het materieel bedragen € 1.935.825. Deze verplichting betreft drie contracten zonder vastgestelde looptijd, de verplichting is gebaseerd op de jaarbasis.

Overige goederen en diensten

De contractuele verplichtingen voor opleidingskosten en Payrolling bedragen respectievelijk € 330.000 en € 200.000. Twee contracten, Payrolling en € 30.000 opleidingskosten hebben geen afnameverplichting maar zijn gebaseerd op jaarbasis. € 300.000 betreft de overeenkomst met het Oefencentrum Noord voor 2018 en 2019. De contractuele verplichtingen voor schoonmaak en drankautomaten ad. € 375.000 betreft het contract met Selecta BV t/m 2020. De contractuele verplichting voor verbruiksgoederen en diensten ad. € 837.000 betreft 4 contracten zonder afnameverplichting maar is gebaseerd op jaarbasis.

Verzekeringen

Verplichtingen in het kader van verzekeringen betreft het contract met zorgverzekeraar IZA ad. € 130.000 en € 3.500 Centraal Beheer Achmea. Deze verplichtingen zijn gebaseerd op de jaren 2018 en 2019.

6. Controleverklaring onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland te Haarlem gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. het overzicht van baten en lasten over 2017 en de toelichting (pagina 74 tot en met pagina 81); en 2. de balans per 31 december 2017 en de toelichting (pagina 82 tot en met pagina 91); 3. een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving (pagina 73); 4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (pagina 104).	Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina 73 tot en met pagina 91 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, alsmede het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol Veiligheidsregio Kennemerland 2017 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 765.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2017. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 38.250 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SISA of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het voorwoord en het algemeen beeld (pagina 4 tot en met pagina 7);
- ▶ jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen (pagina 8 tot en met pagina 72);
- ▶ de bijlagen (pagina 96 tot en met pagina 104).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de gemeenschappelijke regeling.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol Veiligheidsregio Kennemerland 2017, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 5 april 2018

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g.
H.C.J. Bot RA

---

7. Bijlagen

Bijlage 1: Gemeentelijke bijdragen 2017

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-2015	Index per centage	Programma Brandweerzorg		Brandweerzorg		Publieke Gezondheid		GHOR		VBK		Veiligheidshuis			
			Per inwoner	Totaal	Per inwoner	Totaal	Per inwoner	Totaal	Per inwoner	Totaal	Per inwoner	Totaal	Per inwoner	Totaal		
Beverwijk	40.182	2,26%	1,39	55.900	3,53	142.000	2.230.700	16,61	667.400	0,70	28.100	0,95	38.200	0,23	9.300	
Bloemendaal	22.256	2,26%	1,39	31.000	3,53	78.600	1.033.400	16,61	369.600	0,70	15.500	0,95	21.200	0,23	5.100	
Haarlem	156.645	2,26%	1,39	217.900	3,53	553.400	10.162.500	16,61	2.601.700	0,70	109.400	0,95	148.900	0,23	36.200	
Haarlemmerliede	5.574	2,26%	1,40	7.800	3,53	19.700	362.700	16,61	92.600	0,70	3.900	0,95	5.300	0,23	1.300	
Haarlemmermeer	144.152	2,26%	1,29	185.700	3,30	476.400	10.340.800	16,61	2.394.200	0,70	100.700	0,95	137.000	0,23	33.300	
Heemskerk	39.138	2,26%	1,39	54.400	3,53	138.300	1.715.800	16,61	650.000	0,70	27.300	0,95	37.200	0,23	9.000	
Heemstede	26.480	2,26%	1,39	36.800	3,53	93.600	1.067.600	16,61	439.800	0,70	18.500	0,95	25.200	0,23	6.100	
Uitgeest	13.291	2,26%	1,39	18.500	3,54	47.000	570.300	16,61	220.700	0,70	9.300	0,95	12.600	0,23	3.100	
Velsen	67.166	2,26%	1,39	93.400	3,53	237.300	4.597.500	16,61	1.115.500	0,70	46.900	0,95	63.900	0,23	15.500	
Zandvoort	16.692	2,26%	1,39	23.200	3,53	59.000	1.307.400	16,61	277.200	0,70	11.700	0,95	15.900	0,23	3.900	
TOTAAL	531.576			724.600		1.845.300	33.388.700		8.828.700		371.300		505.400		122.800	46.308.600

Bijlage 2: Overzicht salariskosten en formatie 2017

Sector	Salarissen	Vrijwilligersvergoeding	Sociale premies	Toelagen, vergoedingen overwerk	Totaal personeelslasten	Totaal begrote personeelslasten	Toegestane formatie	Bezetting per 31-12-2017
Directie	805	0	198	25	1.028	1.110	11.23	9.89
Facilitair bedrijf	4.174	0	1.237	65	5.476	6.207	92.11	85.86
Interne dienstverlening	4.979	0	1.435	89	6.503	7.317	103.34	95.75
Veiligheidsbureau Kennemerland	1.076	0	300	159	1.535	1.752	20.03	17.97
MICK	3.093	0	681	413	4.188	4.037	44.50	40.70
Multidisciplinaire samenwerking	4.169	0	981	573	5.723	5.789	64.53	58.67
PAC	5.163	0	1.476	271	6.910	6.793	93.12	91.60
Jeugdgezondheidszorg	4.495	0	1.273	47	5.815	5.651	80.73	85.39
Ambulancehulpverlening	2.301	0	936	603	3.840	3.875	61.53	63.87
Openbare gezondheidszorg	11.959	0	3.685	920	16.565	16.320	235.38	240.86
Repressie	9.212	1.910	3.007	1.536	15.665	15.054	195.47	190.48
Preparatie&Nazorg	3.702	61	1.051	349	5.163	5.522	80.88	76.85
Proactie/Preventie	2.303	113	633	32	3.082	3.356	47.06	41.14
Brandweer Algemeen	0	39	3	1	43	40	0.00	0.00
JBW Algemeen	0	1	0	0	1	15	0.00	0.00
Brandweezorg	15.217	2.123	4.694	1.919	23.953	23.987	323.41	308.47
TOTAAL	36.324	2.123	10.795	3.501	52.744	53.413	726.66	703.75

De lagere salariskosten ten opzichte van de begroting zijn met name het gevolg van de vacatureruimte.

Bijlage 3: Staat van vaste activa 2017

Onderdeel	Boekwaarde 31-12-2016	Investing 2017	Desinvestering 2017	Afschrijving 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Bedrijfsgebouwen	19.277	0		-1.085	18.192
Vervoersmiddelen	7.788	1.507	-265	-1.293	7.737
Machines, apparatuur en installaties	3.952	463		-1.004	3.411
Overige materiële vaste activa	1.979	1.250		-522	2.708
	32.996	3.221	-265	-3.902	32.048
Activa in ontwikkeling	115	511			626
Activa in ontwikkeling LMO verbouwing		2.943			2.943
Totaal	33.111	6.674	-265	-3.902	35.617

Onderdeel	Boekwaarde 31-12-2016	Investing 2017	Desinvestering 2017	Afschrijving 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Tijdelijke meldkamer		844		-844	0
Activa in ontwikkeling LMO ICT		38			38
Totaal	0	882	0	-844	38
Totaal	33.111	7.556	-265	-4.747	35.655

Bijlage 4: Restantkredieten 2017

Activa	Krediet bedrag	Realisatie	Krediet ruimte	Vrijval	Restant-krediet
MICK GMS cliënts	36.000	24.715	11.285	11.285	
MICK plotbord/beamers	64.000	0	64.000	64.000	
MICK C 2000	50.000		50.000	50.000	
Vernieuwing Website	150.000	173.072	-23.072		
Micro-vents / oxylogs	35.000	0	35.000	25.000	10.000
Inrichting Motorambulance/rapid responder: monitor	22.200	19.409	2.791	2.791	
Front-backoffice systeem	74.000	87.205	-13.205		
Motorambulance	35.000	0	35.000		35.000
Ambulance I2-I44 NN-826-F	133.100	133.097	3	3	
Elektrische brancards (drie)	75.000	95.809	-20.809		
Tablets digitaal ritformulier Ambulancezorg	40.000	39.665	335	335	
Technische installatie	5.100	0	5.100	5.100	
Brandmeldinstallatie	20.000	0	20.000		20.000
Afzuiginstallatie	16.200	0	16.200		16.200
Aanpassing toegangscontrole Zijlweg	35.500	0	35.500		35.500
Vervanging walaansluiting remise Zijlweg	18.600	0	18.600		18.600
Herinrichting terrein (voorbereidingskrediet)	56.327	26.372	29.956		29.956
Toegangssysteem EAL	95.000	0	95.000		95.000
Meubilair en kantoorinrichting 2017	163.442	50.549	112.893		112.893
Inbraakbeveiliging en brandmelding C2000	205.900	0	205.900		205.900
Puntafzuiging	562.500	0	562.500		562.500
Meubilair en kantoorinrichting Nieuwe Werken	241.000	240.501	499	499	
GHORVW Touran I2-803 KJ-I26-P incl. bep	45.000	41.620	3.380	3.380	
GHORVW Touran I2-802 KH-538-R incl. bep.	45.000	41.620	3.380	3.380	
Precom pagers crisisorganisatie GHOR	15.900	15.900	0		
Beamers en schermen	43.361	42.784	577	577	
Implementatie Agresso (ABW)	35.400	0	35.400	35.400	
VRK servers datacenter	50.000	7.719	42.281		42.281
Uitbreiding en vervanging mobiele werkplekken 2017	75.000	48.564	26.436		26.436
Vervanging mobiele telefoons 2017	10.000	2.216	7.784	7.784	
Vervanging thin en fatclients 2017	54.000	54.180	-180	-180	
Topdesk	25.000	0	25.000		25.000
Audiovisuele apparatuur OT/BT ruimte Triport	15.500	0	15.500	15.500	
Precom pagers crisisorganisatie VBK	6.300	6.300	0		
Precom pagers crisisorganisatie Bevolkingszorg	40.100	40.100	0		

Activa	Krediet bedrag	Realisatie	Krediet ruimte	Vrijval	Restant-krediet
Precom pagers crisisorganisatie Politie	10.700	10.700	0		
Zijlweg OT 1.33, meubilair	30.000	22.219	7.781		7.781
Zijlweg OT 1.33, verlichting	5.000	0	5.000		5.000
Zijlweg BT 1.32 apparatuur (matrix)	22.000	22.130	-130	-130	
Zijlweg RAC 1.20, appartuur (matrix)	22.000	22.130	-130	-130	
KMK RAC ruimte apparatuur (matrix)	5.000	0	5.000		5.000
Pagers	217.164	216.686	478	478	
Tankautospuit 12-1534	330.300	48.088	282.212		282.212
Haakarmbak ademlucht 12-1382	81.000	0	81.000		81.000
BRW VVW Transporter 12-2401 KG-079-11	3.366	0	3.366	3.366	
Tankautospuit 12-1534 Standaard / Basis inventaris	35.500	37.288	-1.788		
Hydraulisch redgereedschap tankautospuiten	192.500	0	192.500	192.500	
Redvest (regionaal 388 stuks)	74.200	5.501	68.699		68.699
Duikmasker	74.800	0	74.800		74.800
Duiktoestel	43.600	0	43.600		43.600
Duikcilinder	37.400	0	37.400		37.400
Seinlijn met toebehoren	56.100	0	56.100		56.100
Heftruck	5.000	6.051	-1.051	-1.051	
Tankautospuit (4x4) 12-3540 50-BJN-4	401.400	399.248	2.152	2.152	
Tankautospuit (4x4) 12-2540 51-BJN-4	401.400	399.248	2.152	2.152	
Tankautospuit 12-3540 inventaris 50-BJN-4	35.500	44.442	-8.942		
Tankautospuit 12-3540 inventaris 50-BJN-5	35.500	43.935	-8.435		
Ademluchttoestellen	41.400	40.378	1.022	1.022	
Mobiele Data terminals (MDT's)	419.528	408.502	11.026		11.026
Inventaris haakarmbak Ademlucht	43.600	0	43.600		43.600
Hydraulisch redgereedschap HV/vakbekwaam	19.000	21.793	-2.793	-2.793	
Arbeidshygiene: Bluspakken	173.159	136.330	36.829		36.829
Arbeidshygiene: helmen en nekflappen	109.183	0	109.183	109.183	
Arbeidshygiene: handschoenen	19.627	18.935	692	692	
Inventaris SIE IBGS	7.603	0	7.603	7.603	
Tankautospuit 12-3130	330.300	48.088	282.212		282.212
Tankautospuit 12-3130 bekapping	35.500	0	35.500		35.500
Tankautospuit 12-2130	330.300	48.088	282.212		282.212
Tankautospuit 12-2130 bekapping	35.500	0	35.500		35.500
Tankautospuit 12-1535	330.300	48.088	282.212		282.212
Tankautospuit 12-1535 bekapping	35.500	0	35.500		35.500
Tankautospuit 12-1532	330.300	48.088	282.212		282.212

Activa	Krediet bedrag	Realisatie	Krediet ruimte	Vrijval	Restant-krediet
Tankautospuut 12-1532 bekapping	35.500	0	35.500		35.500
Redvoertuig HW 30m 12-2450	780.800	0	780.800		780.800
Inventaris Haakarmbak Copi	10.000	6.868	3.132		3.132
VW e-UP DA40 NP-202-Z	11.200	11.528	-328	-328	
Computer tekenaars	11.200	11.840	-640	-640	
12-2102 Duinvoertuig	62.329	846	61.483		61.483
12-2302 Duinvoertuig	62.329	846	61.483		61.483
MB Vito Tourer 12-1291 PG-371-Z	68.561	67.682	879	879	
MB Vito Tourer 12-1293 PH-941-R	68.561	67.658	903	903	
MB Vito Tourer 12-1292 PG-372-Z	68.561	67.658	903	903	
Dienstauto DA 64	25.459	0	25.459		25.459
Dienstauto DA 65	25.459	0	25.459		25.459
12-2101 Personenbus	49.863	488	49.375		49.375
Lichtkrant	95.986	31.798	64.188		64.188
Redvesten	36.570	0	36.570		36.570
Boot 12-2011; 11-21-YM, Uitgeest (motor)	0	3.252	-3.252		
Tankautospuut 12-3131	330.300	48.088	282.212		282.212
Tankautospuut 12-3131 bekapping	35.500	0	35.500		35.500
Tankautospuut 12-3030	330.300	48.088	282.212		282.212
Tankautospuut 12-3030 bekapping	35.500	0	35.500		35.500
Tankautospuut 12-2131	330.300	48.088	282.212		282.212
Tankautospuut 12-2131 bekapping	35.500	0	35.500		35.500
Tankautospuut 12-4230	330.300	48.088	282.212		282.212
Tankautospuut 12-4230 bekapping	35.500	0	35.500		35.500
Tankautospuut 12-4530	330.300	48.088	282.212		282.212
Tankautospuut 12-4530 bekapping	35.500	0	35.500		35.500
Personenbus 12-3101		488	-488		
Personenbus 12-2001		488	-488		
Totaal vervangingsinvesteringen	10.216.038	3.799.238	6.416.800	541.609	5.955.665
Verbouwing LMO	6.100.000	2.942.758	3.157.242	0	3.157.242
ICT LMO	1.043.185	37.762	1.005.423		1.005.423
Totaal	17.359.223	6.779.758	10.579.465	541.609	10.118.330

Het krediet voor de verbouwing van de meldkamer ad € 6.1 mln. is in 2017 voor een bedrag van € 2.9 mln. aangewend. Het restantkrediet ad. ruim € 3.1 mln. schuift door naar 2018. De meldkamer wordt in 2018 opgeleverd.

Eind 2017 is een krediet van € 1.043.185 beschikbaar gesteld voor de ICT van de nieuwe meldkamer. Deze zullen te zijner tijd onderdeel vormen van de exploitatie van de meldkamer Noord-Holland. Het nog niet bestede bedrag van € 1.005.422 schuift door naar 2018.

De effecten van het doorschuiven op de kapitaallasten in de begroting 2018 zijn verwerkt bij de actualisatie van het investeringsplan als onderdeel van de programmabegroting 2019.

Enkele investeringen zijn duurder uitgevallen dan verwacht. Daartegenover valt een bedrag van circa € 541.000 vrij, doordat sommige investeringen voor een lager bedrag dan gepland konden worden aanbesteed en uitgevoerd. Hogere kosten waren aan de orde bij:

- Vernieuwing website € 23.000, Bij de aanbesteding is abusievelijk geen rekening gehouden met BTW. Tevens is meerwerk uitgevoerd.
- Systeem Front-backoffice Ambulancedienst € 13.200 Dit systeem is volledig nieuw gebouwd en gaandeweg het traject en met name bij de implementatie zijn er urgente zaken bijgekomen, die ontwikkelcapaciteit vroegen. Hierdoor zijn de kosten toegenomen.
- Elektrische brancards Ambulancedienst € 20.800 De brancards, nodig om te voldoen aan eisen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ten aanzien van de arbeidsomstandigheden, bleken duurder dan vooraf ingeschat.
- Bepakking twee tankautospuitten (4x4) € 13.000.

Bijlage 5: Overzicht reserves en voorzieningen 2017

Algemene reserve

Omschrijving	Saldo per 31-12-2016	Resultaat-bestemming 2016	Toevoeging 2017	Onttrekking 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene Reserve	2.811	-1.122			1.689
Totaal	2.811	-1.122			1.689

Bestemmingsreserve

Omschrijving	Saldo per 31-12-2016	Resultaat-bestemming 2016	Toevoeging 2017	Onttrekking 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Vernieuwing preventiecontrole	40			15	25
Veiligheidshuis	222			109	113
Tarieven GGD	85			50	35
Totaal	347			174	173

Voorzieningen

Omschrijving	Saldo per 31-12-2016	Resultaat-bestemming 2016	Toevoeging 2017	Onttrekking 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Onderhoudsfonds (AZ)	7			7	0
Egalisatievoorziening Kleding BRW	316		276	167	425
Boventalligen	574		15	78	511
Frictiekosten TC	111			111	0
Frictiekosten JGZ AM	34			34	0
Groot onderhoud Zijlweg	140		260	192	208
Wachtgeld verplichtingen	189		51	55	185
Onderhoud Kazerne Oost	204		13	57	160
Onderhoud Huisvesting Mick	298		110	55	353
Risico subsidie BCT	39			39	0
Subsidie DJI nazorg ex-gedetineerden	26			26	0
Opvolging aanwijzing Archiefinspectie	22			1	21
Afbouw piket vrijwilligers	137			137	0
Persoonlijk levensfase budget (PLB) AZ	101		111		212
Persoonlijk levensfase budget (PLB) MKA	35		77		112
Totaal	2233		913	959	2187

Bijlage 6: Langlopende leningen 2017

Lening-nummer	In-stelling	Datum overeenkomst	Oorspronkelijke bedrag	Rente %	Rente/afl.	Saldo 31-12-2016	Opname 2017	Aflossing 2017	Rente 2017	Saldo 31-12-2017
40.102078	BNG	9-10-2006	4.500	4,49	1-8-2048	3.572		-113	158	3.459
40.102079	BNG	12-9-2006	3.000	4,35	1-9-2021	3.000		0	131	3.000
40.102080	BNG	9-10-2006	6.500	4,45	1-11-2047	5.038		-163	221	4.875
40.104410	BNG	6-7-2009	8.000	3,76	6-7-2019	2.400		-800	90	1.600
40.108888	BNG	23-12-2013	4.000	3,29	1-11-2038	3.520		-160	114	3.360
40.109561	BNG	23-12-2014	3.420	1,54	1-2-2034	3.078		-171	46	2.907
40.111037	BNG	1-2-2017	0	0,65	1-2-2027	0	4.300	-323	20	3.978
40.111558	BNG	7-12-2017	0	0,84	1-11-2032	0	6.100	0	0	6.100
Totaal			29.420			20.607	10.400	-1.729	781	29.279

Bijlage 7: Verantwoording in het kader van SISA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018				
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T)	
			<i>Aard controle R Indicatornummer: A2 / 01</i> € 12.708.866	

